דבר

ההסתדרות הכללית של העובדים בארץ-ישראל
דבר
עיתון פועלי ארץ-ישראל
מייסדו ועורכו הראשון ברל כצנלסון ז"ל
מאמר עם למרחוק

היום בדבר

● על המהומות/חגי אשד, טדי פרויס, יצחק בן-נר
● ארנבורג: מלים אחרונות מאוד/שלמה גינוסר
● אל טיארה של אל יהוד/מיכאל בר-זוהר
● בעלות הברית גלהבות פחות/שלמה שפיר
● ההסתדרות בת 68: חובת הבדיקה העצמית/גבריאל ברטל
● בורסה וכלכלה (4-5): כל העולמות (10): ספורט (11)

מזג האויר

(עתי"ם). – תחזית מזג האויר למחר: מעונן חלקית.
הטמפרטורות החזויות:
ירושלים 9–13, רמת-הגולן 9–13, צפת 8–12, חיפה 12–20, טבריה 12–22, נצרת 10–18, עפולה 19–21, השומרון 10–17, תל-אביב 11–21, נמל התעופה בן-גוריון 10–20, ירדן 12–23, עזה 12–21, באר-שבע 9–21, אילת 12–26.

יום שלישי, כ"ד בכסלו תשמ"ח, 15 בדצמבר 1987 ● גליון 19297
היום 14 עמודים ● המחיר 1.10 ש"ח, באילת 95 אג'

לאחר חתימת מזכר ההבנה המעניק לישראל מעמד בעלת ברית כמו לחברות נאט"ו

פקידים אמריקאים לרבין: על ישראל למצוא דרך להימנע מהריגת נשים וילדים בשטחים

מרפי שולל את הסברי רבין: החידוש באירועים הוא בכך שהפעם, שלא כבעבר, הם נובעים מתסיסה מבפנים

מאת אמנון דנקנר,
סופר "דבר" בארה"ב

ואשינגטון (מיוחד ל"דבר"). – פקידים אמריקאים הביעו אתמול דאגה עמוקה מההתרחשויות בגדה המערבית וברצועת עזה בימים האחרונים. הם אמרו כי על ישראל למצוא דרכים פרופורציונאליות לטיפול בהתפרעויות בשטחים ומכל מקום להמנע מהרג נשים וילדים בהתפרעויות האלה. בממשל האמריקאי שוררת דאגה מההידרדרות במצב ומכך שישראל אינה מוצאת להתפרעויות תשובות שלא יעלו בחיי אדם. הפקידים אמרו, כי דברים ברוח זו היה עתיד לומר סגן מזכיר המדינה האמריקאי ג'ון דייטהאד לשר הבטחון יצחק רבין בפגישתם אמש.

דוברת מחלקת המדינה פיליס אוקלי אמרה אתמול בתדרוך היומי לכתבים, כי ארה"ב רואה את האלימות הנמשכת בשטחים בדאגה רצינית. אירועים טראגיים אלה, אמרה הדוברת, הם תזכורת לקונפליקט ולמעמדם הפוליטי הבלתי מוגדר של השטחים. היא קראה לצדדים לפעול בריסון והגדירה את פעולות צה"ל כ"אמצעי בטחון קשים של שלטונות הכיבוש הישראלים".

יצחק רבין אמר אתמול למארחיו האמריקאים, כי ההתפרעויות בשטחים הם חלק ממאמץ של איראן,

(המשך בעמ' 2)

יש הבנה

שר ההגנה האמריקאי פרנק קארלוצ'י ושר הבטחון יצחק רבין חותמים על מזכר ההבנה בפנטאגון. (צילום: א.פ.)

בלאטה – העוצר חודש

חיילי צה"ל במחנה בלאטה אתמול. (צילום: אילן אוסטרייכר)

מוקד המהומות עבר לרצועה הרוג ו־4 פצועים בחאן־יונס

צה"ל תגבר כוחותיו בשטחים ומשנה את המדיניות כלפי התושבים

מאת דני רובינשטיין ודני צדקוני, סופרי "דבר"

ירידה חלה אתמול במספר התקריות ביהודה ושומרון, אולם ברצועת עזה נמשכו המהומות. צעיר נהרג בחאן-יונס וארבעה נפצעו. החיים ברצועת עזה עדיין משובשים, כמעט כל בתי העסק סגורים, בתי-הספר כמעט אינם פועלים, ומספר היוצאים לעבודה בישראל נמוך ביותר.

גם ביו"ש נמשכה אתמול שביתת המסחר בשכם, ועל מחנה בלאטה הוטל מחדש עוצר.

אתמול הבחינו כוחות הבטחון בבלאטה בהתארגנות צעירים להפגנה, ועוצר הוטל על המחנה. האוירה בשכם ובסביבתה ממשיכה להיות קשה נוכח אירועי סוף השבוע, אולם היתה תקרית אליכה אחת, שבה נחבלו שני צעירים מבלאטה מידי כדורי גומי.

בחברון היה נסיון הפגנה של תלמידי הפוליטכניקום, וכוחות הבטחון השתמשו בגאז מדמיע וביד באוויר לפיזור המפגינים. שמשת אוטובוס ישראלי נופצה על-ידי אבן בחברון.

ראש המינהל ביו"ש, תא"ל שייקה ארז, סייר אתמול בחברון ואמר כי אין מדובר במהומות יוצאות דופן, אלא בכמה הפרות סדר.

חסן אבו ג'רהון בן ה־25 מחאן-יונס נהרג מפגיעת כדור בראשו. המקרה אירע בשעות הצהריים, בעת שצעירים תושבי העיר ידו אבנים על סיור של צה"ל. בקבוקי תבערה החלו להתעופף באוויר, ואחד מהם הושלך לעבר סיור ממונעשל צה"ל. החיילים הגיבו במהירות, ירו לעבר מיידה בקבוק התבערה והרגו אותו. ארבעה מחבריו נפצעו קשה. גופתו של ההרוג נחטפה על-ידי ההמון המשתולל

(המשך בעמ' 2)

עוד "תוספת שטחים" תינתן לעובדי המדינה

מאת חיים ביאור, סופר "דבר"

עובדי מדינה ישראלים המועסקים בשטחי יהודה, שומרון וחבל עזה יקבלו תוספת מוגדלת בסך 170 ש"ח. כך סוכם במגעים בין ההסתדרות למשרד האוצר.

בפגישה שהתקיימה אתמול בין יו"ר האגף לאיגוד מקצועי בהסתדרות חיים הברפלד לבין הממונה על השכר באוצר יעקב דנון, סוכם לאחד את "תוספת השטחים" ואת "תוספת האיזור" שהסתכמו עד כה יחד ב־86 ש"ח ולהעלותן בכ־100 אחוז, ל־170 ש"ח.

בשטחים מועסקים כיום 350 עובדי מדינה. בהסתדרות אומרים שהכפלת התוספת נועדה לשמש תמריץ לעובדים אלה המועסקים לעתים תוך סיכון חייהם. עם זאת אין קשר בין הסיכום שהושג לבין המהומות האחרונות בשטחים.

שמיר פתח מערכת הבחירות בוויכוח עם השמאלת המערך

ובהנהלת המערך תקפו את הקיפאון שהליכוד יצר

מאת עליזה ולך,
סופרת "דבר"
לענייני מפלגות

"הרי לא ייתכן שהשמאלה קיצונית, שהשתלטה משום מה על מפלגת העבודה עד כדי כך שאסור להזכיר שם אישים בגולדה, גלילי ומשה דיין, תדבר אל לב העם", אמר אמש ראש הממשלה יצחק שמיר בנגחו את יוזמת הוועידה הבין-לאומית ואת הצעתו של שמעון פרס לפרז את חבל עזה.

על אף הסתייגותו של ראש הממשלה, יצחק שמיר, מההתקפה הבוטה של דובר מפלגתו על מפלגת העבודה שלשום, ועל אף הודיעו "אין לי רצון להעסיק את העם היום, לנוכח אירועי הסרוג, בוויכוחים מפלגתיים", היה נאומו של שמיר אמש במרכז רפ"י נאום בחירות.

בהסכם שחתם הליכוד לפני חודשים מספר עם רפ"י תופיע זו בבחירות הבאות ברשימת הליכוד לכנסת ולשני חבריה הבכירים, יגאל הורביץ וזלמן שובל, ישוריינו מקומות ריאליים ברשימה. לפיכך יכול היה אמש יו"ר "חירות" להכריז: "אני קורא לחברי רפ"י, לאוהדי רפ"י-אומץ להתלכד במאמץ המשותף הזה אשר צריך להביא לנצחון העקרונות האלה (המנוגדים לעקרונות "העבודה"). אנחנו פחות משנה לפני מערכת הבחירות ואני סבור שזה הזמן להיערך, להתארגן, להתלכד, לעשות נפשות, לשכנע למען הצלחת הדרך הזאת".

הדרך הזאת, על-פי תפיסת שמיר, היא ההיפך מ"גל של ריאקציה תבוסתנית, הרוצה להסיג אותנו אחורה לימים שבהם הצליחו הערבים להציב סימן-שאלה על עצם קיומנו", כלומר מפלגת העבודה.

"היום יש כאלה שנמאס להם להיות תושבי מדינה מבוססת", תקף ראש הממשלה את שותפיו ממפלגת העבודה. "היום הם אומרים לנו, אותם אנשים שנמאס להם להיות בני עם נורמלי, שכדי לספק איזה מצפון עולמי שאינו קיים, עלינו להסתפק בקווי החנק של 1967 והעולם הערבי יתרפק עלינו מרוב אהבה".

את הגדרת האירועים בגדה ובעזה בימים האחרונים גימד שמיר ל"ויכוח סמנטי" והקדיש את רוב נאומו לפולמוס סביב הוועידה הבין-לאומית. "זה התחיל לפני

(המשך בעמ' 2)

נמשכת ההשבתה בבל"ל

מאת חיים ביאור,
סופר "דבר"

סכסוך העבודה בבנק לאומי מחריף: סניפי הבנק מושבתים גם היום בידי ההנהלה ואילו העובדים יתכנסו לפידרה של אסיפות הסברה שמארגן ועד העובדים. האסיפה הראשונה אמורה להתקיים מחר, בשעה העבודה, באולם ה"פירמידה" בתל-אביב.

הנהלת הבנק הבהירה כי תסיר את השבתת המגן רק לאחר שהוועד הארצי של העובדים יתחייב שלא לשוב ולשבש את העבודה בניגוד להסכם העבודה. על כך הגיב אמש יו"ר הוועד, לואי רוס: הדרישה שנתחייב להמנע מעיצומים דומה לדרישה שלא נחצה צומת באור אדום". הוא הטעים שבמהלך כל המו"מ על הסכם העבודה החדש נקטו העובדים רק פעמיים בעיצומים קלים.

רוס טען שהשבתת הבנק בידי ההנהלה הנה "צעד בלתי אחראי כלפי הלקוחות". הוא קרא להנהלה לחזור בה מהצעד, כדי להיכנע מהידרדרות נוספת ביחסי העבודה.

כדי להקל את הסבל מהלקוחות, החליטה הנהלת בל"ל לאפשר משיכה של עד 300 ש"ח תמורת המחאה של בל"ל – בכל אחד מהבנקים האחרים. ואולם ועד העובדים טירפד את המהלך ודאג לכך שעובדי הבנקים האחרים לא יכבדו המחאות אלה.

מבנק ישראל נמסר אתמול כי הבנק המרכזי לא יתערב בסכסוך, מאחר שאינו צד בסכסוכי עבודה במוסדות בנקאיים. ההסתדרות הפקידים תבעה מהנהלת בל"ל להדיס את פעילות הבנק כתיקנה ולהמשיך במו"מ עם ההסתדרות ועד העובדים.

חריש מגיש את הבקשה להסרת חסינות עמר

מאת טובה צימוקי, סופרת "דבר" בכנסת

היועץ המשפטי לממשלה יוסף חריש יגיש הבוקר ליו"ר הכנסת בקשה להסרת חסינותו של ח"כ שלמה עמר מ"יחד". עמר אמר אתמול לסופרת "דבר": "מיד עם הגשת הבקשה להועדת הכנסת אסכים להסרת חסינות".

חריש יודיע כי הוא מתכוון להגיש נגד עמר כתב אישום בשתי פרשיות: פרשת הפגישה הלילית ופרשת האזנות הסתר ב"אגד". עמר מואשם יחד עם שבעה אחרים, ביניהם עורכי-הדין יגאל ארנון ודן כספי, בהטרדת עד בנסיבות מחמירות.

יצויין, כי באשר לאזנות הסתר ב"אגד", הכנסת הכשילה לפני שנתיים בקשה של היועץ המשפטי לממשלה לשעבר, פרופ' יצחק זמיר להסיר את חסינותו של עמר. יתר החשודים בהאזנות הסתר הורשעו בבית-המשפט ונדונו למספר חודשי מאסר על תנאי. אי לכך ינסה חריש להגיש בקשה נוספת להסרת חסינותו של עמר.

בנושא האזנות הסתר כותב חריש: "כעניין שבעקרון, שניים או יותר שחטאו כאחד ונצרכו באותה עבירה, מן הדין שלא יהא האחד לוקה והשני פטור. עכשיו, ששלושה הורשעו ונתנו את הדין, ודאי שיש להסיר את חסינותו, למען לא ייצא רק הוא פטור, כשהוא חוסה בצל החסינות בעוד האחרים לוקים".

תושבי חאן־יונס פצעו סגן מנהל בית־החולים ששלח פצועים לישראל

מאת אמיר רוזנבליט, סופר "דבר"

סגן מנהל בית החולים "נאצר" בחאן-יונס, אחמד מרווק אבו-שעב, בן 31, מאושפז בבית-החולים "סורוקה" בבאר שבע, לאחר שהותקף בשבת בידי תושבים מחאן-יונס, שהאשימו אותו בשיתוף פעולה עם צה"ל.

"אולי עשרים איש נכנסו למשרד שלי וצעקו אלי: אתה עוזר ליהודים ואינך עוזר לנו", סיפר אתמול אבו-שעב. "בהולתי ואמרתי להם שזה לא נכון, ואז תפס אותי אחד מהם בצוואר ובראש". אבו-שעב, שפציעתו מוגדרת בינונית,

(המשך בעמ' 2)

האנתרופולוג האמריקאי ממוצא תורכי יאסר מוחמת איסקאן החל להעיד אתמול מטעם ההגנה במשפט דמיאניוק. בשעתיים הראשונות לעדותו נחקר על התחום מומחיותו, ואחר-כך הופסקה הישיבה בגלל לוויית אחיו של הנובע במשפט, עוד מיכאל שקד. (צילום: יצחק הררי)

היום מדד נובמבר; ההערכה: אחוז פלוס

אמנון אמר, סופרו הכלכלי של "דבר" בירושלים

הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה תפרסם היום אחה"צ את מדד נובמבר. לפי הערכה עלה המדד ביותר מאחוז אחד, בדומה לעלייה שנרשמה בחודש הקודם.

עליית המדד בחודש שעבר הושפעה בעיקר מהמשך העלייה העונתית במחירי ההלבשה וההנעלה והירקות והפירות, וכן מהעלייה בגובה שכר הלימוד באוניברסיטאות.

לפי הערכות האוצר תתמתן בחודשים הבאים עליית המדד ותנוע סביב אחוז אחד לחודש. אם תחזית זו תתממש תשולם תוספת-היוקר הבאה רק בעוד ארבעה חודשים, כאשר עליית המדד המצטברת תגיע ל־7 אחוזים.

המדד שיתפרסם היום יהיה האחרון המחושב בשיטה הקיימת. החל מהחודש הבא יחושב המדד לפי "סל" מעודכן, שיתבסס על תוצאות סקר הוצאות המשפחה שנערך בשנה האחרונה.

נפתחו אירועי 68 שנות ההסתדרות

מאת יהיים לוי,
סופר "דבר" בירושלים

בעצרת הגיגית שהתקיימה אמש בירושלים נפתחו אירועי יום השנה ה־68 להסתדרות ושנת ה־40 למדינה.

בעצרת השתתפו יו"ר ההנהלה הציונית והסוכנות היהודית ח"כ שמחה דיניץ בהופעה צבורית ראשונה בתפקידו החדש, יו"ר המרכז לתרבות וחינוך נחום פסה, מזכיר מועצת פועלי ירושלים ניסן הרפז, חכ"ים, מזכירי מועצות פועלים, חברי הוועדה המרכזית, חברי מועצת עירית ירושלים, חברי נעמ"ת ובאות מוזמנים.

מזכ"ל ההסתדרות ישראל קיסר נבצר להשתתף בעצרת, ופתח אותה, לפיכך, מנהל המחלקה לתרבות במועצת פועלי ירושלים שמעון בזר-אלי. אחריו הדליק נחום פסה את לפיד ההסתדרות מאש שהודלקה בבוקר ב"אהלו" והובאה על-ידי רוכבי אופניים, דרך חיפה לירושלים.

נחום פסה הדגיש בדבריו, ששנה זו תהיה לא רק שנת חגיגות ואירועים אלא אף שנה של מאבקים על דמותה של החברה הישראלית. הוא קרא להקפיד לשמור על שוויון הזכויות לכל, משום שבלעדיו לא יהיה שוויון הזדמנויות. "דמוקראטיה בלי צד סוציאלי לא יכולה להחזיק מעמד", הוא אמר.

מזכיר מועצת פועלי העיר ניסן הרפז קרא לממשלה, להסתדרות ולהסתדרות הציונית לפעול לחיזוקה של ירושלים על-ידי מציאת מקומות תעסוקה והוזלת הדיור, כדי שניתן יהיה לשמור על אופיה.

68 להסתדרות, 40 למדינה

בפתיחות אירועי ההסתדרות. (צילום: יצחק הררי)

ההסתדרות הכללית של העובדים בארץ-ישראל
הועד הפועל

האזינו

הערב, יום שלישי כ"ד בכסלו תשמ"ח
15.12.87, בשעה 18.10, לאחר הדלקת
נר ראשון של חנוכה, בקול-ישראל
(רשת ב') לדבר

מזכ"ל ההסתדרות

ח"כ ישראל קיסר

במלאות 67 שנים
לייסודה של ההסתדרות

לשכת דובר ההסתדרות

בוא ותראה איך פועלים טוב יותר

כדאי לך לדעת עכשיו
כמה עובדות על
קופות גמל.

קו פתוח למומחי קופות הגמל
של בנק הפועלים, ביום ג' 15.12
בין 16.00-18.00
טל. 03-291563

בנק הפועלים בע"מ

هكذا من الأصل

מפגש בניו-יורק

מ"מ ראש הממשלה ושר החוץ, שמעון פרס, עם ג'יהאן סאדאת ונורמן לאם, נשיא ה"ישיבה יוניברסיטי" בארוחת ערב חגיגית שנערכה לכבודם ביום א' בניו-יורק. האירוע נערך במלאות עשר שנים ליוזמת השלום של הנשיא סאדאת, ופרס קיבל בו תואר דוקטור-כבוד של האוניברסיטה. (צילום: א.פ.)

סגל האוניב' מאיים בביטול הבחינות ובאי-מתן הציונים

מאת יעל פישביין, סופרת "דבר" לענייני חינוך

אם לא יחול שינוי בעמדת האוצר עד יום ה', ייפגשו נציגי ארגוני הסגל האקדמי באוניברסיטאות לשם קבלת החלטה על החרפת עיצומיהם עד לידי ביטול בחינות הסמסטר ואי מתן ציונים.

אירגוני הסגל האקדמי נוקטים עיצומים זה השבוע השני במחאה על שהאוצר מנע חתימת הסכם שכר בין האוניברסיטאות לעובדי הסגל האקדמי. שר החינוך יצחק נבון אמר אתמול, כי הצעת תקציב ההשכלה הגבוהה של האוצר מתעלמת מהמשבר הפוקד את המוסדות ושאין בה כדי למנוע את תהליכי ההידרדרות הפוקדים את ההשכלה הגבוהה, כגון בריחת מוחות, קיפאון במחקר ועוד.

נציגי שני ארגוני המורים ייפגשו היום עם נציג האוצר לחידוש המשא-ומתן על תביעות המורים לשינוי חישובי גובה פיצויי הפרישה, השוואת תנאי הפרישה של המורים לאלה של עובדי המדינה, החזר הוצאות רכב ושינוי שיטת התגמולים הניתנת לבעלי תפקידים בחינוך העל יסודי.

אם לא תושג התקדמות, יחודשו עיצומי המורים לאחר חופשת החנוכה.

היום יתנהלו הלימודים בבתי-הספר כסדרם.

מוקד המהומות עבר לרצועה

(המשך מעמ' 1)

מבית-החולים "נאצר" שבחאן-יונס, אך החזירה לשם אח"כ.

אמש הוסר הסגר שהוטל על מחנה הפליטים ג'יבליה בששת הימים האחרונים. אנשי המינהל האזרחי המשיכו אתמול במאמציהם להביא לרגיעה במצב באמצעות מגעים עם גורמים שונים באוכלוסיה.

קודם לכן נפצעו מירויות אנשי כוחות הבטחון שלושה צעירים ברפיח, הם ופצוע נוסף הובאו לטיפול בבית-החולים "ברזילי" באשקלון. אתמול נודע, כי מנהל בית-החולים הממשלתי "נאצר" בחאן-יונס נפצע קשה מקבוצת מתפרעים על שסייע בהעברת פצועים שנפגעו על-ידי כוחות הבטחון לבית-חולים בישראל. הרופא הובא לטיפול בבית-החולים "סורוקה" בבאר-שבע.

לדברי מקורות ערביים ברצועה, מת אתמול בבית-חולים בישראל אחמד אבו הושה, בן 20 מג'יבליה, שנפצע במהומות האחרונות. גם אתמול בבוקר הוצבו מחסומי אבנים וחפצים במקומות שונים ברצועה, ובמשך כל היום נמשכו הפרות הסדר והשיבושים בלימודים. במקומות עבודה רבים בדרום עדיין מורגש המחסור בעובדים עקב היעדרות המשכת של הפועלים מהרצועה.

בצה"ל מעריכים כי לקראת סוף השבוע תחול ירידה בהיקף הפרות הסדר בשטחים. בינתיים תגבר צה"ל את כוחותיו בכ-50 אחוזים לעומת תקופות רגיעה, בעיקר בכוחות סדירים. מקור צבאי בכיר מסר, כי אמש אמורים היו להגמר שלושה ימי האבל שהוכרזו בשכם ויש מקום לתקוה כי אם לא תהיה הידרדרות ויהיו קרבנות נוספים בנפש, ישכך גל המהומות הנוכחי. נראה כי צה"ל נערך למיתקפת הסברה שתמעיט ממשקלן הכבד של המהומות בשטחים, כנראה בלחץ הדרג המדיני.

לפי שעה ממשיך המצב בשטחים להסב דאגה לצה"ל וסדר הפעולות של חלק מהכוחות בשטח, בגדה או ברצועה, נבחן במגמה להצביע על טעויות ולנסות למנוע אותן. ההערכה הרווחת היא כי אירועי הימים האחרונים בשטחים הם תוצאה הן של נסיבות שנוצרו בעקבות אירועים מקריים והן תוצאה של ימי ציון ומועד. יום כזה יהיה ב-1 בינואר יום הפתאח ובצה"ל שואפים להנמיך פרופיל עד אז כדי לא ללבות לקראתו שוב את המהומות.

לדברי מקורות צבאיים, בהשוואה לחודשים נובמבר-דצמבר של השנה שעברה אין, למרות ההתפרעות של הימים האחרונים, עליה של ממש במספר הנפגעים. עוד נמסר על סמך נתונים סטטיסטיים שבדק הצבא, כי בהשוואה לימי אזכור אחרים, אין אירועי הימים האחרונים יוצאי דופן בהיקפם. עם זאת על-פי הנתונים שגולל מקור צבאי בכיר, הוגייע הוא במחנה הפליטים בלאטה, שם החליט צה"ל בשבוע שעבר על שינוי מדיניות הפעולה על סמך ההנחה, שכמה מאות בריונים מקומיים המשייכים לפאתח' ושהשתלטו על סחר בסמים ונות "טיפלו" במשתפי פעולה עם ישראל ויש לתת לתושבים הגנה מפניהם למען הסדר הטוב. הוחלט, לפיכך, כי כח מג"ב מיוחד של שכם ישהה במחנה דרך קבע, והם אכן החלו בסיורים בתוך המחנה.

צעיר ערבי נפצע מפיצוץ מטען חבלה

(עז).- צעיר ערבי תושב מזרח ירושלים נפצע אתמול בערב קשה במובילה שבשכונת אל-עזריה שממזרח לעיר. ככל הנראה מדובר בפציעה כתוצאה מפיצוץ של מטען חבלה.

המשטרה פתחה בחקירה לבירור אם הפיצוץ אירע בשעה שהצעיר ניסה להכין מטען חבלה או ששיחק במטען ישן שהיה במקום.

בקבוק תבערה בחוצה שומרון

(עז).- בקבוק תבערה הושלך אתמול בערב לעבר רכב ישראלי בעת שנסע בכביש חוצה שומרון. הבקבוק התלקח במרכז הכביש, אך לא היו נפגעים ולא נגרם כל נזק. כוחות הבטחון פתחו בסריקות לאיתור מיידי הבקבוק.

הדרוזים מוחים

סופר "דבר" יוסי ליבוביץ מוסר:

"אנו מביעים שאט נפש, תרעומת ורוגז רב על הפרסומים האחרונים בכלי התקשורת, המבליטים את פעילותם של חיילי צה"ל ואנשי משמר הגבול מבני העדה הדרוזית לדיכוי המהומות בשטחים. זהו חוסר אחריות לאומי והסתה פרועה, כאשר בכלי התקשורת משודרים ומתפרסמים משפטים כגון "הדרוזים חיילי משמר הגבול" או "גדוד מילואים דרוזי" - דברים אלה כלולים במכתב חריף שנשלח אתמול על-ידי ראש המועצה המקומית ג'וליס סלח טריף בשם כל המועצות הדרוזיות בארץ אל שר החינוך יצחק נבון.

שרון: פירוז יגרום "גיהנום"

הצעת פירוזה של הרצועה עשויה, לדעת שר התעשיה והמסחר אריאל שרון, לגרום ל"מצב של גיהנום" באשקלון, שדרות ונתיבות, מפני שפירוזה לא ימנע, לדעתו, הצבת קטיושות בתחומה.

שרון, שדיבר עם תלמידים בקרית-גת, סיפר להם כיצד הגיעו בעבר מחבלים מהרצועה לסביבות תל-אביב, פרדסי רחובות וצומת פלוגות. הוא אמר שמרכז הזרוע הפוליטית של המחבלים הוא במזרח ירושלים וביקר את דיווחי התקשורת הישראלית על המצב בשטחים.

נחמקין בגוש קטיף

שר החקלאות אריק נחמקין בא אתמול לרצועה, כדי לפתוח את עונת היצוא של העגבניות מגוש קטיף. בהזדמנות זו הכריז, שיש לנהוג בפורעים של עזה ב"יד ברזל" ולדכא את הסדר באופן חד-משמעי. מאידך גיסא, ישראל תעשה הכל כדי שהתושבים השלווים יוכלו להמשיך לנהל את חייהם כרגיל.

על ההתיישבות הישראלית ברצועה אמר, כי הממשלה שלחה את המתיישבים להתיישב שם ושהם באו לא על דעתם אלא כשליחיה. לכן חובה לתת להם את כל האמצעים הכלכליים והמדיניים כדי שיוכלו להתמודד עם הבעיות והקשיים.

הפגנת סטודנטים ערבים בבאר-שבע

קבוצה קטנה של סטודנטים ערבים הפגינה אתמול לפני הצהריים בשער אוניברסיטת בן-גוריון בנגב. הסטודנטים קיימו משמרת מחאה על מה שהם כינו "הריגת אזרחים חפים מפשע" בשטחים.

שר ההגנה האוסטרי לסוריה

דמשק (ע"צ). - שר ההגנה האוסטרי, רוברט ליכאל, הגיע ביום א' בערב בראש משלחת לביקור רשמי של מספר ימים בדמשק.

בנמל התעופה קיבלו את פניו שר ההגנה הסורי, מוסטפה טלאס וקבוצה של קצינים סוריים בכירים.

שמיר

(המשך מעמ' 1)

שנה", הדגיש. "פתאום בעצה מפלגת העבודה בהסכם הקואליציוני ואיני יודע בהשפעת איזו רוח שטות שנכנסה לראשיה החליטה לפתע להפר את הסעיפים המוסכמים בינינו וביניהם וללכת לוועידה בין-לאומית. זהו מקרה קלסי של העדפת האינטרס המפלגתי על האינטרס הלאומי. איני יכול להשתחרר מההרגשה שהמניע היחיד שדוחף את ראשי 'העבודה' לדרך המסוכנת הזאת הוא לתפוס ולאחוז בשלטון בלעדי במדינת ישראל, האמצעי היחיד לכך הוא להניף את דגל השלום".

עוד אמר שמיר, כי הוא "בטוח שהעם בישראל יתפוס את התכסיס הזה, את אחיזת העיניים הזאת, כיצד מוליכים אותו שולל. התוצאה של נצחון הליכוד יכולה להיות בו"מ ישיר עם שכנינו. בפני שהאופציות האחרות, הנוחות להם, ייעלמו".

מוביל "העבודה":
שלום הישג בהתקפת שמיר

בתגובה על דבריו של ראש הממשלה נגד מפלגת העבודה אמר מזכ"לה, ח"כ עוזי ברעם, כי "ראש הממשלה אחוז פחד בהוסר בעסיו, ובמקום להצביע על דרך, על פתרון, הוא מתקיף את מפלגת העבודה, הטוענת שבשלו התנאים לקידום השלום מול כידודו של המזרח הלאומי".

עוד הדגיש ח"כ ברעם, כי "ראש הממשלה יזכור, שמשום הישג שהשיגה הממשלה לא בא בהקפיצו של שמיר כראש ממשלה' ושלכן הוא מביע לשמיר "לתרום משהו משלו לקידום השלום במקום להשמיע דברי נאצה, שאינם הולמים ראש ממשלה של ממשלת אחדות לאומית".

בוועדת החוץ והבטחון

"ארגוני הטרור מנצלים את מעשי הטרור נגד ישראל, כדי להסביר שבמעשיהם מחרחרים ריב ויוצרים מחלוקת בישראל, ואני מתחיל לחשוש שהם עלולים להצליח", אמר אתמול שמיר בוועדת החוץ והבטחון של הכנסת. "יש לנו נסיון הסטורי ממושך של ראיה אחים מול התקפות אויב, עלינו לבצע זאת בכל האפשר".

ראש הממשלה הביע הסכמה לדבריו של ח"כ מרדכי גור (מערך) בישיבת הוועדה, כי מוטב להפריד בין ויכוח מדיני לבין פעילות בטחונית הנדרשת בשעה זאת. כאמור הוא ביטל את הוויכוח בשאלה, אם מה שקורה בימים אלה בשטחים הוא מרי אזרחי או גל חולף של טרור. "הדבר מזכיר לי ויכוח סמנטי מלפני 50 שנה בארץ, אמר, כאשר שאלו, אם מה שקרה הוא 'מרד' או 'מאורעות'. אין חשיבות לשאלה זאת, מכיון שלא נשאר שריד ופליט לא מן המורדים ולא מן הפורעים".

בהנהלת המערך

מחוץ לוועדת החוץ והבטחון נמשך אתמול הוויכוח החריף בין המערך לליכוד על רקע האירועים בשטחים.

בהנהלת סיעת המערך אמר ח"כ הרב מנחם הכהן כי חוסר המדיניות של הליכוד בבעיה הפלשתינאית, הוא מהגורמים להגברת המתח בשטחים. ח"כ חיים רמון אמר כי מדיניות של קיפאון ומבוי סתום דוחפים את הערבים למעשי יאוש. גאולה אדר(?) אמרה כי הליכוד פתח במערכת בחירות אלימה. ח"כ בנימין בן אליעזר (פואד) אמר, כי "הליכוד לא מבין שיש כאן תהליך נגד הכיבוש". ח"כ יצחק ארצי: "הליכוד הפך דם לעלילות-דם". יו"ר הסיעה ח"כ רפי אדרי אמר כי העיוורון של הליכוד מול התהליכים בשטחים הוא המסכן את בטחונה של המדינה והמאיץ תהליך של התקוממות עממית. "אם הליכוד חושב שאפשר לפתור את בעיות הבטחון על ידי התקפות על המערך, אוי למדינה בבעיה חמורה", אמר.

הנהלת סיעת הליכוד פירסמה אמש הודעה כי היא "מחזקת את ידי כוחות הבטחון בפעולותיהם לפיזור ההפגנות ומאשימה את ארגוני הטרור ומפעיליו בהסתת נשים וילדים להתנגשויות עם כוחות צה"ל". הנהלת סיעת הליכוד קבעה כי האחריות לקורבנות שנפגעו במהלך פעולת כוחות הבטחון חלה על ארגוני הטרור.

חרדי שכונות ירושלים לא יקחו חשמל בשבת

מאת נח זבלוני, סופר "דבר" בירושלים

ניתוק החשמל של תושבי השכונות הצפוניות של ירושלים מחברת החשמל הערבית וחיבורו לחברה הישראלית גרם לבעיה הלכתית.

החרדים בירושלים ובבני-ברק אינם משתמשים בשבתות ובחגים בחשמל הישראלי, משום שחברת החשמל מעסיקה יהודים בשבת, והם מפיקים את החשמל בשבת ובחג מגנראטורים או משתמשים במקורות הפועלים על מצברים.

חיבור השכונות של ירושלים לחשמל הישראלי עורר איפוא בעיה הלכתית אצל החרדים הגרים בשכונות אלו שעד כה היו מקבלים את החשמל מן החברה הערבית. בימים האחרונים היה בירושלים גל של רכישת גנראטורים ומנורות-מצבר.

תושבי חאן-יונס פצעו

(המשך מעמ' 1)

מאושפז במחלקה הכירורגית, ולידו יושב קרוב משפחה. במהלך המהומות בעזה ובחאן-יונס, הוזעק אבו-שעב בתוקף תפקידו כדי לסייע בפינוי הנפגעים לבית-החולים "נאצר" ולבתי-חולים אחרים ברחבי הארץ. מעורבותו בפינוי הנפגעים עוררה את זעמם של התושבים המקומיים, שראו בו משתף פעולה עם צה"ל.

"ניסיתי להסביר, שאינני עוזר לחיילים, אלא עובד עם כל הלב כדי לסייע לאנשים שלי", אמר אבו-שעב. "אבל הם לא רצו לשמוע. הם היכו אותי חזק ולמרות צעקותי, הם מיאנו להפסיק. הוציאו אותי מחוץ למשרד והמשיכו להכות אותי. הרופאים שהיו במקום ברחו".

מייק מרפי מוולמינגטון מרוקן חבילת תה בריטי אל תוך מימי מפרץ בוסטון בלילה כחלק מחגיגות, גם השנה ל"מסיבת התה של בוסטון", שהיתה ב-1773 שבעקבותיה פרצה מלחמת העצמאות האמריקאית. המשתתפים בלבוש אנשי המושבות, שחזרו את פעולת המתיישבים האמריקאים נגד החלטת הכתר הבריטי להטיל מס על התה הנמכר במושבות. (צילום א.פ)

בל"ל: סגור

לקוחות מודאגים ליד דלתו הסגורה של סניף בל"ל בתל-אביב. (צילום: ישראל סימיונסקי)

פקידים אמריקאים לרבין

(המשך מעמ' 1)

סוריה והפלשתינאים ללבות מתיחות באיזור, מתוך כוונה להסיט את תשומת הלב מהמלחמה במפרץ.

בשיחה עם שר ההגנה החדש של ארה"ב פראנק קארלוצ'י אמר לו רבין, כי גל ההתהומות בשטחים עתיד לחלוף בקרוב. רבין העריך עוד באזני קארלוצ'י, כי מדינות ערב מכירות בכך, שהסכנה להן נובעת בעיקר מהפונדמנטליזם המוסלמי ומאיראן ולא מישראל, שהסכסוך עימה ירד לדרגת חשיבות משנית בעולם הערבי. הוא ציין באזני קארלוצ'י בסיפוק את שיבתה של מצרים לחיק העולם הערבי ואמר כי הדבר מוכיח שמדינה ערבית יכולה לכרות שלום עם ישראל ולקיים בעת ובעונה אחת קשרים עם העולם הערבי.

מרפי תוקף

עוזר מזכיר המדינה האמריקאי לענייני המזרח הקרוב ריצ'ארד מרפי גולל אתמול תמונה עגומה של המצב בשטחים והתבטא באופן חריף על פעולות ישראל בהם.

בהעידו בפני תת-ועדת החוץ של בית הנבחרים אמר מרפי, כי כוחות הבטחון של ישראל נוקטים בשטחים אמצעים שלפעמים אינם עולים בקנה אחד עם סטנדרטים בין-לאומיים מקובלים. הוא הגדיר את אמצעי הבטחון "קשים", ואמר, כי המצב בשטחים בימים האחרונים הוא תוצאה של מתיחות כרונית במחנות הפליטים, הנמצאת באחרונה בקו של עלייה עקב תסכול הפלשתינאים מכך שאין התקדמות לקראת פתרון מדיני שיגדיר את מעמד השטחים. לדבריו, החידוש במאורעות האחרונים הינו בכך שהם נובעים הפעם מתוך תסיסה מבפנים יותר מאשר מהשפעה מבחוץ.

אשר למצב היומיומי בשטחים מתח מרפי ביקורת חריפה על טיפול ישראל בבקשות לאיחוד משפחות וציין, כי בשנה האחרונה אישרה ישראל רק 1,400 מתוך 10,000 בקשות לאיחוד משפחות. הוא גם האשים את ישראל בכך שלא יצרה מקומות עבודה לבוגרי תיכון ובוגרי מכללים בשטחים. המצב בשטח הזה, אמר, כיאוף לאפס.

מזכר הבנה חדש

אתמול בבוקר הגיע יצחק רבין לבניין הפנטאגון וחתם יחד עם עמיתו האמריקאי על מזכר הבנה חדש בין ישראל לארה"ב. בטכס החתימה אמר קארלוצ'י כי בנוסף על החשיבות שיש למזכר כשלעצמו, הוא גם מסמל את הקשרים ההדוקים בין שתי המדינות. עוד אמר, כי ארה"ב תמשיך לסייע לישראל. קארלוצ'י ציין כי רבין הוא שר הבטחון הזר הראשון שעימו הוא נפגש מאז נכנס לתפקידו. רבין הזמין את קארלוצ'י לביקור בישראל ואיחל לו הצלחה בתפקידו החדש.

פקידים ישראלים אמרו כי מזכר ההבנה מעלה את רמת היחסים בין מערכות הבטחון של שתי המדינות לרמה קרובה מאד לזו הקיימת בין ארה"ב למדינות נאט"ו. הם אמרו כי המזכר החדש יאפשר לישראל מכירה של ציוד ושירותי תחזוקה למערכת הבטחון של ארה"ב בהיקף רחב יותר, בעיקר משום שהגבלות רבות שהיו כלולות במזכר ההבנה הקודם, שתוקפו פג, הושמטו מהמזכר החדש.

מחיר ה"אף 16"

שר הבטחון ביקש מעמיתו האמריקאי הורדה במחיר שדורשת ארה"ב מישראל עבור מטוסי ה"אף 16" החדשים שאותם מבקשת ישראל לרכוש בעתיד הקרוב. המדובר בעסקה של רכישת 75 מטוסים, שעבורם דורשים האמריקאים כ-2 מיליארד דולאר. רבין צריך להתמקח על המחיר גם עם היצרנית, חברת "ג'נראל דיינמיקס", שעם מנהלה הוא יפגש היום בוואשינגטון.

שר הבטחון העלה גם בקשה ישראלית להשתתפות אמריקאית של 180 מיליון דולאר בפיתוח מערכת טילים נגד טילים מתוצרת ישראל, שבה מוכנה ישראל להשקיע 20 מיליון דולאר. העמדה האמריקאית היתה עד כה של נכונות להשקיע 100 מיליון דולאר לצד השקעה ישראלית בגובה זהה.

בפגישה עם קארלוצ'י, שבה השתתפו גם פקידים של מחלקת המדינה, אמרו האמריקאים לרבין, כי שמעו את בקשותיו והבטיחו תשובה עליהן בעתיד הקרוב.

גם צרפת מודאגת

פאריס (רויטר). - צרפת הביעה אתמול "דאגה עמוקה" נוכח המתיחות השוררת בגדה המערבית וברצועת עזה. דובר משרד החוץ הצרפתי אמר: שלטונות צרפת מביעים את התרגשותם ואת דאגתם העמוקה נוכח עליית המתיחות, שגרמה להרוגים ולפצועים הפוגעת בעיקר בתושבים של השטחים הכבושים ומחנות הפליטים. ממשלת ישראל חייבת, על-פי אמנת ז'נווה, לעשות הכל להבטחת בטחונם של התושבים בשטחים הכבושים".

מנהיג אש"ף יאסר ערפאת שיגר קודם לפרסום ההודעה הצרפתית מסר דחוף לנשיא מיטראן וביקש ממנו להתערב "להגנת הזכויות של העם הפלשתיני".

ערפאת פונה לישראלים

ערפאת פנה אתמול גם ל"דעת הקהל הישראלית" לפעול למען הפסקת "הטבח המתוכנן של פלשתינים" בשטחים הכבושים. בהשיבו טלפונית מבגדאד על שאלות עתונאים בקוסיה, במערכת השבועון הפלשתיני "צאות אל-בילאד", מסר ערפאת, כי לפי הידיעות שהגיעו אליו, נהרגו לפחות 28 פלשתינים ונפצעו 300 בהפרות הסדר האחרונות בגדה.

בתוניס שיבח אתמול מזכיר הליגה הערבית, שאדלי קליבי את "אומץ רוחם הבלתי רגיל של התלמידים בהפגנות האלימות בשטחים הכבושים. הוא גם קרא למעצמות הבטחון להתערב כדי לשים קץ להתנהגות הישראלית הברברית".

הליגה הערבית אמורה להתכנס היום למושב מיוחד בתוניסיה, כדי לדון במצב בשטחים – כך מסר מקור בליגה.

חברת החשמל לישראל בע"מ

אגף האספקה והאחסנה – מדור חקר שווקים ומכרזים
ת.ד. 10 חיפה 31000 טל' 04-646475

מכרזים

החברה מזמינה בזה הצעות לייצור / אספקה / שרות כמפורט להלן:

מס' המכרז	הנושא
14049	בעלי עבודה
14054	מנעולי תליה טיפוס "R"
14055	אביזרי רשת
14072	פס צביעה לארונות פוליאסטר גודל "2"
14078	מגיני טיפוס לעמודי משא
14079	פסי צביעה לארונות פוליאסטר גודל "0"
14080	כבל נחושת גמיש עם מעטה P.V.C למקצרים
14093	משקולת אחידה

המועד האחרון להגשת ההצעות למכרזים הנ"ל הינו: 07.01.88.
לקבלת מסמכי המכרז ופרטים נוספים יש לפנות החל מהיום בשעות 09:00 – 13:00 למדור חקר שווקים ומכרזים בכתובת הנ"ל חיפה, או בכתב למען הרשום לעיל.
להצעה יש לצרף אישור על ניהול פנקסי חשבונות ורשומות מפקיד השומה או מרואה חשבון וכן אישור שנתי לעוסק מאגף המכס. – הצעה ללא אישורים בני תוקף – לא תובא לדיון.
על ההצעות למכרזים הנ"ל להגיע עד למועדים המצויינים לעיל, שעה 13:30 למשרדנו בחיפה.
אין החברה מתחייבת לקבל את ההצעה הזולה ביותר או כל הצעה שהיא.

ai Ansa International RENT A CAR

תמיד איתך!

מבצע חנוכה
מפיות מכוניות כאמירה מחנה מה!

דייהטסו שרייד
דייהטסו שרמנט
אוטומטיות, רגילות וממוזגות
* אחריות * אפשרות לתשלומים
המסגר 36, תל-אביב, במגרש

סיור וטיול בע"מ

אורנית

משפחת "עמל"

בעיר, בכפר, בעיר הפיתוח ובקיבוץ מצפון ועד נגב מברכת את

שמחה דיניץ

בהבחרו ליו"ר ההנהלה הציונית והסוכנות היהודית.
אנו "עמל", העושים במלאכת החינוך הטכנולוגי-מדעי הומניסטי ותברתי, העושים לחינוך לסובלנות בין אדם לחברו ובין עם לעם מושיטים יד ציונית נאמנה למען נקדם יחדיו, האדם והחברה, העם והמדינה.

אורי אגמי,
חבר הועדה המרכזת
ויו"ר "עמל"

הועדה המקומית לתכנון ובניה - מרחב רמת-השרון

ניתנת בזה הודעה בהתאם לסעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה - 1965 שהוגשה לועדה המקומית לתכנון ולבניה מרחב רמת-השרון בגוש: 7271 חלקה 42 ברחוב סביר פ"כשם המסמנת כאזור מגורים א' בקשה למתן אישור להקלה באחוזי בניה בבית מגורים קיים.

ההקלה המבוקשת באחוזי בניה מגיעה ל-6%.

כל מי שיש לו התנגדות להוצאת ההיתר-אישור ההקלה, במקום זה, רשאי להגיש לועדה המקומית לתכנון ולבניה מרחב תכנון רמת-השרון, את התנגדותו המנומקת ולציין כתובתו המדוייקת.

התנגדויות תתקבלנה בתוך 14 יום מתאריך קבלת הודעה זו ותובאנה לדיון בפני הועדה הנ"ל.

מ. ויבן
יו"ר הועדה המקומית לתכנון ולבניה מרחב רמת-השרון

משחת השיניים אלמקס יעילה פי 3 במניעת עששת.

תורנות בתי מרקחת

תל-אביב
הקריה – אבן גבירול 19 – 204650
קופת חולים מכבי – בן יהודה 26 – 203492
ירושלים
בית וגן – הפסגה 59 – 420750
חיפה
חניתה – חניתה 22 – 231905
פתח-תקוה
גסל – רוטשילד 89 – 911406
בני-ברק-רמת-גן
רמה – ז'בוטינסקי 65 רמת-גן – 7514483
בת-ים - חולון
מזור – חביבה רייך 20 בת-ים – 583369
אהרון – הרצל 52 חולון – 889153

אלמקס מיוצרת ע"י טבע העשייה הרוקחית בע"מ

בית ליסין

אריק לביא **כל החלומות** הערב 15.12 התיאטרון העירוני חיפה ב-19.30, מחר ד' 16.12 מופת עפולה ב-20.00

רבקה רז ברומנסות ספרדיות ושירי לדינו מחר ד' 16.12 ב-21.00

סטנד אפ קומדי אתה מצחיק אתה על הבימה עם: **שמוליק ולוז'ני, רמי שטרן, דבי וגולי** ועד ה' 17.12 ב-22.00

אחד משלנו (ההצגות למנויים בלבד) מאת: **בני ברבש**, בימוי: **איציק וינגרטן**, עם: **אורי אברהמי, מתי סרי, דליה שימקו, יעקב איילי, ליאור אלון, רובי פורת-שובל, אלי נחמה, שמיל בן ארי** ו' 18.12 ב-21.00, מוצ"ש 19.12, א' 20.12 ב-20.30, הצגות ראשונות

ג'ורג' וג'יני – ג'ימי רבין שרה שרה טרשוויץ ר 18.12 ב-21.30

הקיץ של אביה – גילה אלמגור ו' 18.12 מופת היד השרון ב-21.30, מוצ"ש 19.12 מ.פ. כפר סבא ב-21.00 – הצגות ה-150 – לא תותר כניסה מאוחרים

מסביב לעולם ב-80 יום ו' 18.12 ב-23.45

טליה שפירא משחקת עם סיפורים ושירים שבת 19.12 ב-11.00

פרפרים בראש עם עופרה ואיציק ויינגרטן שבת 19.12 ב-11.30

אשר צרפתי ב"סונטת קרויצר" מוצ"ש 19.12 ב-21.00

פסטיבל מל ברוקס "מותח גבוה" הערב 15.12 מוצ"ש 19.12 ב-23.15, **"להיות או להיות"** מחר ד' 16.12, ה' 17.12 ב-23.15, **"סרט אילם"** ו' 18.12 ב-14.30 וב-23.30

חניון מרווח צמוד לתיאטרון
וייצמן 34 כיכר המדינה תל-אביב
טל' הקופה: 257966, 216653
ישראכרט

אבלים וכואבים את מותה הפתאומי של

טילדה זייד

מחנכת, ידידה, אם.

ההלויה תצא היום, יום ג' 15.12.87 כ"ד בכסלו תשמ"ח, בשעה 12.00 מבית הלויות בסנהדריה

חבריה ומוקיריה בבית הספר לעובדי הוראה בכירים ע"ש עמנואל יפה

בצער רב אנו מודיעים על פטירתו של חברנו הפנסיונר

דוד פרליוק ז"ל

ומשתתפים באבלה הכבד של המשפחה

ועד עובדי חברת החשמל לישראל
מרחב הדרום
ההסתדרות הפנסיונרים בחברת החשמל

ביום כ' כסלו 11.12.87 נערכה אזכרה ליקירנו

יעקב גולדברג ז"ל

בן יוסף מצורטקוב

המשפחה

לחברתנו עליזה אביטל
איתך באבלך במות

אימך ז"ל

בנק הפועלים בע"מ
סניף העיר
ההנהלה והעובדים

אנו מודיעים בצער
על פטירת חברנו לעבודה

יעקב כהן ז"ל

תנובה סניף מחוזי חיפה
ההנהלה ועובדי מחלבת חיפה

דבר DAVAR דבר
המאוחד עם למרחב

העורכת: חנה זמר
משנה לעורך: דוד פדהצור
מזכיר מערכת: מרדכי ברקאי
מנהל כללי: אמנון בר-נוי

הוצ"ל - "דבר" בע"מ
נדפס בדפוס דבר בע"מ

המערכת והמנהלה תל-אביב
רח' שינקין 45, ת.ד 199
מיקוד 61001
טלפון 286141 (6 קוים)

מחלקת המודעות
טלפונים ישירים
286156, 281860, 298032

סניפים:
ת"א, בית "דבר" רח' שינקין 45
טלפון 286141, מיקוד 65233

ירושלים:
המערכת: רח' המלך ג'ורג' 16
בית מאזיה קומה ב'
טלפון 242203, מ. 94229

חיפה: רח' הנביאים 27
טלפונים 3-2-642111, מ. 33106

יו"ר חדש – פטיש חדש

בישיבה חגיגית, משותפת שנערכה אתמול בבניין הסוכנות בירושלים, נפרדו חברי ההנהלה הציונית הנבחרת מחברי ההנהלה היוצאת, המסיימים את כהונתם ובהם היו"ר אריה ל. דולצין. היו"ר הנכנס, ח"כ שמחה דיניץ, בירך את דולצין וציין את שירותו לעם היהודי ולתנועה הציונית, והעניק לו כשי פרידה את פטיש היו"ר. (צילום: יצחק הררי)

חוג לא מוכר ב„עבודה" יזם משאל מועמדים מניפולטיבי

מאת עליזה ולך, סופרת „דבר" לענייני מפלגות

חברי מרכז מפלגת העבודה, 1,250 במספר, מקבלים בימים אלה טופס הצבעה מדגמית שבו 88 שמות חברי מפלגת העבודה המעוניינים להיבחר לכנסת הבאה, או ששמם הוזכר בהקשר זה.

מאחורי היוזמה מסתתר חוג מניפולטיבי, המבקש לזרוע בלבול ומבוכה בקרב המעוניינים להיכלל ברשימת „העבודה" לכנסת. לכוונות הלא כנות של יוזמי ה„סוטו" הזה כמה רמזים: האנונימיות של היוזמים – „תדמית 2001" ותיבת־דואר בצידה, חשאיות הטיפול בממצאים, כדי שאפשר יהיה לעשות בתוצאות ככל העולה על רוחם של היוזמים והרמז המבטא מורת רוח משריון מקומם של שישה בכירי מפלגת העבודה ברשימה לכנסת, המנוסח במשפט „בחירה זו תבהיר חד־משמעית מי היא ההנהגה המועדפת על חברי המרכז, כולל השביעיה המובילה".

כאמור, מופיעים בטופס 88 שמות של מועמדים. כדי לטשטש את העקבות כללו בהם יוזמי ההצבעה המדגמית גם חברי מרכז שאינם מעוניינים להיבחר לכנסת, כמו ד"ר ישראל פלג, היוצא בקיץ לכהן בקונסוליה הישראלית בפילדלפיה, וח"כ שמחה דיניץ, שלא ירוץ לכנסת הבאה בעקבות בחירתו ליו"ר הסוכנות. מופיע בטופס, לשם בלבול, גם שמו של אורי סביר, שאינו חבר מפלגת העבודה והמטפח שאיפות בשירות החוץ.

גיבוי של שריר להחלטת חריש להימנע מהאשמת גדות ורייסר

מאת יוסי ליבוביץ, סופר „דבר"

שר המשפטים והתיירות אברהם שריר יצא אתמול לראשונה להגנתו של היועץ המשפטי לממשלה יוסף חריש בכל הנוגע להחלטתו שלא להגיש כתבי אישום נגד חברי הכנסת גדעון גדות ומיכה רייסר ושני העתונאים ישראל סגל ונסים משעל בפרשת הכספים שהועברו לחשבונם על־ידי מיכה אלבין.

שריר טען, כי חריש החליט את אשר החליט לאחר שיקול דעת מעמיק ושהדבר היה בתחום אחריותו הבלעדית.

ההסתדרות הכללית של העובדים בא"י

הוועדה לקידום החינוך הטכנולוגי מקצועי

שבוע חנוכה – חגיגות ההסתדרות

תאריך	שעה	הארוע
יום רביעי כ"ה בכסלו 16.12.87		**יום פתוח בועד הפועל** תלמידי בי"ס נפגשים עם חברי ועדה מרכזת
	10.00–14.00	– באולם קומה 7 פגישה עם מזכ"ל ההסתדרות ישראל קיסר
		– תוכנית אמנותית – תופעה חבורת זמר ותזמורת עמל קרית אונו והדרה.
	11.30	– סיור – מוזיאון ההגנה בת"א יפו
		הדלקת לפיד 40 שנה למדינה 60 שנה ל„עמל"
	8.30	– טכס הדלקה ברחבת הכנסת ע"י ש. הלל – יו"ר הכנסת סגן ראש הממשלה שר החנוך והתרבות יצחק נבון
	12.00	– הלפיד יתקבל בל.ד. ת"א – אורי אגמי, דב לובלסקי
	18.00	– טכס הדלקת נר חנוכה ע"י גב' נרי בלומנפילד מקנדה בהשתתפות חיים לבב ראש העיר בנהריה.
17.12.87	17.00	– טכס חנוכת סדנת רכב בבי"ס „עמל" יפו
20.12.87	9.00–14.15	– יום עיון למורים באנגלית – מרכז „עמל"
20–22.12.87	9.00–15.00	– השתלמות למורים במגמת המינהל במעבד תמלילים – אינשטיין במ.פ.ט.
20–23.12.87		– סמינר לתלמידים פעילים באוהלו – בנושא מעורבות היחיד בחברה (המרכז לתרבות)
21.12.87		– סדנת רווחה לפעילי „עמל" בשתוף המחלקה לרווחה ועבודה בועד הפועל
23–22.12.87		– סמינר למתכני רכזו ומורי הומניסטיקה – יתקיים בבית הבראה שפרינצק בנצרת.
יום שני ל' בכסלו 21.12.87	סדר יום	**יום עיון בבית יגאל אלון בגינוסר בנושא: „חינוך טכנולוגי בהתיישבות לקראת שנת 2002"**
	9.30–10.00	– התכנסות וכיבוד
	10.00	– פתיחה – יוסף עמי – יו"ר המועצה המייעצת ע"ש יגאל אלון; אורי אגמי – יו"ר „עמל"
	10.30	– הקיבוץ בעידן הטכנולוגיה – פרופ' מ. רוזנר – המכון לחקר הקיבוץ אוניברסיטת חיפה
	11.30–12.30	– ביקור בבית יגאל אלון
		סיור בתערוכת ההישגים של החינוך הטכנולוגי בהתיישבות
	12.30–13.00	– כיבוד
	13.00–13.30	– תכניות וערכות לימוד עבור ההתיישבות – מאיר אביגד – יו"ר פעיל של המפ"ט
	13.30–15.30	– פנל בהשתתפות: אברהם שיינפלד – מנהל האגף לחינוך התיישבותי משרד החינוך; דוד צור – סגן מנהל המחלקה להתיישבות הסוכנות היהודית; עמוס אפשטיין – איגוד התעשייה הקיבוצית; מצב בצר – ברית התנועה הקיבוצית; מנחה: דב לובלסקי – מנכ"ל „עמל"
	15.30	– הקרנת סרט לזכרו של יגאל אלון.
יום שלישי א' בטבת 22.12.87		**מכללת „עמל" קרית חיים**
	10.00	– כנס – בנושא: הכשרה מקצועית ופתוח כ"א בישראל בעידן של טכנולוגיות מפתחות בשתוף המחלקה להכשרה העסוקה וטכנולוגיה. בהשתתפות: אורי אגמי, ד"ר ל. עפרוני, י. שפיר, ע. בן־יעקב, י. ורד, א. אומן, צ. בנימיני, ד. בן־ישי.
	11.30	– כנס למנהלי בתי"ס תעשייתיים ובתי"ס תיכוניים.
23–24.12.87, 27–28.12.87		– סמינר לעובדי מנהל ומשק ע"י המכון הרעיוני בבית פעילי ההסתדרות – בהשתתפות אורי אגמי
28.12.87	במרכז „עמל" 14.00	– ערב עיון „שוויון ומצוינות בחנוך" – (שיטות המקיפות) בהשתתפות: פרופ' מרים שמידע ופרופ' יהודה אמיר אוניברסיטת בר אילן
30.12.87	12–15.30	– השתלמות למורי הפיסיקה – במכללה הטכנולוגית עמל ב' פ"ת רח' אמסטרדם 6. המרצה – דוד זינגר – ממכון ויצמן למדע רחובות.

אלמנת טייס אמריקאי תקבל 3.1 מיליון דולאר

ליקויים בתכנון מטוסי „אף 16" התגלו בעקבות תביעת פיצויים

נדחה תחקיר חיל־האויר האמריקאי – מגבלות לטיסות אימון

מאת אריה ארד, סופר „דבר"

אלמנתו של טייס חיל־האוויר האמריקאי זכתה בפיצויים של 3.1 מיליון דולאר מחברת „ג'נראל דיינמיקס" על ליקוי בתכנונו של מטוס ה„אף 16 א'", שגרם להתרסקות מטוסו של בעלה. חיל־האוויר האמריקאי טען, כי התאונה נגרמה עקב „טעות טייס", ופסק־הדין מטיל צל כבד על איכות התחקיר של החיל.

בו בזמן הוטלו מגבלות חמורות על טיסות האימון ב„אף 16 די" וב„אף־סי" בשל תופעה של קריסת כנפיים, שנתגלתה במטוס. צירוף מקרים זה גורם תסיסה בקונגרס האמריקאי, וקיימת דאגה גם מהשפעת העלות של תיקון הליקויים על מחירי המטוסים בעתיד. פקיד בכיר במשרד המבקר של חיל־האוויר האמריקאי הביע דעתו, שקציני החיל אינם משקיעים די בתחום בקרת־האיכות.

חיל האוויר הישראלי מצוייד במטוסי „אף 16 א." והוא מצוי עתה בתהליך ההצטיידות במטוסי „אף 16 ד.", אותם העדיף על פני ה„לביא". חיל האוויר האמריקאי הצטייד עד כה ב־1,100 „אף 16" ומתעתד לרכוש עוד 2,700 בעשור הבא. על השערוריה סביב מטוסי ה„אף 16" מוסר כתב העת רב־היוקרה „אוויאיישן וויק".

קפטן תיאודור הארדוול נהרג לפני חמש שנים ויותר בקוריאה, כאשר מטוסו התרסק. חוקרי חיל־האוויר טענו, כי התאונה אירעה כתוצאה מ„טעות טייס", אולם אלמנתו הגישה תביעה משפטית נגד היצרן, „ג'נראל דיינמיקס". היא טענה, כי רשלנות היצרן בתכנון המטוס ובייצורו גרמה השתחקות הבידוד של חוטי החשמל. כתוצאה ממנה פרצה דליקה, שהפסיקה את הספקת החשמל למערכות המטוס. חבר המושבעים פסק נגד החברה, ובית־משפט פדראלי מחוזי העניק כאמור לאלמנה פיצוי בגובה של 3.1 מיליון דולאר. החברה מערערת על פסק־הדין.

„נפגעי ועדת ששינסקי" התכנסו לקדם הפגיעה בשכבות החלשות

מנכ"ל הביטוח הלאומי מרדכי ציפורי „קיבל רגליים קרות" ונעדר

מאת רמי לוין, סופר „דבר" בירושלים

„ציפורי קיבל רגליים קרות", כך הגיב אתמול, ד"ר יצחק קדמון, יו"ר המועצה למען הילד, על העדרו של מנכ"ל המוסד לביטוח לאומי מכינוס המחאה של נפגעי ועדת ששינסקי, שנערך אתמול בירושלים.

ד"ר „קדמון הדגיש בדבריו, „שציפורי הוזמן לכינוס, כדי להגן על המוסד שבראשו הוא עומד. בכינוס השתתפו ראשיהם ונציגיהם של ארגונים ותנועות מהתחום החברתי, כמו חיים פרחובניק, נציג ארגון הנכים ויגאל סויסה מתנועת האוהלים.

הנואם המרכזי היה ישראל קיסר, מזכ"ל ההסתדרות. בנאומו הוא אמר, כי לאחרונה צצות תאוריות חדשות בתחום המיסוי וממשלתנו הולכת בדרך הממשל באמריקה ומנסה לבטל את ההישגים הסוציאליים במדינה, שחלק ניכר מהם הושג על־ידי בניית מערכת מס הכנסה שלה גם מטרות חברתיות.

קיסר הדגיש כי הוא בא להזהיר ולא לבקר את ממצאי ועדת ששינסקי, שעוד לא הוגשו לממשלה. „אם יתברר שזעקתנו זעקת שווא, יצאנו נשכרים", הוא אמר. „אני הראשון שאפרסם בראש חוצות את מסקנות הוועדה, אם יהיו ברוח הנאותה". קיסר אמר כי הוא חושש ממדיניות האוצר ומכוונתו גם ללא קשר לוועדה, אך הדגיש, כי לא ייעשו כל שינויים לפני שיפוג ההסכם בין ההסתדרות לממשלה באפריל 88'.

בכינוס נכחה גם שרת הבריאות שושנה ארבלי־אלמוזלינו, והיא הביעה התנגדות נחרצת להטלת תשלומים על הנזקקים לשירותים הרפואיים. „מדיניות זו", אמרה „היא נסיגה של כ־20 שנה במדיניות הרווחה של מדינת ישראל". אלמוזלינו הביעה בדבריה התנגדות לכל שינוי מערכת המיסוי והביטוח הלאומי שיפגע בשכבות החלשות.

מנכ"ל המוסד לביטוח לאומי מרדכי ציפורי מסר אתמול, שבניגוד לפרסומים בעתונים, לא היה בכוונתו להשתתף בכינוס מחאה בנושא ועדת ששינסקי. ד"ר קדמון טען, לעומת זאת, כי הופעתו של ציפורי סוכמה אתו מראש. בהודעתו אומר המנכ"ל, כי הוא פועל בצינורות המקובלים בממשלה ובכנסת ומציג את עמדותיו בנושא אך לא ישתתף בהפגנות. ציפורי הביע שביעות רצון מכך שמסתמנת בוועדה מגמה שלא להמליץ על פגיעה בקצבות הביטוח הלאומי והסביר את שינוי המגמה בפעילותו שלו ובפעילות שר העבודה בנושא.

ביהמ"ש העליון פסק נגד בי"ד לשכת עורכי־הדין:

אין חסיון מקצועי לעורך־דין שלקוח גילה לו כוונת עבירה

(ע).– בית־המשפט העליון פסק, כי כאשר עבריין מודיע לעורך־דינו על כוונתו לבצע עבירה בעתיד ומבצעה בסופו של דבר, לא חלה על הודעה זו חובת הסודיות, הקיימת ביחסי לקוח עם עורך־דינו.

פסק הדין ניתן בערעור שהגישה עורכת־דין נגד הרשעתה על־ידי בית־הדין למשמעת של לשכת עורכי־הדין בגין הפרת הסודיות המקצועית. עורכת־דין זו תבעה שכר טרחה מלקוח, ובתוך כך חשפה בבית־המשפט את העובדה שלקוחה ערך הסכם בדוי, כדי להונות את שלטונות מס הכנסה ומס רכוש.

בית הדין למשמעת של לשכת עורכי־הדין ראה מעשה זה בחומרה ופסק: „כדי לזכות בשכר טרחה, לא היססה הנאשמת להעמיד את מרשה בסכנה של חקירות מס הכנסה, ובכך ערערה את אחד מיסודות היחסים שבין לקוח ועורך־דין". עליה עונש משמעתי של קנס כספי. בעקבות הרשעה זו, ערערה עורכת הדין, שעל שמה קיים חסיון, על־פי חוק לשכת עורכי הדין, לבית־המשפט העליון.

בית המשפט העליון קבע, כי „שירות מקצועי" של עורך־דין יכול להתייחס לעבירות פליליות רק אם ביקש החשוד בביצוע עבירה מעורך־דין לייצגו, לאחר שהעבירה בוצעה כבר. לעומת זאת כאשר עבריין מתכוון לבצע פשע ומודיע על כוונה זו לעורך־הדין, לא חל על כך החסיון המקצועי של חובת הסודיות. שיחות לשם ייעוץ לביצוע עבירות פליליות או לשם השתתפות בהן אינן חסויות כלל", נפסק.

בית־המשפט העליון קבע שלושה כללים לעורכי־הדין המבקשים לתבוע לקוחותיהם על שלא שילמו את שכר טירחתם והנאלצים לחשוף אגב כך עובדות שעליהן חלה סודיות של יחסי עורך־דין – לקוח. ראשית, על עורך הדין לנקוט את כל הדרכים האחרות לקבלת שכרו, בלי להשתמש במידע הסודי שברשותו כאיום או כלחץ להשגת השכר. שנית, עורך־הדין יחשוף מידע רק אם מוגשת התביעה, ושלישית, לאחר הגשת התביעה יחשוף עורך־הדין רק מידע מצומצם ההכרחי לתביעה.

במקרה שנדון בבית־המשפט העליון זוכתה עורכת־הדין, והעונשים נגדה בוטלו לאור העובדה שחשפה את המידע החסוי לצורך התביעה נגד לקוחה ושבכך לא פגעה בסודיות המקצועית.

מקרי מוות רבים בעולם מאכילת גבינה שווייצרית הנגועה בחיידק

ובישראל מוחרמים דגים מיבוא אישי ודגי עזה עוברים בדיקות

מאת דנקה הרניש, סופרת „דבר"

מקרי מוות רבים אובחנו באחרונה בארצות שונות, ובעיקר באירופה, כתוצאה ישירה מאכילת גבינה צהובה נגועה בחידק ליסטריה, שמקורו בבעלי חיים חולים. החידק גורם אצל בני אדם למחלה הקרויה ליסטריוזיס, שמביאה לתמותה בשיעור של עשרות אחוזים.

גבינה זו מיוצרת, בין היתר, בשוויץ בקנטון וד ומשווקת תחת השם MONT D'OR WASHEREN לשימוש מקומי ולייצוא. השבועון של ארגון הבריאות העולמי מוסר בגליונו האחרון, כי בעיקבות ריבוי התחלואה בליסטריוזיס אסרו שלטונות שוויץ לחלוטין על ייצור, שיווק וייצוא של גבינה זו, והם בודקים במקביל אם החידק אינו מופיע גם בגבינות מסוגים אחרים. בשוודיה נאסר לחלוטין יבוא גבינה זו.

ארגון הבריאות העולמי יכנס בחודש פברואר 88 כינוס בז'נבה לדיון מיוחד בנושא ליסטריוזיס במזון. לקראת הכינוס הוקמו קבוצות מומחים המורכבות מנציגי הולנד, צרפת, שוויץ, מערב־גרמניה, בריטניה, ארה"ב ויוגוסלאוויה. אלה הן שבע הארצות המובילות בעולם בייצוא וייבוא גבינות.

גורם המחלה מצוי לא רק בגבינות בלבד. לסופרת „דבר" נודע, כי האמריקאים דורשים בדיקת העופות המיובאים לארה"ב מישראל לחידק ליסטריה, והבדיקות מבוצעות במכון הווטרינרי.

הוחרמו דגים מחשש לבוטוליזם

(ע). – 150 ק"ג דגים שהגיעו בשבוע האחרון לארץ ביבוא אישי הוחרמו על־ידי המכס ויושמדו בהוראת דר' עלמה אבני, ראש שירותי בריאות הציבור במשרד הבריאות.

גדעון הסיס הווטרינר הראשי של משרד הבריאות אמר כי הוחלט לפנות למכס, כדי לאתר דגים המגיעים לארץ ביבוא אישי. בעקבות מקרי ההרעלה של חיידק הבוטוליזם, שמקורו ה„דג הלבן" שהגיע ביבוא אישי מחו"ל.

(ע). – דגים המגיעים מעזה, נשלחים לבדיקה מיוחדת בכרכו לבדיקות רעלים של משרד הבריאות, מחשש שדגו אותם באמצעות חומרי הדברה וחומרי נפץ.

הווטרינר הראשי ד"ר גדעון הסיס אמר כי אם אכן יימצא שיש בדגים חומרי הדברה, „נאסור יבוא דגים מעזה". לדבריו, מגיעים מדי יום בין 100 ל־300 ק"ג דגים מעזה לתל־אביב. במשרד הבריאות נוהג לבדוק את הדגים בסבבה מיוחדת שהוקצה לכך. „תגובה" ואם אין סכנה לבאכל אדם, הם משווקים לחנויות.

כפר צרפתי שלם יקבל התואר חסיד האומות על הצלת יהודים

מאת נתן רועי, סופר „דבר"

שופט בית המשפט העליון ד"ר משה בייסקי הודיע לפני כמה שבועות לביבאר הצרפתי פייר סובאר כי הוועדה לציון חסידי אומות עולם אוספת עדויות כדי להעניק תואר זה לכפר הצרפתי לה־שמבון סיר לינון, המצוי כ־70 ק"מ מווישי, כהוקרה על פעולת הכפר כולו להצלת יהודים בתקופת השואה.

ח"כ שבח וייס שלח מכתב לד"ר יצחק ארד יו"ר „יד ושם", וביקש ממנו לזרז בהענקת התואר לכפר. „פרשת גבורתו של כפר זה", מציין וייס „היא מן הפרקים המפוארים של הגבורה האנושית. מדובר ב־5000 תושבים שהצילו מגלות למחנות ריכוז כ־5000 יהודים".

פרשת ההצלה עלתה באחרונה על אקרני הקולנוע בארץ ובחו"ל, בעיקר בסרט „נשק הרוח", שבויים בידי [illegible]. הסרט כבר מן הדיס בתיעוד השואה.

סובאר, התחזר בכרס לכפר שתושביו העניקו לו את חייו, כציג בכרוז הבונה של עובדי אדמה, שהכפילו – מתחת לאפם של הגרמנים – את מספר תושבי הכפר על ידי מתן מקלט ליהודים, בתקופה של אנטישמיות קשה נגד יהודים בכל צרפת.

בעקבות הידיעות על אפשרות חנינה

תקווה חדשה למשפחות ששת הישראלים שבכלא בתאילנד

מאת שמעון וייס, סופר „דבר" בצפון

בקרב משפחות ששת האסירים הישראלים הכלואים בתאילנד שוררת בימים האחרונים אווירה של תקווה מחודשת, בעקבות הפרסומים על אפשרות שהמלך התאי יחון את הישראלים וישחררם מהכלא בתנאי שירצו את המשך מאסרם בישראל. ידיעות אלה פורסמו, בסוף השבוע, בעתונים זרים בבירת תאילנד.

מאז פורסמה הידיעה פנו המשפחות אל משרדי החוץ והמשפטים בירושלים ואל מטה האסירים של התנועה הקיבוצית. הורות לפיד בבקשה לבדוק את נכונות הידיעות מבנגקוק, ואולם, לישראל לא הגיעה כל הודעה רשמית בנושא.

כידוע, כלואים בתאילנד שישה אסירים ישראלים, חמישה נידונו לתקופות מאסר ארוכות, והשישי העוצר בפני משפט צפוי לעונש מאסר [illegible]. כל השישה, שלושה מהם מאזור הקריות שליד חיפה ואחרים מאזור המרכז והדרום, נעצרו ונשפטו על סחר בהרואין או אחזקת סמים, בעיקר הרואין.

שר המשפטים, אברהם שריר, התייחס אתמול לנושא ואמר כי לישראל אין אמנה עם מדינה כלשהי בנושא זה, אין ישראל יכולה גם לקבל אפשרות חוקית שבה ירצה אסיר ישראלי את עונשו בישראל במקום במדינה אחרת.

העיר העתיקה תיסגר במבצע סוכת שומרים לחנוכת ביתו של שרון

מאת יורם לוי ודני צדיקני, סופרי „דבר"

ראש הממשלה יצחק שמיר אמור להיות בין 300 המוזמנים שישתתפו הערב בטקס חנוכת ביתו של השר אריאל שרון ברובע המוסלמי בעיר העתיקה בירושלים.

משטרת ירושלים השלימה את הכנותיה למבצע האבטחה, שכינויו „סוכת שומרים". החל משעות הבוקר יתפרסו שוטרים באיזור שער שכם עד לבית, הנמצא ברחוב הגיא, כ־200 מטרים מן השער. על הגגות יוצבו תצפיות ויערכו בדיקות בטחוניות בכליהם של הנכנסים בשער שכם.

קבלת הפנים תחל בשעה 6.00 בערב ותימשך ארבע שעות. ראש הממשלה צפוי להגיע ב־8.00 בערב, והוא ייכנס כנראה עם מכוניתו דרך שער האריות.

התקרובת לקבלת הפנים הוכנה על־פי בחירתה של רעיית השר שרון על־ידי טבחי מלון „שרתון־פלאזה", והיא כוללת מטעמי בשר, חמישה סוגי סופגניות ועוגה בצורת חנוכיה.

במקביל לאבטחת חנוכת ביתו של שרון יאבטחו כוחות משטרה נוספים את הטקס המסורתי של הדלקת נר ראשון של חנוכה בכותל המערבי.

השר אריאל שרון, שהופיע אתמול במועדון המסחרי בקריית־גת, אמר, כי מגוריו ברובע המוסלמי יתרמו להגברת הבטחון של יהודים בדרך לכותל ושכתוצאה מכך אף יתפנו כוחות בטחון למקומות אחרים, שבהם, לצערו, התגבר הטרור לאחרונה.

שרון שאל איזו מין התגרות יש במגורי יהודי בבירתו ואמר שלדעתו, אולי הגיע הזמן, כשישראל מציינת 40 שנה לתקומתה, שתהיה אפשרות לכל יהודי לבחור את מקום מגוריו בה. כן אמר, שלא פנה למשטרה ולא לאף גורם אחר שיאבטח אותו, ושהוא אינו מתערב בעניין הזה.

אושרה הפגנת „שלום עכשיו"

משטרת ירושלים התירה לתנועת „שלום עכשיו" לקיים הערב הפגנה ברחבת שער שכם, במחאה על חנוכת בית שרון שתתקיים באותה עת. המשטרה גם התירה לתנועה להכניס „סיורי מחאה" בתוך העיר העתיקה במרחק מה מבית השר שרון.

עקב כך ביטלה התנועה את העתירה שהגישה לבג"ץ, לאחר ששלשום הודיעה המשטרה לתנועה, כי לא תאשר לה עריכת הפגנה במקום.

בדעת תנועת „שלום עכשיו" לערוך בכוצאי־שבת הפגנה גדולה בתל־אביב במחאה על המצב בשטחים.

נדחה המשחק ה־23 בשחמט:

המתמודדים על הכתר בלוחמה פסיכולוגית

מאת אהרן איסרס

המשחק ה־23 בדו־קרב לאליפות העולם בשחמט, בן 24 המשחקים, הנערך בסביליה שבספרד, נדחה ליום רביעי, לפי בקשתו של הטוען לכתר, אנטולי קרפוב.

שני השחקנים ניצלו בכך את שלושת פסקי־הזמן המותרים, וההתמודדות כולה אמורה להסתיים ביום שישי, אלא אם אלוף העולם, גארי קספרוב, יזכה במשחק הקרוב. התוצאה כעת היא 11:11, ולקספרוב יספיקו 12 נקודות כדי לשמור על תוארו.

המלחמה הפסיכולוגית בין היריבים הגיעה לשיא חדש. ולדימיר פישנקו, אחד מעוזריו של קרפוב, חילק צילומים של ראיון עם הפאראפסיכולוג הרוסי טופיק דאדאשב, שפורסם בגליון המערב־גרמני „שפיגל", תחת הכותרת: „אני יכול לשנות את הגורל".

בראיון, הודה דאדאשב כי סייע לקספרוב בהתמודדויות הקודמות, הודות לכישוריו הטלפאטיים הצליח קספרוב לנצח בתחרות שנערכה בלנינגראד ב־1986.

דאדאשב אמר, כי כיום הוא אינו עוזר לאף אחד מהמתמודדים, אך ציין, כי אם קספרוב יפעל לפי שלוש העצות שהשיא לו לפני התחלת האליפות הנוכחית, הוא ישוב ויזכה בכתר העולמי.

דדי צוקר על „היד הקשה"

17 גירושים, 205 מעצרים מינהליים 200 הריסות בתים

מאת סופר „דבר" בירושלים

„בתקופת כהונתך ננקטו צעדי ענישה חריפים ללא תקדים בעשור האחרון, בלי שתהיה לכך הספקה, ולו זעירה, על אופי ההתרחשויות בשטחים", נאמר במכתב חריף ששלח ח"כ דדי צוקר (רצ) לשר הבטחון יצחק רבין ושבו הוא כינה את מדיניות היד הקשה של רבין „מדיניות של יד גסה".

מהנתונים שאסף ח"כ צוקר מתברר, כי בשנת 1987 (עד אמצע דצמבר) הוצאו 205 פקודות בעצר מינהלי, לעומת מקרים בודדים בלבד בתקופת כהונתם של שרי הבטחון האחרונים. השנה גורשו מהשטחים 17 איש לעומת שלושה בלבד בכל שנות כהונת ממשלת הליכוד, כ־200 בתים נהרסו ונאטמו, לעומת בבוצע של כ־20 הריסות ואטימות בשנים קודמות, וכן עלה השנה בבירור ניכרת מספר צווי הריתוק. כך שמדיניות הענישה של השר רבין היתה חריפה לאין ערוך מזו של שרי הבטחון הקודמים.

יחד עם זאת לא הביאה מדיניות זאת, לדברי ח"כ צוקר, לארגעה בשטחים, אלא להיפך. השנה נהרגו ונפצעו בשטחים יותר בני אדם מאשר בכל השנים מאז 1980. „זוהי ענישה ללא תכלית", כותב צוקר. „מדיניות של יד גסה, הנוהגת ללא אבחנה וללא תבונה". עוד כותב צוקר לשר הבטחון: „מדיניותך מתסיסה ומקוטבת את תושבי השטחים, היודעים בוודאות שייענשו נגדם סנקציות חריפות בין אם ינהגו באלימות ובין אם ינהלו חיים שקטים".

נמל־התעופה בדמשק ובגדאד חידשו הקשר

מאת: רן אבירן, סופר „דבר" לענייני ערבים

סוריה ועיראק חידשו בראשית השבוע שעבר את הקשר הטלפוני בין שתי הבירות של דמשק ובגדאד. הדבר נעשה במטרה לסלול את הדרך לחידוש קשרי התעופה בין שתי המדינות, שנותקו לפני כשבע שנים. בעניין זה מתנהלות עתה שיחות בבגדאד בין פקידים סורים ועיראקים.

באחרונה הפסיקו סוריה ועיראק את ההעברות זו כנגד זו, ובבגדאד ביקרה משלחת מטעם לשכות המסחר הסוריות. העיתון הכוויתי „אל־ווטן" ידע לספר, כי לא מכבר נועדו בגבול בין שתי המדינות נציגים סוריים ועיראקים בכירים בהדרג הבטחוני.

משקיפים סבורים, שכל הצעדים הללו תרמו להפוגה חלקית בהתיחסות ביחסי סוריה־עיראק. עם זאת לא סללו צעדים אלה את הדרך לפיוס בין שתי המדינות.

לעומת זאת טען אתמול העיתון הכוויתי „אל קבס" שהאפו אסד וסדאם חוסיין הגיעו לכלל הסכמה לספר את מערכת היחסים בין מדינותיהם בכנסים שקטים שיתקיימו כבר חודשים. בתום המגעים הללו צפוי, לדעת „אל קבס", שסוריה ועיראק יחדשו את יחסיהן הדיפלומטיים. עתון זה בסר גם שבימים אלה יקיימו נציגים סוריים ועיראקים שיחות על אדמת ירדן, בנושא שיתוף פעולה כללי.

هكذا من الأصل

נמשכות ירידות השערים בבורסה

★ ירידת הריבית השקלית אינה גורמת לכספים לחזור לבורסה.
★ המסחר החל באווירה פסימית והשתפר לקראת הסיום.
★ פעילי השוק מברכים על העדרותו מהמסחר של נציג לאומי־פיא.
★ ערב פרסום המדד ביקושים גדולים לצמודי המדד.
★ פעילות דלה באפיקי המט"ח.
★ עודפי נזילות גדולים במערכת הבנקאית.

מאת ישראל ורובל

הכותב מנהל תיקי השקעות

בשוק המניות נמשכה אתמול עם פתיחת המסחר המגמה הפסימית המאפיינת שוק זה בימי המסחר האחרונים. מערכת הבנקאות נמצאת כרגע במצב של עודפי נזילות משמעותיים ביותר וריבית הג'מבו נמצאת כרגע ברמה של 15%. לבדות זאת משקיעים רבים ניצלו את הריבית הגבוהה ששררה בשוק בתחילת השבוע שעבר וסגרו כספים לתקופות של עד חודש ימים בריבית גבוהה זו.

בכספים אלו חסרים כרגע בשוק ההון ומכביד להניח שבאשר הם ישתחררו יעבור חלק מהם לאפיקי השקעה אחרים. המסחר אתמול נפתח באווירה הססנית כאשר לחלק גדול מהמניות המשיכו להופיע עודפי היצע אך הם נקלטו בדרך כלל בירידות שערים מתונות.

סוחרי הבורסה שאבו עידוד מהעדרותו של נציג לאומי – פיא מהמסחר וזאת עקב פעילותם התמוהה של נציגי גוף זה בימי המסחר האחרונים, כאשר הם נסו למכור או לקנות מניות בהפרשי מחירים זעומים ללא כל סיבה הנראית לעין. האווירה בשוק המניות השתפרה במקצת לקראת סיום המסחר תכונות קליטת היצעים גברה. בשוק אגרות החוב הצמודות למדד הופיעו אתמול ביקושים גדולים יחסית שגרמו לעליות וזאת ערב פרסום מדד המחירים לצרכן אשר יפורסם היום אחר הצהריים. באפיקים צמודי המט"ח לא ניכרה התעניינות מיוחדת והתופעה היחידה שבלטה היתה ירידה של כאחוז וחצי באג"ח הצמודות למחיר הזהב של החברות אנדין וחמישה יוד, וזאת למרות עליית מחיר הזהב בעולם ל־500 דולר האונקיה.

תנודות שער במניות

במניות הבאות ניכרה אתמול קליטה נאה של היצעים: שלמון ע"ס, איטרגמא 5, שופרסל א', אסותא, אזורים אופציה, ישרס, לוינשטיין 5, נכסי אזורים, אי.פי, נגב קרמיקה, פריקלס, קרגל, ופריזן.

לעומת זאת נרשמו תנודות חזות בניירות הערך הבאים: בנק הספנות 0.5 – 7.8%-, יעסור 1 – 8.8%-, מנורה 5 – 10%-, ציון 5 – 10%- וללא מחזור, דרעד 0.5 7.3%-, מרלו – 7.4%+, רוגובין 5 – 10%-, יצהר 5 – 8.6%-, סופר 1 – 8.4%-, אקרשטיין 1 – 10%-, דשנים 1 – 10%+, אנדין 1 – 6.8%-, מתכת סדום אופציה – 9.6%-, חמן 9.2%-, דפרין – 10%.

המסחר במריץ ובמשתנים – בתחילה מגמגם בסיום אופטימי

המסחר אתמול בשלב המרץ נפתח בצורה הססנית תוך כדי המשך האווירה העכורה ששררה בשוק ביום המסחר הקודם. במסחר במריץ נרשמו לכל המניות עודפי היצע קטנים אך גם אלו הספיקו להוריד את השערים באופן חד יחסית ומדד המרץ הסתיים בירידה של 1.66% –. זו ירידה גדולה יחסית ואת כיון שהמסחר במרץ הינו ממוחשב.

במסחר באותן מניות בשלב השערים המשתנים אשר נערך לאחר מכן המשיכה האווירה בתחילה להיות פסימית אך היא השתפרה מסיבוב מסחר אחד למשנהו כאשר קרנות הפועלים, קרנות דסקונט וחברת הברוקרים בטוחה הגבירו את קניותיהם באפיק זה.

המסחר אתמול אופיין בהעדרותו מהמסחר של נציג קרנות לאומי־פיא ונציג בנק לאומי עקב השביתה שפרצה בבליל. כידוע ביום המסחר הקודם נציג לאומי־פיא למכור מניות. רבות בשער הבסיס ואף בשערים נמוכים ממנו, וחלק מסוחרי הבורסה הסבירו את השיפור באווירה בהעדרו של נציג לאומי פיא מהמסחר.

במסחר אתמול המשיכה לבלוט פעילותה האקטיבית של בטוחה עבור קונצרן כלל במניות המזוהות איתו. כתוצאה מכך בלטו מחזורים גדולים יחסית בכלל סחר, אזורים, כלל תעשיות וכלל ישראל. המחזור אתמול בשלב המשתנים המשיך להיות נמוך ביותר והסתכם כמו ביום המסחר הקודם ב 1.4 מליון ש"ח.

הודעות הבורסה

פז השקעות: חברת פז שהיא חברת האם של פז השקעות מסרה כי לא התקיים דיון ולא התקבלה כל החלטה לגיוס הון בבורסה באמצעות פז השקעות.

ויטלגו: החברה הודיעה כי קיבלה הזמנות חדשות בסך 1.5 מליון מרקים גרמניים משלושה לקוחות בגרמניה. כתוצאה מביצוע ההשקעה המאושרת של החברה והגידול הצפוי כתוצאה מכך בשנת 1988, לא תהיה לחברה בעיה בביצוע הזמנות אלו.

קצנשטיין – אדלר: החברה פרסמה דוחות כספיים לחודשים אפריל־ספטמבר 1987. ההפסד המתואם של החברה הסתכם ב־750 אלף שקלים בהשוואה להפסד של כ 203 אלף שקלים בתקופה המקבילה אשתקד.

פעילות בעלי עניין

שופרסל: קרות נ"ע והשקעות רכשו בבורסה 36,000 ע.נ אג"ח שופרסל בשער 111.5 נקודות.

קריה: יהודה קמינסקי רכש בבורסה 70,000 ע.נ מניות בנות 1 שקל בשער של 108־105 נקודות.

נתושתן: עדי כהן – ניהול פיננסי מכרה בבורסה ומתוצה לה 1,379 ע.נ מניות נחושתן 0.1. אורדים: כהן פנחס רכש בעסקה מחוץ לבורסה 28,000 ע.נ מניות אורדם 0.5 860 נקודות.

שערי המניות

בנקים מסחריים

שאינם בהסדר הצמדה

בהסדר הצמדה ל–88

בהסדר הצמדה ל–89

בנקים למשכנתאות

מוסדות מימון

ביטוח

מסחר ושרותים

מסחר

שרותים

מלונאות ושרותי תיירות

מחשבים ושרותי מחשב

מקרקעין ופיתוח

נדל"ן בינוי ופיתוח

הקלאות

תעשייה

מזון וטבק

טקסטיל והלבשה

מתכת ומוצריה

חשמל, אלקטרוניקה ואופטיקה

מוצרי בניה

כימיה, גומי ופלסטיק

עץ ומוצריו, נייר ודפוס

תעשיות שונות

השקעות תעשיה

חברות להשקעה

השקעה ואחזקות

חברות השקעה

דלק וחיפושי נפט

מזון וטבק

טקסטיל והלבשה

מתכת ומוצריה

מוצרי בניה

מוצרים כימיים, גומי ופלסטיק

עץ ומוצריו, נייר ודפוס

תעשיות שונות

השקעה בתעשיה

נסחרות במט"ח

רשימה מקבילה

בנקים ל משכנתא'

שרותים

מלונאות ושרותי תיירות

מחשב ושרותי מחשב

נדל"ן בינוי ופתוח

הקלאות

משתנים

שערי קרנות נאמנות

הלוח הכללי

קופת חולים מאוחדת

דרושים לסניפנו בתל־אביב

★ רופא/ה פנימי/ת או מומחה/ית לרפואת המשפחה בעל/ת נסיון, למשרה מלאה.

★ רופא/ת עיניים בעל/ת נסיון, למשרה חלקית

תנאים טובים מובטחים למתאימים.
המעוניינים מתבקשים לפנות למנהל האגף הרפואי בתל־אביב רחוב שפרינצק 15 טלפון: 03-255372.
– סודיות מובטחת –

כדאי לעבוד בקופת חולים מאוחדת

להברת מישא אויר מעיכה אוירית בעיר נתב"ג דרושה

פקידה בתבנית

★ מנוסה בעבודה הכללית ★ כושר ביטוי בכתב ובע"פ ★ תנאים טובים

03-9711696

THE DAN — למלון דן תל־אביב דרושה

יוצא/ת קיטון

נמרץ/ת בעל/ת כושר ניהול עובדים לתפקיד עם אתגר.

מתאימים/ות יפנו לפמ"ר כ"א טל – 03-241111

משאיר מעיה אוירית בע"מ

דרושים

★ מפ"טים – מחסנאים טכניים – יוצאי חיל האויר

★ מפעלים – מלגזנים מקצועיים

★ עובדים בלתי מקצועיים

בעבודה במשמרות

תנאים טובים למתאימים הכוללים תנאים סוציאליים מלאים.

נא להתקשר לטלפון: 03-9711696

להברת שיווק בתחום הטקסטיל דרוש/ה

איש מכירות בכיר

דרישות התפקיד:
★ אחריות על קבוצת מוצרים
★ תכנון ופיקוח על הזמנות במפעל
★ תיכנון ופיקוח על המלאי
★ פיתוח שווקים
★ מכירות

נא לפנות בצירוף פירוט נסיון וקורות חיים לת.ד. 2065, ת"א 61020, עבור "מכירות"

לרשת סופרמרקטים מתפתחת המונה 14 סניפים דרושים

1. סמנכ"ל תפעול
2. קנין לכל הרשת
3. מנהלי סניפים

באזור מרכז הארץ

תנאים טובים למתאימים

נא לפנות בכתב יד עם פרוט קורות חיים ונסיון קודם, לת.ד. 9402 תל־אביב

סודיות מובטחת

להברה מסחרית דרושים

אנשי מכירות מנוסים

בכל הארץ

כישורים:
★ נסיון מוכח במכירות
★ בעלי רקע טכני
★ ידע בשפה האנגלית
★ יכולת מכירה וכושר שיכנוע
★ הופעה ייצוגית ואמינה
★ בעלי רכב פרטי

נא לפנות לטל. 03-381126 לקביעת ראיון

NCR

י.א. פיטר ובניו בע"מ

למרכז החברה בתל־אביב דרושה

מזכירה

לשעות אחה"צ

הכישורים הדרושים:
★ נסיון בניהול משרד הכולל: הפעלת טלקס ומעבד תמלילים.
★ שליטה בשפות אנגלית/עברית, כולל כתבנות. רצויה שפת אם אנגלית.

המעמדות העונות לכישורים הנ"ל מתבקשות לפנות טלפונית עד שעה 15.00 מיום א' עד ה' לגב' המדה דניאלי, טלפון 03-209527
– סודיות מובטחת –

הקדם את המחר עם מחשב NCR

ש.ח.פ ישראלי בע"מ דרושים

מפ"טים

בוגרי קורס צה"ל!

מקום העבודה: ★ אשדוד ★ אזור המרכז

תנאים טובים למתאימים

טל. 08-245330 08-230955

להתקשר בין השעות 17.00–08.00

למפעל תעשייתי בענף המזון בסביבת פתח־תקוה דרוש/ה

מנהל/ת חשבונות

סוג 2–3

עם ידע בהנהח"ש ממוחשבת נסיון של 2–3 שנים בתעשיה

המעונינים/ות מתבקשים/ות לפנות בכתב יד לאנף כח אדם, ת.ד. 332 ת"א 61002.

מועמדים/ות מתאימים/ות בלבד ייענו.

בילי אשטון בע"מ

בגדי עור יחודיים לייצוא באילת

דרושים

★ מנהלת מתפרה בעלת ידע וניסיון בעור, כושר ניהול והמלצות.

★ גזרן עור – ניסיון חובה, המלצות.

תנאים מצויינים ומגורים באילת.

059-79631, 059-77603 לעופר

מחיר אי הוודאות

מאת מוריה אבנימלך

הריבית הממוצעת ששילמו הבנקים עבור סך [מ]קורות הכספים שגייסו עלתה ב־50% [ב]שלושת החודשים האחרונים. זהו מחירה של אי [הו]ודאות שהכניסה השיטה המוניטרית החדשה [שהנ]היג בנק ישראל.

בנק ישראל טוען כי הבנקים צריכים לפעול [בתנ]אי אי ודאות כשם שעסקים אחרים פועלים [בת]נאים כאלו. הבעיה הינה שבתנאי אי ודאות [ה]קשים רווח גדול יותר. במערכת הבנקאות אי [ודא]ות פירושה מירווחים פיננסיים גדולים יותר.

הבנקים יכולים אולי להתהדר עם [illegible] גדולה יותר ומירווחים גדולים יותר – [illegible] לא.

האינטרס הכלכלי הינו להוריד את הריבית במשק, שגם לאחר "ההרחבה" [illegible] גבוהה במה שיכול להרתיע [illegible] שמבקש לצמוח.

מספיק גורמים בעולם להעלות [illegible] בישראל ובעיקר הצורך [illegible] אין כל צורך שבנק ישראל [illegible] הדאות לגורמים אלה.

מבנה ארגוני חדש במערכת הבינלאומית של בנק הפועלים

[בר]אש המערכת הבינלאומית – אבי אלשנסקי בראש אגף חו"ל – [illegible] [בר]אש אגף ישראל – אלי זמיר ובראש מחלקת תכנון חו"ל – [illegible]

[בנ]ק הפועלים ערך ארגון [מחד]ש של היחידות העיסקיות [בתחו]ם הבינלאומי בהנהלה [illegible]

[הא]רגון מחדש נעשה [במסג]רת הערכותו של הבנק [להרח]בת פעילותו בתחום [הבינ]לאומי כולל העמקת [פעי]לות המקומית של שלוחות [הבנק] בחו"ל בקרב חברות [גדול]ות וקטנות, פיתוח שרותי [בנקא]ות פרטית והרחבת [פעי]לות בתחום מימון היצוא [illegible]

[בר]אש המערכת הבינלאומית [עומד] אבי אלשנסקי, מישנה [למנכ]"ל הבנק. המערכת פועלת [במסג]רת של שני אגפים נפרדים [אג]ף ישראל ואגף חו"ל.

[א]גף חו"ל ובראשה אלשנסקי [illegible]מו, מאחד בתוכו את כל [פעיל]ויות הסניפים והמשרדים [של] הבנק בחו"ל ומתמקד בהרחבה ופתוח של פעילות הבנק בשלוחותיו בארה"ב, קרנה, אירופה ואמריקה הלטינית.

במסגרת האגף הוקמה מחלקה חדשה לבנקים בחו"ל, שבראשה עומד אמנון ברגר. המחלקה תעסוק בהעמקת הקשרים עם בנקים בעולם ותפעל על פי חלוקה גיאוגרפית בינלאומית. המחלקה לשלוחות בחו"ל, בניהולו של יוסף ידגב, עוסקת בתפעול הסניפים, חברות הבת והנציגויות של הבנק בחו"ל, כולל נושאי אשראי, פיתוח עסקים, בקרה ופקוח ומינהל.

אגף ישראל, שעליו ממונה אלי זמיר, עוסק בפעולות מט"ח וסחר חוץ. האגף אחראי על הטפול בעסקות המט"ח של הבנק ובפעילות המתרחבת של הבנק במימון היבוא והיצוא.

צבי פורמן מונה למנהל [illegible]

אופק מציעה תוכנית השקעה מיוחדת לפורשים מעבודה

מאת סופר דבר

[ב]אופק ניירות ערך השקעות [פיתח]ה תוכנית ניהול תיקי [השק]עות המותאמת לעובדים [פור]שים מעבודתם המבקשים [להש]קיע את כספי הפיצויים [שקיבל]ו.

[ה]תוכנית כוללת שלושה שלבים: תמונת מצב של כלל השקעות, המנתחת את כיוון התיק והרכבו והאיזון בין מרכיביו; תכנון הכנסה חודשית באמצעות תוכנה ייחודית על פיה ניתן לקבוע את גודל ההכנסה החודשית למשיכה והשפעתה על שמירת הקרן לתקופה ארוכה; ניהול מקצועי של תיק ההשקעות בהתאם לרמת התשואה הנדרשת [illegible] מנכ"ל [illegible] כי התוכנית [illegible] גוטפב במקום עבודתם.

הקבלנים: תוכנית טובה לבניה להשכרה תקועה בשל בצוע כושל

מאת סופר דבר

[ניתן] לקבל מיד את חוק הבניה [להשכ]רה על פי התוכנית החדשה [שהוכ]נה על ידי האוצר והתקועה [בגלל] הכספים בשל הערות שונות [שצריך] לעניין, אומר נשיא מרכז [הקב]לנים אינג' דוד שטרן.

חוסר המדיניות גרם לסתי תופעות של מחסור בדירות להשכרה ממשכת בשוק החופשי והאמרת דמי השכירות בעשרות אחוזים.

לאחרונה הודיע משרד הקליטה על כוונתו לסגור מרכזי קליטה ולאפשר לעולים לשכור דירות בשוק החופשי. הפנית עולים למצב הקיים תחטיא את המטרה ותגרום להאמרת שכר דירה נוספת, [illegible] לאמצונות הבעיה, קבעה [illegible] לפגוע בטיפוני קליטה. [illegible] אומרים הקבלנים, התוכנית [illegible] [illegible] להשכרה [illegible] [illegible] להמשך התקדמות בבנייה להשכרה.

הפסדי קצנשטיין–אדלר במחצית השנה גדלו בשל תחרות [illegible]

מאת סופר דבר

[ה]פסדי חברת קצנשטיין [אדל]ר למחצית השנה שהסתיימה בסוף ספטמבר השנה גדלו והגיעו ל־750 אלף ש"ח לעומת הפסד של 200 ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. [illegible] [illegible]

„שטיחי ד"ארט" הכפיל ייצוא

מפעל שטיחי ד"ארט הכפיל בשנת 1987 את ייצוא שטיחיו בשהוואה לשנת 1986. היקף יצוא המפעל השנה לארצות אירופה וארה"ב יסתכם בסך 200,000 דולר לעומת פחות ממאה אלף דולר שנה קודם לכן.

דחיפה להגדלת הייצוא של המפעל היתה השתתפותו בתערוכת הטקסטיל "היימטקסטיל" המתקיימת מדי שנה בפרנקפורט, שבגרמניה. לתערוכה חשובה זו מגיעים קניינים וצרכנים מכל רחבי תבל. גם השנה ישתתף המפעל בתערוכה.

המפעל מייצר שטיחים המותאמים לצרכנים בחו"ל. המפעל הוקם לפני עשר שנים ועיצוב השטיחים נעשה על ידי בוגרות בתי הספר בצלאל ושנקר.

המפעל ישתתף גם במסגרת שבוע ישראל שיערך בחודשים הקרובים בבוסטון ויציג את מוצריו יחד עם חברות ישראליות אחרות.

דויד מושיוב

נחמקין: להוריד את הסובסידיות [illegible]

מאת דויד מושיוב

[ש]ר החקלאות אריק נחמקין [illegible] בהורדה הדרגתית [ב]שלבים של הסובסידיות ולא [ב]את אחת, משום שהורדה חד [פ]עמית יותלולה בשיעור [ס]ובסידיה אינה בריאה למשק [ה]חקלאי, רעה לעקרת הבית [מ]שום שמחיר המוצרים עולה [ב]בת אחת.

בשיחה עם סופר „דבר" אמר [ש]ר החקלאות אריק נחמקין, כי [ב]משך שנים רבות היתה טענה [ב]חקלאות בחלקה מתקיימת [מס]ובסידיות. הוא הדגיש תמיד, [ש]טענה זו אינה נכונה ואינה [מ]צדקת. בישראל קיים קשר ישיר [ב]ין מחירי המוצרים בסל מחירי [ה]תצרכנות לבין מדד יוקר המחיה [ו]משכורת השכיר. לדבריו [ה]סובסידיה נועדה לתכנון המשק [ה]חקלאי, למניעת התייקרויות [ו]להולכת המזונות.

נחמקין הטעים, כי מיד עם [כנ]יסתו לתפקיד כשר החקלאות [ה]על להורדת הסובסידיות [ב]ממוצע בשיעור 100 אחוז [ל]עומת של 20 אחוז בלבד [ב]מחיר המצרך. סובסידיה בשיעור זה היא טובה לתכנון החקלאי, לשבירה על יציבות המחירים והחיובית בהסכם המחירים בין ההסתדרות לממשלה. אם יבוצו הכחיר אינפלציוני המעלה את אחוז [illegible]

שרתון פלזה ירושלים משקיע שלושה מיליון דולר בשיפוצים

שלושה מיליון דולר יושקעו בשיפוצים של מלון שרתון פלזה ירושלים. בשלב ראשון יושקעו 49 [illegible] [illegible] בחמש קומות נוספות [illegible] רצתם לרמה הנהוגה [illegible]

במסגרת השיפוצים [illegible] משקאות הוצרת ישראל [illegible] בגרמניה וכתוצאות [illegible]

על אף השיפוצים, [illegible] במלון בזמן העבודות [illegible] בחודשים הקרובים בשתי [illegible] "קוקטייל שיפוצים"

במלון בבעלים 414 חדרים ב־22 קומות.

[illegible]

[illegible] טוב לפרחים באירופה

[illegible] בעד הפרחים שביצאת [illegible] הביקוש בעד קניינים [illegible] היום יצאה [illegible] בתמורה פו"ב של 7.2 מיליון [illegible] בשיעור [illegible] התמורה גדלה [illegible]

[illegible] 3 מיליון ורדים במחיר 22 סנט לפרח [illegible] בשיעור 50 אחוז לעומת המחיר [illegible] נמכרו ב־12.1 סנט [illegible] בשיעור 30 אחוז במחיר שהתקבל. [illegible] את הביקוש מישראל [illegible] [illegible] לארצות [illegible]

[illegible] הקלאית באניות קירור [illegible] קירור יוקית [illegible] הדולר לעברת [illegible]

דויד מושיוב

כוח המשימה יפעל לצמצום הפער במאזן המסחרי ישראל־גרמניה

[illegible]

[illegible] מהרחב [illegible] דולר.

לדבריו, בעזרת כוח המשימה פיתן יהיה להביא לאיזון הסחר בין שתי המדינות בתוך ארבע שנים.

יעקובי הביע שהחברות גרמניות יסלהו לישראל קבוצות הדרכה שיסייעו למשק הישראלי להתאים עצמו לדרישות השוק הגרמני. לדעת שר הכלכלה קיימים ארבע תחומים עיקריים בהם יוכל כח המשימה בגרמניה לסייע לקדום כלכלת ישראל:

★ ע"י הגברת היבוא מישראל.

★ ע"י יצירת שותפויות עם חברות ישראליות.

★ ע"י השקעות גרמניות במפעלי פיתוח בישראל.

בפגישות שקיים שר הכלכלה בגרמניה הציע יעקובי לממשלה הגרמנית לעודד השקעות במפעלי תעשית בישראל. בין מפעלים אלה בנה הדבר את הרכבת לאילת. עדות התקופה החדשים בנגב ובאילת ומרכז טכנולוגי בגליל.

מנכ"ל החברה לישראל אהרון דובר:

1988 לא תהיה צמיחה

במשק תנופה המחזיקות נכסים נזילים – ירוויחו

[illegible]

[illegible]

זלר: הקיצוצים בתקציב מיצו עצמם

מנכ"ל החברה לישראל כי תהליך הקיצוצים בתקציב מיצה עצמו. הממשלה מבהלת, בתוקף נסיבות כלכליות, מדיניות חברתית המנוגדת לאידיאולוגיה של שתי המפלגות המרכיבות אותה, המערך והליכוד, ומקצצת בחינוך, בבריאות, ברווחה, בסובסידיות ובשירותים לאזרח.

אם בשירותים החברתיים לא ניתן לקצץ סכומים משמעותיים מבלי לפגוע קשה באזרח הכשרה היא להדת באינפלציה, הרי שנותרה המדיניות המוניטרית, כלומר הקטנת כמות הכסף והעלאת שערי הריבית. מה שמוביל את זלר למסקנה כי סינדרום הריביות הגבוהות של 1985 עשוי לחזור על עצמו וגם בשנה הבאה לא תהיה צמיחה.

הריבית יתייצבו לאחר הקטנת כושר הייצור במספנות.

לגבי הצפוי בתקציב ובמדיניות המוניטרית סבור [illegible]

[illegible] הסתדרות: הצעת [illegible] לא מבשרת תפנית במשק

[illegible]

הקיים של תוספת יוקר גורם לייקור של עלות הייצור. לדעתם בעיה זו אינה קיימת לגבי מפעלים המייצרים לשוק המקומי ואלה המייצאים לאירופה. באשר לגוש הדולרי מעלים הכלכלנים את השאלה אם השכירים צריכים לסבסד מפעלים המייצאים לגוש הדולרי, ע"י ויתור על תוספת היוקר. הם מטעימים שיש למצוא הפתרון אחרות לסבסוד מפעלים אלה, ולא על חשבון התוספת ההולכת עבור שחיקת כח הקניה של השכירים, הניתנת באמצעות תוספת יוקר.

עוד אומרים כלכלני ההסתדרות שבשנת 88' צפוי גידול ניכר בתשלומי קרן בקופיים שהממשלה אמורה לפרוע לציבור. כאחר שבתקציב אין מקורות לפרעונות קרן, המקור למימונם הינו מילוות חדשים מהציבור. לדבריהם, יש חשש שמיחזור קרן בהיקף רחב כל כך יגרום לעליית הריבית בשוק ההון המקומי ופגיעה בתקציב ובמגזר העסקי.

ישראלי מונה לסגן נשיא עולמי של חברת מחשבים

ד"ר גיורא ירון, מנכ"ל נשיונל־סמיקונדקטור ישראל, מונה לסגן נשיא עולמי של קבוצת המיקרומחשבים של חברת האם שמרכזה בקליפורניה, ארה"ב. נשיונל סמיקונדקטור מהחברות המובילות בתעשיית המיקרואלקטרוניקה בעולם, מעסיקה בחברת הבת בישראל 400 עובדים העוסקים בפיתוח טכנולוגיות עתידיות של מיקרומחשבים. מרכז התיכנון בישראל נמצא בהרצליה והדרכה הטכנולוגי למיקרואלקטרוניקה במגדל העסק.

[illegible] ביטחון חוזרה לשוק

מגמים היקף השקעות לקראת הדו"חות השנתיים

[illegible] 1359.3 נקודות. [illegible]

טוענים ששוק המניות יצא כשוט מסטטוס של מכירת יתר (OVER-SOLD), תופעה גורדת תופעה ולפיכך נתקלנו גם בתופעת [illegible] – עובדה הזובית בשלעצמה לבורסה. [illegible] בתרכוב משקיעים והמהרים בשוק [illegible] – ההמון השולידי והבטוח [illegible] עליה.

ניתן לומר שהשוק [illegible]

התמודדות השוק עם נקודת השפל [illegible] את התומי הבכור [illegible] בשוק. תופעה זו תלך ותתרחב [illegible] המשקיעים בבורסה האמריקאית. [illegible] אלמנטים מוכרים קיימת והיא [illegible] לשוק.

ירידה גדולה בשער הדולר

ירידה גדולה נרשמה בשער המטבע האמריקאי, בעקבות הינעים גדולים בסוף השבוע. המסחר בשוקי הכספים במזרח הרחוק, במערב אירופה ובארה"ב התנהל תחת צילם [illegible] על [illegible] של ארה"ב לחודש אוקטובר. [illegible] הכלכלי ו[illegible] הגורמים [illegible] העיקרית לירידה [illegible] הדולר, [illegible] המשקיעים [illegible] בקוצר רוח.

[illegible] 15 [illegible] מיליארד דולרים וזה בעקבות [illegible] מיליארד דולרים בחודש [illegible] גבוה בהרבה והגיע [illegible] – צוא הדש.

[illegible] להיצעים [illegible] לירידה גדולה [illegible] האמריקאי.

[illegible] גברו ביום ששי, [illegible] בעת ההוק, [illegible] ביבוא [illegible] ב־7.6 מיליארדי [illegible] ההיצעים היו כה גדולים, עד שהם לא התחשבו, לא בממדים הכלכליים החיוביים בתחום המחירים בנובמבר וגם לא מהביקושים העצומים של 1.2 מיליארדי דולרים של הבנקים המרכזיים.

לפי שעה שערו של הדולר יורד והוא כנראה ימשיך לרדת, כי הגרעון המסחרי של ארה"ב בחודש אוקטובר, ממחיש את הצורך בצעדים דראסטיים כדי לאזן את סחר החוץ של ארה"ב.

השינוי בשער הדולר

מטבע	שער	שינוי שבועי באחוזים
לישט"ג בריטי	1.838	–2.5956
מרק גרמני	1.6315	–2.3054
פרנק שוויצרי	1.3295	–2.4936
פרנק צרפתי	5.535	–2.1047
גילדן הולנדי	1.8345	–2.2643
יאן יפני	128.35	–3.0589
דולר קנדי	0.7656	–0.4856
שקל ישראלי	1.5525	–0.6909

* השער ביחס לדולר

עלייה בביקוש למתכות יקרות

הירידה הגדולה בערכו של הדולר השפיע [illegible] הביקושים ההשקעתיים [illegible] כנימי לדולרים [illegible]

הירידה בביקוש להולרים כאמצעי השקעה והתהוות זיציבות בשוקי הכספים בעולם, הניעה את המשקיעים למצוא אפיקי השקעה [illegible]. הם מצאו אותם בהתכות יקרות: [illegible] נרשמו ביקושים [illegible] ביקושים אשר התעלמו [illegible] הזהב ולפלטינה ועקב [illegible]

[illegible] מחירי המתכות היקרות [illegible] בעקבות חילוקי [illegible] אופ"ק שהתגלו בין איזן [illegible] לפי שעה אין [illegible] בכיוהר לא [illegible] הפגיכה דובר על [illegible] כיום כבר לא [illegible]

מחירי הקומודיטיס

זהב (אונקיה)	492.38	דולר
כסף (אונקיה)	6.905	דולר
פלטינה (אונקיה)	505.25	דולר
נחושת (טונה)	1508	ליש"ט
אלומיניום (טונה)	950	ליש"ט
קפה (טונה)	1222.5	ליש"ט
סוכר לבן (טונה)	208	דולר
גרעיני חיטה (בושל)	3.135	דולר
כותנה (ליברה)	0.6523	דולר
נפט ברנט (חבית)	18.05	דולר
נפט דובאי (חבית)	16.35	דולר

ירידה גדולה נרשמה גם במחיר הקקאו ומחירו ירד בקרוב לשמונה אחוזים – ל־1,780 דולרים הטונה. התמוטטות שיחות אירגון הקקאו העולמי בלונדון, עשויה לערער את היציבות בשוקי הקקאו ולגרום לאנדרלמוסיה של עודף היצע, מול ביקושים קטנים.

שערי הריבית יציבים

שערי הריבית בשוקי העולם היו יציבים, אם כי במערב אירופה שערי הריבית הנוידים עלו [illegible] שערי הריבית עלו גם ביפן, אך בארה"ב ובבריטניה השערים ירדו.

מומחים מייחסים את ירידת שערי הריבית הניידים במערב אירופה דיפן לסיבות טכניות, שכן במהלך שערי הריבית הקבועים ירדו בשבוע האחרון, הריבית הניידת ירדה יותר מדי ובימים אלה יש בעין תיקון עיוות.

עם זאת, יש מומחים המעריכים ששערי הריבית במערב אירופה עשויים לרדת בקרוב, שכן בעקבות העליה בגרעון המסחרי של ארה"ב עשויה ושינגטון ללחוץ על הורדה נוספת בשערי הריבית, כדי לאפשר את הפעלות הכלכלית על ידי בך להגדיל את הסחר העולמי [illegible] לנוכח הכשלות על אפשרות להורדה נוספת

שערי ריבית הדולריים

ריבית בסיסית (PRIME)	8.75
ריבית לנבוין שטרות	6.5
ריבית לקרנות הפדרליות	6.75
ריבית ליבור חצי שנתי	8.125
ריבית ליבור – חצי שנתי	
לישט"ג בריטי	8.75
מרק גרמני	3.81
פרנק שוויצרי	3.88
גילדן הולנדי	4.69
יאן יפני	4.5

בשערי הריבית, יש ירידה בביקוש לאשראי במערב אירופה וזה כשלעצמו עשוי לגרום להורדת שערי הריבית בימים הקרובים.

ארה"ב מתנגדת לסבסוד האורז באירופה

עוב מתיחות ביחסים המסחריים בין ארה"ב ומערב אירופה, בעקבות כוונת השוק האירופי לסבסד גידול של אורז ארוך. על פי תקנה של השוק האירופי, תשלם בספטמבר סובסידיה לחקלאים אירופיים שיסכימו לגדל אורז ארוך בקיום [illegible]. מתברר כהביקוש לאורז ארוך גובר במערב אירופה באשר הוא יותר קל לבישול.

בעקבות ההחלטה האירופית פנתה ארה"ב לגאט והתריעה המפקה על הסכמי המכס האירופי: בטענה שזו הפרה של ההסכם שלא לנקוט בצעדים מעין אלו, כל עוד מתנהלות שיחות המיועדות להקטין את המכסים.

הכעס האמריקאי מובן, שכן מרבית האורז הנצרך במערב אירופה מקורו בארה"ב ורק מקצתו מפקיסטאן ותאילנד, שאף הן לא מאושרות מהצעד האירופי.

בינתיים גרמה התלונה האמריקאית לתגובות של ברזיל, שהגישה תלונה נגד ארה"ב על שהיא מונעת יצוא תוכנות ברזילאיות למחשבים ומטילה עליהם מכסים גבוהים.

יפן מסרבת להגביל יצוא מכוניות לאירופה

יפן [illegible] להגביל [illegible] בשנה [illegible] 1983–1985 [illegible] [illegible] עד לשנת 1992 [illegible] שכן [illegible] למכור כ־1.1 [illegible] [illegible] על ידי ווילי דה קלרק „שר החוץ" של השוק והודעת הסירוב באה מפיו של שר סחר החוץ היפני האג'ימה טאמורה. ראשי השוק האירופי נתבעו על ידי יצרני המכוניות האירופיות להגביל את היבוא של מכוניות יפניות, שכן למרות שבשנת 1987 נמכרו מספר שיא של 11 מיליון מכוניות במערב אירופה החשש הוא שהחל משנת 1988 יירד הביקוש לכלי רכב והדבר יקטין את עוגת שוק המכוניות.

[illegible] להשתלט על טקסקו

[illegible] בעולם. [illegible] רגל בגלל [illegible] בפנזאויל. אך דבר זה [illegible] אויל איקהאן להציע [illegible] לחברות בעייתיה [illegible] [illegible] 12.5 אחוזים ממניות [illegible] [illegible] שהוא [illegible] בראנס וולדר אירוריס הנבצאת בבעלותו.

איקהאן רכש מניות גם בפנזאויל ולוחץ על שתי החברות להגיע להסדר כנוח את הדעת, הסדר פשרה שיחייב את טקסקו לשלם פיצויים של בין שלושה עד ארבעה מיליארדי דולרים על כך שבשנת 1984 סיכלה טקסקו את ההליכים לרכישת גטי אויל על ידי פנזאויל.

איקהאן רוצה בהסדר, שכן כל עוד טקסקו נמצאת בתהליכי פשיטת רגל, היא איננה מחלקת דיוידנד ועבורו זה הפסד גדול.

שערי מטבע חוץ ליום 14.12.87

המטבע	[illegible]	לאומי קניה	לאומי מכירה	הפועלים קניה	הפועלים מכירה	דיסקונט קניה	דיסקונט מכירה	שער יציג
1 [illegible]	[illegible]	—	—	1.5434	1.5626	1.5429	1.5623	1.5528
1 [illegible]	[illegible]	—	—	0.9479	0.9597	0.9506	0.9625	0.9549
1 [illegible]	[illegible]	—	—	2.8429	2.8784	2.8473	2.8831	2.8618
1 [illegible]	[illegible]	—	—	0.2804	0.2839	0.2797	0.2832	0.2816
100 [illegible]	[illegible]	—	—	1.2078	1.2229	1.2110	1.2262	1.2184
1 [illegible]	[illegible]	—	—	0.8454	0.8560	0.8449	0.8555	0.8486
1 [illegible]	[illegible]	—	—	1.1675	1.1820	1.1648	1.1795	1.1719
1 [illegible]	[illegible]	—	—	0.2613	0.2645	0.2609	0.2642	0.2624
1 [illegible]	[illegible]	—	—	0.2433	0.2463	0.2433	0.2464	0.2448
1 [illegible]	[illegible]	—	—	0.2462	0.2493	0.2461	0.2492	0.2478
1 [illegible]	[illegible]	—	—	0.3852	0.3900	0.3851	0.3900	0.3876
1 [illegible]	[illegible]	—	—	1.1811	1.1958	1.1802	1.1951	1.1883
1 [illegible]	[illegible]	—	—	1.1095	1.1234	1.1060	1.1199	1.1155
1 [illegible]	[illegible]	—	—	0.7982	0.8082	0.7956	0.8056	0.8015
10 [illegible]	[illegible]	—	—	0.4541	0.4598	0.4533	0.4590	0.4557
10 [illegible]	[illegible]	—	—	1.3509	1.3677	1.3501	1.3671	1.3565
1000 [illegible]	[illegible]	—	—	1.2894	1.3054	1.2880	1.3042	1.2945
1 ECU	[illegible]	—	—	1.9635	1.9880	—	—	1.9708
1 [illegible]	[illegible]	—	—	—	—	—	—	4.4255
10 [illegible]	[illegible]	—	—	—	—	—	—	0.0282
1 [illegible]	[illegible]	—	—	—	—	—	—	0.6988

هكذا من الأصل

מי יעצור את מכבי ר"ג?

לאחר 7 נצחונות רצופים תפגוש ר"ג בשבוע הבא את... מכבי ת"א

מאת משה כהן

נצחונה המהבב של הפועל גליל־עליון על הפועל ת"א והעפלתה של הפועל חולון למקום השני עמדו במוקד המחזור העשירי בליגה הלאומית בכדורסל.

מחזור אחד לפני תום הסיבוב הראשון ניתן לאמר, כי הפועל ת"א מהווה את האכזבה הגדולה עד כה. אם חשבנו, כי תבוסת ה"אדומים" ב"דרבי" הגדול נבעה מחולשה רגעית, באו נרב הנפלד וחבריו מהגליל והסבירו את אירוע ותלש הכתר על הקרקע.

הפועל חולון וראשיה ראויים להופן מהמאות. הם לא נבנקו לפאניקה בעקבי הפסדיהם לגליל ושבו לכבודה. אמש טוב תקיפת חולון את אוהדיה הקנאים, אבל סוף טוב הכל טוב. בית"ר ת"א מהלה, כיתמר כהל ואיבד מגבוה בשניות הסיום, בפעם השלישית העונה.

כי יעצור את המכבר בעיר הגנים? זאת השאלה שחייבת להשאל לאחר נצחונה המרשים של מכבי ר"ג בעיר הבירה, ירושלים באביבה.

גם מכבי חיפה כולעת. בקרב המאכזבות נמנו הירבאים בכתיב ע"י אליצור נתניה ויוסי הררי מצא את דרכו לפנסיה מוקדמת. מכבי ת"א כיולה בספר כזל אליצור רמלה ועל יכולתה של מכבי נתניה, שהובסה בריב בביתה והפעם ע"י הפועל חיפה הכל להסתיות בילים.

טבלת הליגה הלאומית בכדורסל לאחר המחזור העשירי

	הקבוצה	מש'	נצ'	הפס'	סלים	נק'
1.	מכבי ת"א	10	10	0	[illegible]	20
2.	הפועל חולון	10	8	2	[illegible]	18
3.	מכבי ר"ג	10	7	3	[illegible]	17
4.	הפועל ת"א	10	7	3	[illegible]	17
5.	אליצור נתניה	10	6	4	[illegible]	16
6.	גליל עליון	10	6	4	[illegible]	16
7.	הפועל חיפה	10	4	6	[illegible]	14
8.	אליצור רמלה	10	4	6	[illegible]	14
9.	מכבי חיפה	10	4	6	[illegible]	14
10.	הפועל ים	10	2	8	[illegible]	12
11.	בית"ר ת"א	10	2	8	[illegible]	12
12.	מכבי נתניה	10	0	10	[illegible]	10

המחמיצה

שמואל זסמן (ה. חולון), נרב הנפלד (גליל־עליון), ... (מכבי ר"ג), ... (מכבי ת"א), ... (ב. ת"א)

הקלעים

1. סמפסון (ב. ת"א) 264
2. דאוסן (חולון) 262
3. יוספסון (ה. חיפה) 226
4. בניון (מ. חיפה) 226
5. טאונס (ה. ת"א) 220
6. ליף (גליל־עליון) 219

הצלף

נרב הנפלד

נרב הנפלד, מכבי ישראל של הכדורסל הישראלי הוי בגביע על הצפון כמנו. בעבודה שגרתית הוא נרם להתבוננות של הפועל ת"א. הנפלד עשה בבגרים בכל העולה על הידו ופתקי הרכם של הפועל ת"א נראו הכרי אנוים מולה. אין ספק, כי הנפלד העניק נקודת זכות נוספת לכדורסל הגלילי.

המחזור הבא

אליצור נתניה – מכבי נתניה
בית"ר ת"א – מכבי חיפה
הפועל ת"א – הפועל חולון
אליצור רמלה – גליל עליון
מכבי ר"ג – מכבי ת"א
הפועל חיפה – הפועל ים

הפועל חיפה 102 (42) מכבי נתניה 66 (30)

המצטיין: קלאפאריק חולס; המאכזב: כביש שלכטר; שופטים: עמית ודרין; צופים: 100; מגרש: נתניה

★ הפועל חיפה: וולס 35, קסקי 22, יוסטון 17, יוברטס 12, שם טוב 7, אברהמוביץ 4, גודס 3.
★ מכבי נתניה: יוז 26, בראון 20, בלאס 7, שלכטר 6, רוס 5, קרטר 2.

מכבי ר"ג 89 (45) הפועל ים 81 (45)

המצטיין: בנחן מאיר; המאכזב: קית בנס; שופטים: רגן ובורנשטיין; צופים: 1600; מגרש: מלחה בירושלים

★ מכבי ר"ג: קילינג 35, מאיר 20, אדריס 16, בוחי 10, רייבליס 9, בינו 6, פוורמנט 2.
★ הפועל ירושלים: ברוגן 24, חזן 19, קרים 14, נבס 11, בביארי 5, קנו 4, מילר 4.

הפועל חולון 89 (44) בית"ר ת"א 85 (45)

המצטיין: מויק סימפסון; המאכזב: ייוויו בורמנד; שופטים: חרניק וולצר; צופים: 1000; מגרש: חולון

★ הפועל חולון: דאוסן 29, זיסמן 26, טרי 11, בוגין 10, אוראגנ' 8, בורמור 3, אלימלך 2.
★ בית"ר ת"א: סימפסון 43, מורד 24, סלינס 6, קלאס 6, יעקובי 5, הוואר 2.

מכבי ת"א 122 (56) אל' רמלה 92 (47)

המצטיין: קוין מגאי; המאכזב: איל וויליאמס; שופטים: קסיר ונרמן; צופים: 2000; מגרש: היכל הספורט

★ מכבי ת"א: מגאי 28, דניאל 23, ג'מצ' 22, באולו 20, גלעד כץ 7, ליפין 3, ברקוביץ 3, קורנליוס, איציק כהן ודוסט 2 כ"א.
★ אליצור רמלה: בקנר 26, חוזו 22, הרמן 13, גנרלבין 10, וויליאמס 8, רימון 6, פולק 2.

עוד הפסד אומלל לבית"ר: סל של טרי 3 ש' לסיום

מאת אבי וייבמן

סל מרחוק של ג'ייסם טרי העניק אמש לקבוצתו, הפועל חולון, נצחון ראשון על קבוצתה האהובה של בית"ר ת"א – 89:86 (45:44).

יתר הקבוצות העניקו לצופים הזה מחזק של המסמך. שהרגיע במורה האוהבה רק בתבונה הסיום. הרקב ה"ממורה" נהנו מיכולתו המעולה של מלך הסלים, בריק סמפסון, שהגיע 43 נקודות, בהן 10 של שלוש נקודות.

החולונים סבלו מחוסר יציבות. לאחר פתיחה גרועה חזרו לעצבם ובמחצית השניה הצליחו, בראשותם של דאוסן תיסמן לעלות ליתרון, שהגיע לשיאו בדקה הד34 – 70:84. במצב זה הל ריפיון בלתי מובן בשורותיהם והדבר כמעט עלה להם בהפסד מרה. סמפסון בלף ללא רחם, וכשנותרו 13 שניות לסיום הצליח גם השוות את התוצאה בסל של שלוש נקודות – 86:86.

הקהל קם על רגליו והתכונן להארכה. החולונים ניסו להשיג הכרעה בקליעה מקרוב, אבל ההגנה הבית"רית החזקה לא אפשרה להם להתקרב לסל. בלית ברירה זרק טרי את הכדור לסל ממרחק ולהפלעת כולם חדר הכדור לסבכת. חולון זכתה בנצחון המיוחל – מול כל השניה האחרונה שוה נצחון.

ר"ג יותר גבוהה מהרי ירושלים

מאת יצחק קליין

גם יתרון 18 נקודות להבות הפועל ירושלים לא עצר אמש את מכבי ר"ג, שניצחה בסיום בבירה בתוצאה 81:89 (45:45).

רק רשלנות בלתי מובנת של קית בנס וחבריו גרמה להפסד. הר"ג לא נאלצו לגלות את מלוא יכולתם, שכן הירושלמים עסו את המלאכה למענם.

המשחק היה חלש והמאפיין העיקרי שלו היה איבודי הכדור הרבים. לאחר מחצית ראשונה חלשה ומאוזנת, פתחה ירושלים את המחצית השניה בסערה ובדקה הד25 הורה לוח התוצאות על 44:57 לזכותם. כאן חל ריפיון בלתי מובן בשורותיהם ושחקני עיר הגנים ניצלו זאת כדי לחולל מהפך ולזכות בסיום מהיר בנצחון.

מכבי נתניה מתחילה להחזיר ציוד

מאת דוד בכר

הפועל חיפה זכתה אמש בנצחון על בעיר היהלומים, כשהובליסה את קבוצתה המפוררת של מכבי נתניה בתוצאה 66:102 (30:42).

קשה לנתח את יכולתם של הפועל, כי על הכרמל, שכן מולם שיחקה קבוצה ברמה המתאימה אולי לליגה הארצית. הנתנייתים לא הצליחו להוות שקול לוולס והבריו ונראה כהם הניפו דגל לבן עוד לפני שריקת הפתיחה, רק כך ניתן להסביר את חוסר שאפתנותם. להיאפים יהווה המשחק אימון טוב לקראת המשך הדרכם הקשה בליגה הלאומית.

במחצית הראשונה עוד הצליחו הנתניינים להגיע את יריבתם, אבל במחצית השניה המשחק היה חד־צדדי בכל שלביו והשאלה היחידה בריחפה בחלל האויר היתה – ההפרש שבו תובס מכבי נתניה.

מאגי הפיל ל"קרשים" את וויליאמס

מאת ארז שבו

"הכדורסלני מכבי ת"א "ניצחו" אמש בהיכל הספורט ביד־אליהו. גם יכולת ביניתים הספיקה להם להביס את אליצור מרדכי רמלה בתוצאה 92:122 (47:66).

קווין מאגי עשה מתחת לסלים בכל העולה על רוחו. מאגי לא נבהל מאריל וויליאמס (משחקו ההלש ביותר העונה) ולמעשה הוא גרם לבצאתו מהמגרש בגלל חמש עבירות אישיות מפוקפקות. גם מוטי דניאל היה יעיל. יתר המכבים שיחקו בהילוך ראשון, אבל מול רמלה זה הספיק להם.

וויליאמס שהגיע למגרש רק חמש דקות לפני המשחק, הירבה להחטיא בדקות הפתיחה ובהמשך גילה עצבנות רבה. הרמלאים לא נשברו ובמשך עשר דקות במחצית השניה הצליחו ל"דגדג" את המכבים השאננים.

אדלר חזר בו מהתפטרותו

מאת משה כהן

ההנהלה הפרטית על יעקב אדלר הסתיימה ואמש נמסר, כי הוא ממשיך לאמן את אליצור נתניה רמלה.

כהנא לא ימשיך לאמן בירושלים

מאת אלי גרונר

דני כהנא לא ימשיך לאמן את הפועל ירושלים. אמש, לאחר ההפסד הביתי למכבי ר"ג, התגודדו צופים מתוסכלים סביב חדר ההלבשה. בישיבת הנהלה הוחלט לסיים את עבודתו של כהנא, גם אם לא יגיש את התפטרותו.

הררי גמר ואיקסי מועמד למכ. חיפה

מאת יצחק ציבין

אחרי מרדכי ספיגלר בכדורגל הגיע גם תורו של יוסי הררי מאמן מכבי חיפה, כדורסל. אתמול "שוחרר" המאמן מאימון הקבוצה, שסבלה מספר הפסדים צורבים בליגה. המועמד הרציני ביותר להחליפו הוא חיים (איקסי) בוכבינדר, שהיה בעבר בעצמו כדורסלן מכבי חיפה.

הערב בגביע אירופה בכדורסל

בגליל מוכנים ל"נס ברלונה"

מאת משה כהן

שחקני הפועל גליל־עליון יצאו הערב להמשיך את מסורת הצלחותיהם ולזכות בנצחון ביתי במסגרת בית רבע הגמר של גביע אירופה למחזיקות גביע. מולם תשחק הקבוצה הספרדית, הרבנצי ברלונה.

זוכרים את "נס ברלונה"? נעים להזכיר: מכבי ת"א מחקה פיגור של 32 נקודות בספניה באותה תוצאה ובמשחק הד3 ניצחה ועלתה.

לברלונה שלושה ב"ל ושני זרים. בליגה מדורגת במקום הד3 ומקדימה את ריאל מדריד. בתחרות האחרון בספרד היא נוצחה ע"י מנורקה 89:81.

נצחונותיהם המפתיעים על באיירבורג והפועל ת"א העלו את נבחרת "חמשת המפלאים" של הגליל. הכינוי הזה לא נועד לציניקנים. על רקע הכתיחות הבטחונית הגנואה בגליל הקליון, הצליחו חמישה שחקנים ללא מחליפים להדהים את כולם ועל כך הם ראויים להופן מחמאות: תפקיד חשוב נכון לאוהדיה הקנאים של הקבוצה.

הגליל תפתח את המשחק עם: ויין פרימן, ברד ליף, עופר פליישר, טרי מרסין ונרב הנפלד.

★ ברוריה: בעקבות נצחונו של הפועל ר"ג על הפועל גוסטב (20:24) במשחק דחוי בליגה ומהמחזור 9 עלו הרמת גנים לראש הטבלה. הם מקדימים את הפועל ראשל"צ ומכבי ראשל"צ. (שמואל קליגר)

הפועל: לא להחליק על ה"בננה ספליט"

שרות "דבר"

הפועל היא הבקש להתגורש בבלוגן, יוגבלסטיקה, מהמשבר התריע אליר נקלעה, במשחק נגד הקבוצה המצויינת של יוגופלאסטיקה.

אחרי 8 שעות טיסה ושלוש חניות ביניים הגיעה הקבוצה ליעדה ואתמול ערכה שני אימונים. הקבוצה עמלים על שיחות אישיות עם המנהלים להחזרת הבטחון. הפועל מצויה כעת בתקופת שפל וכל הסיבות לכך ידובר עוד רבות לאחר שובה לארץ. הקרב יבבי חניכיו של משה וייניקרנץ להוכיח, כי הם שחקנים מקצועים. במשך שעתיים יהיה עליהם לשכוח את כל הצרות מבית ולנסות לבטא את הפוטנציאל הרב הטמון בהם.

יוגופלאסטיקה מצויה העונה במשבר טוב וכדורים בראשות הליגה בארצה. אולכה, המביל בכל בקבוצות ישיבה, נחשב לאחד ביתי מובחק.

נראה שהתל־אביבים ינסו במשחק מבוקר להכניס את יריבתם לעצבנות ולקוות ליום טוב של קלעי ההוק. אבל בכל מקרה תוצאת המשחק תהיה תלויה בעיקר ביכולתם של שחקני יוגופלאסטיקה.

... שעות בטעם שוקולד שווייצרי

היום נדע אם יש לישראל עתיד

מאת שמואל קליגר

"...בתוק השווייץ בישראל", כפתיחה ל"מרוכה בר"ג", יחל כבר היום בכפר־סבא, כאשר נבחרת העתודה של ישראל עד גיל 21 תארח את הנבחרת העתודה משווייץ. במפגש קודם בעיר צוג ניצחו השווייצים 1:3.

רק 4 שחקנים מנבחרת ישראל, שהתמודדה בשווייץ יופיעו בהרכב הפותח, השוער בלדב ושחקני השדה יעקב הלל, רוני לוי וגורדנה.

שוער מהעידר החקוק ירדן כהן הבטוח, שהיה בכמעט לפתוח בעמדת השוער המרכזי. בכקומו בורף לסגל... התעתוראים קיימו אתמול אימון בכפר לקראת המשחק.

הנבחרת האורחת, שהגיעה אתמול לקראת הספיקה לערוך אמש אימון...

בר"ג ביחד עם הנבחרת הבוגרת. במסיבת עיתונאים מסר המאמן האורח דניאל דאן די פא את הרכב הפותח של נבחרתו:

עתודה ישראל – עתודה שווייץ

שופט: עובדיה צבי
איצטדיון: כפר־סבא
שעה 14.30

★ ישראל: בלדב; קוזוטוילי, קורן, ש.עמר, רבינוביץ; הלל יעקב, ביטון, צרפתי, גורדנה; לולו, רוני לוי.

★ שווייץ: שיבל; גמפרלה, ג'יקרוני, ויכמר, פישר, מרדסה, שאפר, סילווסטר, קנופ, היס, ספוייאכר.

מצטיין הרמן

המאמן השווייצרי השוויץ על נבחרתו ויודע גם כי:

ישראל ברמה של ליכטנשטיין...

מאת שמואל קליגר

בדייקנות של שעון שווייצרי הודיע המאמן בנבחרת הכדורגל של שווייץ, לקראת האימונים הסמוך לטורבינו. ר"ג וקיים אימון בן שעתיים לקראת משחק מחר נגד ישראל. במסיבת עיתונאים שהחלה בדקה ליותר המועד המתוכנן וגם בזה לא למדנו מהשווייצרים), מסר המאמן האורח דאן די פא את ההרכב הפותח:

בורגנר, פראט, שליבלר, זובר, גייגר, קולר, בוכר, הרמן הייניץ, סוטר, בונצלי, בייגרי.

הנבחרת הישראלית נגד מערב־גרמניה (2:0) מבלי להכנס לפרטים. לקוחת זאת החמיא לנבחרתנו שהשיקה בקאם, שווייץ בחודש מאי, והפסד (1:0). "הציגה כדורגל טוב וכאורגן". הוא שמע על כותו הטראגי של השוער אבי רן, שהוכיח יכולת גבוהה במשחק זה והיה אחראי במעט בלעדי להפסד הקטן.

המאמן הפעים את היטגה היוצאת דופן של נבחרתו שלא הפסידה ב8 משחקים בינלאומיים אחרונים. הוא סיפר גם על הרקורד שלו כשחקן וכמאמן בעיקר בקבוצות שווייצריות. מזה שנתיים הוא מאמן את הנבחרת האורחת והוליכה להישגים נכבדים.

איזה מין כדורגל תציג כאן שווייץ? המאמן אומר, כי השאיפה היא לנצח בכל מקרה אבל גם הוא כמובן יודע, כי משחקי ידידות אינם יכולים לשקף את הכדורגל האמיתי. כשהשאלים אותו על "מקומה" של הכדורגל הישראלי באירופה הוא נלחץ לקיר ומשיב: "משהו בין מלטה וליכטנשטיין".

ויש גם נימה פילוסופית על הכדורגל שהיה רוצה לראות את חניכיו מתברכים בשכמותו: "הכדורגל האידיאלי משלב את הטכניקה של הכדורגל הברזילאי והכח האנגלי. הבעיה זה לא הולך בדיוק כמו שרוצים...".

הפשרה: נבחרת שווייץ עדיין איננה בראזיל ואף לא אנגליה אך "מציגה כדורגל נוקשה יותר ועם יכולת יותר טכנית". הלואי עלינו.

ישראל תזדקק למפצח קופות מול ממציאי "שיטת הבריח"

מאת עוזה בן גבריאל

המאזן בין נבחרת הכדורגל של ישראל ושווייץ, הירדבה האירופית הסביה ליקראת הכורניר האוקיאני, כזהה על שוויון – נצחון אחד לכל נבחרת ותיקו. השווייצים ניצחו את ישראל בכפגש הראשון 0:1 בעיר רינטרטור, בשעל שער ישראל הגן השוער הבנה אבי רן.

השווייץ לא נחשבה מעולם למעצמה בכדורגל האירופי, היו לה, אמנם, הישגים מזדמנים לכדי בכתחלות הטיבות, אולם היא נמנתה כל הזמן על קבוצת הנבחרות הבינוניות. "ההכנאה" של הכדורגל השווייצרי היתה שיטת הבריח המפורסמת מהגנה, שהיתה בשנות החמישים ביטוי לכדורגל פאסיבי ושלילי.

בשנים האחרונות היא נחלשה עוד יותר. היא סיימה רביעיה בבית המוקדם באליפות אירופה, אחרי איטליה, שוודיה ופורטוגל. שווייץ ניצחה רק את הנבחרת החלשה בבית, מלטה (1:4) בעיר שבהאלכה נפרדו השתיים בתיקו 1:1.

גם במוקדמות גביע העולם ב1986 לא עברה מזלה. היא סיימה שלישית אחרי דנמרק וברה"מ והקדימה את אירו, שהתקדמה כאז ואף עלתה לגמר אליפות אירופה.

שווייץ דורגה במקום הד20 ביבשת. ובהגרלת המוקדמים המוקדמים לגביע העולם לשנת 1990, היא נכללה בדרג השלישי. במשקים עצמם תתמודד שווייץ עם בלגיה, צ'כוסלובקיה, פורטוגל ולוכסמבורג. מבית זה עולות שתי נבחרות.

הליגה הבכירה בשווייץ כוללת 12 קבוצות, המשמשות אכסניה ל28 כדורגלנים זרים. המפורסמים ביותר הם המערב־גרמנים, קרל היינץ רומיניגה, המככב בשורות סרבט ג'נבה, ואולי שטיליקה, המשחק בשורות האלופה והמוליכה נויישאטל.

הכוכב של נבחרת שווייץ הוא הקשר היינץ הרמן בן הד29 מקבוצת נויישאטל, המחזיק בשיא ההופעות בנבחרת – 80.

שפיגלר עשוי להכין את בית"ר לשבת הקרובה

נוימן: איני טיפש, אדע להסתדר עם השחקנים

מאת אלי גרונר

החיפושים אחר מאמן החליף לאלופה, בית"ר ירושלים, נמשכים מיום ליום. ייתכן, כי הקבוצה תיאלץ בסופו של דבר להתחיל את המאמן המצוי ולא את הרצוי.

שחקני בית"ר נראו אמש ב"ערב ללא רועה", שעה שהתאבנו בהדרכת יגאל לוי, מאמן המכבר. המבט על פניהם סיפר הכל. מבט מושפל, כואב ומבקש למצוא נחמה.

המאמן מרדכי ספיגלר נאלץ לאמר "שלום" אחרי המפלה 4:0 לבית"ר ת"א, אותה איבד בעבד התחתית להבות. לא מכפיף להיבלט בסבי המקומות האחרונים. צריך לנסוק מעל המקום הד8, אחרת תשחק הקבוצה בכבהגים נגד הירידה.

להנהלה כרגע אין פתרון. חן קטן לא יסודר, כנראה כאיש. "אין כרגע אף מאמן פנוי, על כל כמה וכמה כזה המסוגל לאמן אותנו אינני שוללים את האפשרות שספיגלר יכין אותנו גם למשחק הקרוב נגד מכבי ת"א", אמר.

אחד המועמדים להתמנות הוא גרימן. הוותיקים טוענים שהוא רגיש מכדי להתייחס על בלכיליאן אמר: "תפקיד המאמן לדאוג למאמן ושלי לשחק". אחר קבע: "לא ייתכן שנוימן יאמן את חבריו".

תגובתו של נוימן: "אני פוסל אפשרות לאמן את הקבוצה. את הבעיות עם השחקנים, שהיו לבידם, אפתור. אני טיפש, כשמם לבסור אדע איך לעבוד אותו".

בקצה הכידון ברוך דגון

ראשל"צ – הסמן הימני במפעלים האירופיים

נצחונה של מכבי ראשל"צ על אלופת הונגריה בכדוריד היה ההישג הבולט של הקבוצות הישראליות במפעלים האירופיים.

ראשל"צ נשרה, אמנם, כבר בסיבוב הראשון של גביע האלופות, אולם רשמה במאונה נצחון יוקרתי על קבוצה הונגרית גבוהה וחזקה, שכמה משחקניה מככבים בנבחרת ההונגרית. הנצחון הביתי מצטרף להישגיה הגדולים של מכבי ראשל"צ בשנים קודמות, שהעיקרי בהם היתה הופעתה בשלב תצ"י הגמר בגביע למחזיקות גביע לפני שלוש שנים.

– הישג לא כל־כך בקולו בסדרת ההופעות של הקבוצות הישראליות ביבשת. הפועל נשרה בסיבוב השני בתום הד... הכפול עם קבוצה מיוגוסלאביה. אולם השכילה להשיג תיקו ולסיים את העונה הכדורגלאות עם טעם מתוק בפה.

ההישג של הפועל ר"ג הנציגה בגביע למחזיקות גביע היה, בעיקרו, פוליטי – התמודדות היסטורית עם מו"ב מוסקווה בשני משחקים בישראלים בגרמניה. ר"ג נוצחה פעמיים בהפרשים סבירים.

רק נציגה אחת, הפועל קרית־אתא, חלפה על־פני הסיבוב הראשון בגביעי הכדורעף. קרית־אתא גברה בנקל על יריבה נחותה מקפריסין, אך גבלמה בהמשך ע"י ודינמו מוסקבה היוגוסלאבית (שני הפסדים "חלקים") בגביע הפדרציה. האלופה, הפועל מטה־אשר, איכזבה לא רק בגלל ההפסד הכפול לאלופת שווייץ, אלא בעובדה, שחילצה מערכה בודדת.

אין ספק, כי ההופעה בזירה האירופית הבליטה את יחסי הכוחות האמיתיים בין הספורט הישראלי לבין אירופה. מסתבר, כי קבוצות הצמרת הישראליות בענפים השונים רחוקות מהרמה הגבוהה של קבוצות הייצוג ביבשת. רק אלופת הכדוריד הישראלית הצליחה "לעמוד על הרגליים" במשחקים אלה הזדמנות לניסיונה הרב בזירה ולמסורת ההישגים שלה. האכזבה של מכבי מתוסר יכולתה לחלוף על־פני המשוכה הראשונה נמהלה, איפוא, בסיפוק מקצועי מעצם הנצחון על היריבה ההונגרית.

התוצאות של קבוצות הנשים היו צפויות – הפסדים ב... המשחקים. למכבי קרית שמונה הולון, אלופת הכדוריד, היו מלכתחילה, סיכויים קלושים מול אלופת בולגריה ואילו מכבי ארזים, ששיחקה במפעל למחזיקות גביע, לא הצליחה לעמוד מול יריבה אוסטרית.

הנציגה השניה של ראשל"צ, הפועל, התקנאה בירובתה העירונית ורשמה הופעה חיובית... גביע הפדרציה. הקבוצה לצרף נצחון רחוק... ושילמה "שכר לימוד" בהתמודדויות שלהן עם יריבות מיוון, שווייץ ואוסטריה.

כדורעף

האלופה נגד עירון המפתיעה

מאת אבי פלד

במוקד המחזור הד13 שיתקיים הערב, תארח האלופה הפועל מטה־אשר את "הפתעת המחזור הקודם", הפועל איחוד עירון (נצחון מרהים על המפעיל 0:3). למרות זאת אני חוזה שהאלופה תחזור על נצחונה מהסיבוב הראשון 0:3.

השניה בטבלה קרית־אתא, לאחר שהודחה מגביע אירופה, תתמודד מול רמת אביב ותוכה בנצחון בכפר־סבא תתארח העוגן הזה משם מגורשת. (1:3 לכפ"ס בסיבוב הד1). מכבי חיפה – הפועל יש במשחק קובע על המקום הד8. מ"ת תנסה להפתיע את גת המאכזבת. המעפיל תארח את שלוש הטבלה החלשה, רמת השרון. תחילת המשחקים ב19.00.

הכל אותו דבר אבל...

מי אמר למי שיש מקום לאכזבה, אך אין מקום לדיבאון ולמה? מתי ידיד יורד בקוטר 5.6 מים בעזה וכמה הוא עלה לנו? איך יוכלו החרדים, מוקיסות, לנסוע בשקט לכותל בשבתות ובזכות מי? ומה השיב הכותל לשורשרון, בשוה הבנים לתוכו פתק ומדוע?

כל שאלות היום, עם תשובות בשיטה האמריקאית מחר, יום ד', ב"דבר אחר",

עם שלמה ניצן, איציק בן־נר, יאיר גרבוז, דני קרמן, אהרל'ה שמי, יונו להב, מושיק, תומר קרמן ואביב אלחסיד (ותתפלאו!) אבנר כץ.

חברה להשקעות של בנק הפועלים בע"מ

הודעה לבעלי מניות רגילות למוכ"ז בנות 1 ש"ח

ניתנת בזה הודעה כי ביום 5.1.88 בשעה 12.00 תתקיים אסיפה כללית יוצאת מן הכלל של החברה במשרדה הרשום ברח' יהודה הלוי 147, תל־אביב. באסיפה זו יוצע לקבל את ההחלטות המיוחדות הבאות:

1. בתקנות ההתאגדות של החברה, בכל מקום שנאמר בו "מנהל" יבוא במקומו "דירקטור", ובכל מקום שנאמר בו "מועצת המנהלים" יבוא במקומו "דירקטוריון".
2. תיקון תקנות 85 ו98 לתקנות ההתאגדות של החברה במתחייב משינוי דירקטורים מקרב המנהלים.
3. תיקון תקנה 91 בנושא שכר חברי הדירקטוריון.
4. תוספת תקנה 99 א' בנושא זימון אסיפות דירקטוריון.
5. תוספת תקנה 107 א' בנושא החלטה בכתב של חברי הדירקטוריון.

נוסח המלא המוצע של התקנות הנ"ל ניתן לעיין במשרדי החברה, רח' יהודה הלוי 147, תל־אביב בשעות העבודה הרגילות.

בעל מניות הזכאי להשתתף באסיפה כנ"ל אשר מעוניין להשתתף באסיפה, יוכל לעשות זאת אם יפקיד את תעודת המניה שברשותו במשרדה הרשום של החברה 48 שעות לפחות לפני הזמן המיועד לקיום האסיפה. אם לא יהיה נוכח באסיפה מנין חוקי, תתקיים האסיפה בעבור שבוע באותו מקום ובאותה שעה. אם גם אז לא ימצא מנין חוקי כקבוע בתקנות, תתקיים האסיפה באותו יום ובאותו מקום בשעה 12.30 בכל מספר של משתתפים.

מועצת המנהלים

בנק ישראל

הצעת מכר בבכורה

מלווה קצר מועד ל־1 שנה

ביום ג' ה־15 בדצמבר 1987 (ערך יום ד' - 16 בדצמבר 1987) ימכור בנק ישראל בבורסה מלווה קצר מועד, למכירה באמצעות מכרז, לפי הפירוט הבא:

מספר הסדרה	כמות מוצעת בסכרה (מיליוני ש"ח)	תשואה מרבית (אחוזים)	מועד הפדיון	ימים לפדיון
0338	10	17.5	16.2.88	91

בקשות לרכישת הסדרה הנ"ל תוגשנה באמצעות הבנקים וחברי הבורסה לניירות ערך בתשואות לפדיון בשיעור שנתי אפקטיבי שלא יעלה על שיעור התשואה המרבי הנקוב לעיל.

תשואת המכרז תקבע בשיעור שנתי אחיד לכל הרוכשים ועפ"י הכללים שהלן:

א. הזמנות בתשואות לפדיון הנמוכות מתשואת המכרז יסופקו במלואן.
ב. הזמנות בתשואות המכרז יסופקו במלואן, ויחולו אם עלה סך כל הסכום המוזמן בתשואת המכרז על הסכום המוצע למכירה בניכוי הסכום שסופק בסעיף א' לעיל תחולק היתרה בין המציעים כאמור, באופן יחסי.
ג. הזמנות בתשואות הגבוהות מתשואת המכרז לא יסופקו.

הסדרה נסחרת בבורסה לניירות ערך ביחידות של 100 שקל חדש שווי נקוב.

התנאים המחייבים פורסמו בתקנות מילווה קצר מועד התשמ"ד - 1984.
פרטים נוספים אצל הבנקים וחברי הבורסה לניירות ערך.

קרן הביטוח והפנסיה לפועלים חקלאיים

הזמנה להגיש הצעות

לרכישת חלקה ועליה מבנה ברמת־ישי

ניתנת בזאת הודעה בדבר קבלת הצעות לרכישת הנכס הנ"ל הנמצא ברמת־ישי גוש 11182 חלקה 60 שטח קרקע 994 מ"ר. שטח המבנה 100 מ"ר ברוטו.

לכל הצעה יש לצרף שיק בנקאי על 10% מסכום ההצעה.

הצעת המחיר לא תכלול מ.ע.מ. שיחול על הקונה וההיטל השבחה בנידה ויחול ישא הקונה.

את ההצעות יש להגיש עד 22.12.87 ועד בכלל לפי הכתובת: רח' שאול המלך 8, תל־אביב, קומה 6, חדר 624 הליכין על המעטפה "נכס ברמת ישי".

קרן הביטוח לא מתחייבת לקבל את ההצעה הגבוהה ביותר או כל הצעה שהיא.

דבר היום

שרון הביתה

לאריאל שרון היה אופי ביתי עוד לפני שלושים שנה ויותר, כאשר פוצץ (בקיביה) בתים על הנשים והטף שהסתתרו בהם. מאז התקדם והשתכלל, עד להריסת ימית, להשתוללות־ההרבן בלבנון ולתרומתו הכללית לצירוף הבית השלישי לשני קודמיו. איפעם התגורר שרון בכפר מל"ל. אחר־כך, כקצינים רבים, עקר לצהלה. בהיותו אלוף פיקוד הדרום קיבל מתנה נאה ממשולם ריקלים, שהקדים את דורו והזדרז עוד במלחמת תש"ח לכונן את ביתו בניו־יורק. בזכות המענק מריקלים, שעל פעוטים ממנו קבע אפילו יועץ משפטי רחום והגון כיוסף חריש שהיו בבחינת „פגם אתי", בנה לעצמו שרון חווה בנגב. אז הגיע אל הנחלה, אך לא אל המנוחה. כעת שוב אחז במקל־הנדודים ועלה, אפוף הדרת־קודש, לירושלים, בודד בלב הרובע המוסלמי בעיר העתיקה.

כלומר, בודד, אם אין מתחשבים באנשי יחידת האבטחה הממלכתית הסובבים אותו ובעשרות ואף במאות השוטרים המגוייסים הערב לשמור על האירוע הפוליטי של חנוכת בית שרון, בדרך־פלא של תיזמון בפרוס חג־החנוכה. שרון, כידוע, נלחם לא רק ביוונים (שכבר אז היו בעצם סורים), אלא גם במתייוונים, שבגירסתם הנוכחית התחפשו לשונאי־עצמם בתנועות הדוגלות בשלום מתוך פשרה ולסייעניהם במאמץ לבלימת שרון, אפילו בתוככי מפלגתו.

לא רק בכשרים אסור לחשוד. מותר להאמין גם למי שהתקרבותם למשגיחי־הכשרות מתחזקת ככל שהליכוד נזקק להתחברות עם ש"ס ועם מפלגות דתיות אחרות. למעשה, שאף שרון לעבור לאתר יהודי משמעותי עוד יותר, כמו קבר יוסף, אך נאלץ להישאר במקום מרכזי יותר, שבו יוכל לתרגל את אהבתו הגדולה, הנגינה בכינור, בהפרעה מיזערית לשכנים.

משמח לראות שהעשייה הציבורית אינה מרוששת את כל שליחי־הציבור ושיש גם שר שאמצעיו מספיקים לו לרכישת דירה נוספת על חוותו הצנועה. יש לברך את משפחת שרון על פתרון־הדיור שנמצא לה ולאחל לבני־הבית שיזכו לראות את אריק שלהם יושב בביתם, או מתפלל בישיבה הסמוכה, משחרית ועד אישון־לילה.

בזווית חדה / חגי אשד

כתובת המהומות: וושינגטון

התקדמות לכינוס ועידה בין־לאומית לא היתה בפיסגת וושינגטון; הכנה לקראתה היתה. חסר רק הגפרור שיצית את הלהבה שמעצמות העל לא יראו מנוס מלכבותה. זה התפקיד האובייקטיבי שנועד להתפרעויות בשטחים ולפרובוקציה הסורית

כל נסיון רציני להעריך את המהומות ביהודה, שומרון וחבל עזה חייב להבחין בין סיבותיהן לבין תוצאותיהן האפשריות, שהן העיקר. הערבים התחילו במה שהתחילו וישראל מגיבה ותגיב כפי יכולתה וכפי הבנתה והתוצאה תהיה: הסלמה בשטחים ובלבנון ובגבול סוריה ומעבר לו. לפחות לזמן־מה. על אחת כמה וכמה אם תכלול הסלמה זאת התנגשויות בין ישראל לסוריה. לאמריקאים ולסובייטים לא יהיה אז מנוס מלהתערב בהסלמה הזאת של הסכסוך הישראלי־ערבי, כדי להבטיח שהיא לא תפריע לאינטרסים המשותפים שלהם. והם יעשו זאת אז בלעדינו ונגדנו. גם משום שזה מה שיצחק שמיר רוצה: שישראל לא תשתתף בשיחות על קידום תהליך השלום באיזור. עמדתו זאת נוחה מאד לאמריקאים. אם הוא לא רוצה, לא צריך. אולי הוא לא מבין בדיוק מה הוא רוצה ומה התוצאות האפשריות של רצונותיו. אבל חשובה התוצאה ולא הכוונה. וגם לא ההבנה או אי ההבנה את שתי אלה. אם יצחק שמיר אינו מבין מה הוא מעולל לעצמו ולכולנו זו בעייתו ובעייתנו.

יש גבול ליכולת האמריקאים להתחשב בו. זה גבול של הדדיות. ארה"ב לא תכפה על ישראל השתתפות בשיחות שלום בניגוד לרצונה וישראל לא תכפה על ארה"ב להימנע מלקיים שיחות כאלה עם הסובייטים והערבים, בלי השתתפות ישראל. זה מה שעלול לקרות. יש אפשרות כזאת.

כבר היו לכך תקדימים לא מעטים. היו תוכנית רוג'רס א' וב' שהיו בעצם תוכניות אמריקאיות־סובייטיות משותפות, שהערבים היו שותפים לידיעתן לפני ישראל. שתי התוכניות נרקחו בלי ידיעת ישראל. הראשונה נדחתה על ידי המצרים והשניה נכפתה על ישראל למורת רצונה. היו גם תבשילים אמריקאיים נפרדים כמו תוכנית רייגן מספטמבר 1982, שהמלך חוסיין היה שותף בידיעה עליה ושבאה לישראל בהפתעה גמורה. ורק הסירוב הירדני, או היתה זאת חרטה, הם שמנעו את הגשמתה. הקרקע מוכנה עכשיו לחזרה על התרגיל הזה יותר מאי פעם. עובדה היא שהאמריקאים והסובייטים משוחחים ביניהם באורח שוטף והם יכולים לשוחח על הכל בלי לבקש את רשותו של יצחק שמיר. על אחת כמה וכמה שהוא בכלל אינו רוצה להשתתף בשיחות הללו.

רייגן וגורבצ'וב לא ירצו שהסכסוך המזרח־תיכוני יעמיד בסכנה את הצלחת ועידת הפיסגה הבאה במוסקווה. כדי לקדם את פני הסכנה הזאת הם יקיימו, במוקדם או במאוחר, „שיחות הכנה" לקראת ועידה בין־לאומית לעניני המזרח התיכון. זה מה שמציעים הסובייטים. להלכה, נדחתה ההצעה הזאת על ידי האמריקאים, אבל למעשה כבר החלו בשיחות הכנה כאלה באורח בלתי־פורמלי. כמה תרחישים מזרח תיכוניים יובילו לכך באורח בלתי־נמנע כמעט. כמו, למשל, מהומות מחריפות ביהודה, שומרון ורצועת עזה – גם בהשראת אש"ף וגם כתוצאה מהסלמה מקומית – נוסף למעשי טירור מעבר לגבול, כמו מבצע הגילשונים. ואם תבצע ישראל פעולה צבאית *כתגמול על פעולות הטרור הבאות* משטח לבנון, בהסכמת סוריה ובסיועה, ואם הסורים יגיבו על הפעולה הישראלית ישראל תגיב על התגובה – האם לא יפתחו האמריקאים והסובייטים בהתייעצויות ביניהם מה לעשות לכיבוי האש? האם הם לא יהיו מעוניינים לטפל בסכנה לשלום האיזור והעולם, העלולה להפריע לתהליך פירוק הנשק הגרעיני והקונוונציונלי ששתי המעצמות מעוניינות בהמשכו הבלתי־מופרע?

לא צריך לנחש כי זה מה שיקרה: די לקרוא את הצהרתו של עוזר שר החוץ האמריקאי מייקל ארמקוסט מיום שישי האחרון: „אנו רוצים למנוע מצב, שעניינים כגון הסכסוך במזרח־התיכון יסכנו את היחסים בין מעצמות־העל". פירוש הדבר שאם המצב באיזור יידרדר, יחפשו ארה"ב וברה"מ דרך משותפת לסיכול הסכנה המאיימת על יחסיהן ועל תהליך פירוק החימוש החשוב להן יותר מכל. אמנם, לא חלה בפגישת הפיסגה האחרונה התקדמות מעשית בתהליך השלום, אבל היו חילופי דברים בגדר הכנה להתקדמות כזאת. בעיקר אם תהיה הסלמה באיזור שתחייב זאת, כאמור. ההכנה נעשתה, בעיקר מצד הסובייטים, אבל גם מצד האמריקאים. לפני צאתו לארה"ב עמד גורבצ'וב על הצורך בוועידה בין־לאומית לשלום במזרח התיכון ובהכנתה המוקדמת: „אני מרגיש כי קיימת הסכמה כללית בדבר הצורך לכנס ועידה כזאת. הרגשתי היא שנמשיך בדיונים על הנושא שכן ההכנות לוועידה (נא לשים לב) אינן צריכות לעורר דאגה בקרב הממשל האמריקאי". במסגרת תהליך זה יכולות להיערך פגישות דו־צדדיות, תלת־צדדיות, אזוריות. נציגי ישראל יוכלו להיפגש במישרין עם נציגי ארצות ערב, ואני סבור כי מסגרת הוועידה תאפשר לקחת בחשבון את מיגוון הדעות שמביעות הממשלות השונות."

והנשיא רייגן אישר כי הנושא אכן הועלה לדיון. בראיון שהעניק לארבעה עתונאים ציין הנשיא כי הסכים עם גורבצ'וב לעיין *בכינוסה של ועידה כזאת, אולי משום* שהמנהיג הסובייטי הרגיש את האופי המכין

(המשך בעמ' 8)

נ.ב. / שלמה שבא

דמיאניוק כסידרה

חוששני כי תהליך המשפט ומוקיונות כמה ממשתתפיו, שהמוני הצופים עדים להם, עלולים לסלף את עצם העניין הנורא שנשפט עליו

במדינות העולם וגם בישראל אין מסריטים, מקליטים או מצלמים בבית־הדין תוך כדי ניהול המשפט. אמנם הדיון המשפטי חייב להיות פומבי ופתוח לכל, אבל לא המוני. מעשי עולמנו, קורותיו, אירועיו ואנשיו מצולמים, מוקלטים ומוסרטים ללא הרף: אלפי עתונאים אצים־רצים, מציצים, שומעים, מקליטים, מסריטים ורושמים בכל פינה ופינה כל מה שקורה, נאמר ונעשה, למען מיליונים של קוראים, מאזינים וצופים חולי סקרנות ולפעמים תוך כדי האירוע עצמו – עד כדי כך, שהמסר עצמו, כפי שנאמר, נהפך למאורע. אבל עד בתי־הדין. כאן מקובל כי המשפט והדיון, שבו מבקשים שופטים להגיע קרוב ככל האפשר לאמת, אותה התייגעות ארוכה לבוא לסיפו של הצדק – לא תיהפך להצגה להמונים בטלוויזיה. אם כי, כמובן, עתונאים עוקבים אחרי הדיונים המשפטיים בקפדנות ומוסרים עליהם דין־וחשבון, ומעשי הדין נודעים לרבים, אבל לא כבהצגה.

וזה מתוך חשש כי אם יעקבו המונים אחרי הדיון והמשא־ומתן המשפטי, הם יעשו זאת לאו־דווקא כדי לראות בתהליך עשיית הצדק, אלא גם כדי לספק תאווה עמוקה באדם, תאוות סקרנות, מציצנות ורכילות. אם המשתתפים בתהליך הוצאת הצדק לאור ירגישו כגיבורים של הצגה, הם עלולים להסיח דעתם ממלאכתם.

ועוד: בתי־דין חורצים דינים קשים, המשנים גורל אדם, ויש בתי־דין שעדיין מחליטים אם יחיה הנאשם או ימות. עלינו להאמין שהשופטים מחליטים את החלטותיהם האמורות מתוך ריכוז עצום של מחשבה וידע. אבל בסופו של דבר גם השופטים הם ככל האדם, יש בהם חולשות ומוזרויות וצרכים אנושיים שונים, ואם נראה אותם בשעת פעילותם – בגדול, על המסך – תראה אותם גם בחולשותיהם, עלולים אנו להקל בעבודתם ולזלזל בה ויסוד־מוסר של החברה האנושית, מעשה הדין המשפט, עלול להתמוטט. על כן שמרה החברה את הדיינים והשופטים מעיניהם של הרבים בשעת עשיית הדין, והקימה סביבם מעין חומת מגן, אבל במשפט דמיאניוק – כמו במשפט אייכמן, אלא שאז עדיין לא היתה טלוויזיה בארץ – הופר כלל זה והוחלט כי המשפט ישודר בטלוויזיה. נאמר, כי אם ישמעו שוב הרבים את העדויות על אימת השואה, יהיה בכך יסוד חינוכי ולימודי.

אבל זה זמן רב שבמשפט דמיאניוק, המשודר כל בוקר בטלוויזיה, אין מעידים על השואה. הוא נהפך לסידרה טלוויזיונית – של עדים ועדויות וכזבים ושרלטאניות ומעשי מוקיונות ומעשי פיקחות ו„חוכמות" מכל הצדדים, ומצד כמה ממשתתפיו ועדיו – והיה גם להצגה גרועה: אף־על־פי־כן ממשיכים לשדר אותו בוקר־בוקר, להנאת מאות־האלפים הצופים בו בלהיטות. כמו בסידרה בהמשכים בטלוויזיה או בתסכית בלשי מותח ברדיו, הצופים שואלים את עצמם בבוקר, אם יצליח עורך־דין אחד לסלק את חברו מכס הסניגורים, איזה עד מומחה יתגלה כמי שלמד גראפולוגיה בהתכתבות, ואיזה מהדק יופיע בהמשך היום כהוכחת קסם. הקהל מתעניין במשפט מפני הגירוי שבו – דיוני בתי־הדין הם תמיד פרקים מותחים בסרטים – כאילו צפה ב„שושלת" כל בוקר. דרכי הדיון, שאינן מובנות לקהל לא־מקצועי – מסתלפות: השופטים, עורכי־הדין התובעים ועובדי בית־המשפט, נהפכים גם לשחקנים. לכל צופה יש ה„סימפטיה" שלו והשנאה שלו – והדבר עלול להשפיע עליהם. והרי במשפט זה צריך לחרוץ גורל אדם.

משפט דמיאניוק צריך היה, כפי שנאמר, גם לחנך וללמד ולהזכיר, אך עניין זה נשתכח מזמן בפיתולי הדיונים הארוכים. חושש אני כי תהליך המשפט ומוקיונות כמה ממשתתפיו – שהמוני הצופים עדים להם – עלולים לסלף את עצם העניין הנורא שהנאשם נשפט עליו ושינה את תולדות היהודים לפני 45 שנים.

מלים אחרונות מאוד

מאת שלמה גינוסר

אחת כזאת, כמו בקשתו האחרונה של איליה ארנבורג להעביר את ארכיונו לישראל, היא אולי מבט מרוכז מאוד על החיים הכלים והולכים

בנימין ד'יזראלי, היהודי החכם של המלכה ויקטוריה, הגדיר כך את מעגל החיים: „הנעורים הם איוולת, הבגרות – מאבק, הזיקנה – חרטה". אצל איליה ארנבורג הנעורים והבגרות התנהלו, במידה מסויימת, בד בבד: מאבק ואיוולת גם יחד. אבל דווקא חרטת הזיקנה היא המסקרנת אצלו יותר מכל. העובדה שנחשפה בימים אלה – הצוואה שלו להעביר את ניירותיו לישראל ולפתוח אותם עשרים שנה אחרי מותו – מרתקת. לחוקרי „יד ושם" בוודאי מזומנים עכשיו ימים רבי־עניין בפיענוח ארכיונו של ארנבורג מתקופת מלחמת־העולם השניה. אולי מתוך הניירות האלה יצטייר מימד חדש לאישיותו רבת־הסתירות של הסופר והעתונאי היהודי הרוסי, רב־אמן אינטלקטואלי של הישרדות, *שידע, על־אף צרכיו*, גם לתרץ את הסטאליניזם וגם לשמש מבשר „ההפשרה" לאחר מותו של העריץ הגרוזיני.

לא רק בגלל אחוות מעשני מקטרות אהבתי את „שלוש־עשרה המקטרות" של ארנבורג יותר מכל מה שקראתי מפרי עטו. הוא היה מגלגל־סיפורים טבעי, אם־כי לא סופר גאון. עכשיו, לאחר שאני קורא ב„מעריב" של שבת מה שכותב עליו דוד מרקיש, נדמה לי שלאיש הזה היתה, אולי, יותר מנשמה אחת.

אבל מה הנשמה ה„אמיתית"? להסוטנים כמו ארנבורג הם האחרונים שאצלם יש סיכוי לקבל תשובה על שאלה כזאת. מלה אחרונה כזאת, כמו בקשתו של ארנבורג להעביר את ארכיונו לישראל, היא, אולי, מבט מרוכז מאוד (הזמן הוא גורם חשוב כאן, כמובן) על החיים הכלים והולכים. בכלל, „מלים אחרונות" (מפורסמות ומפורסמות פחות) הן, בדרך כלל, פחות דרמאטיות מן הרגע שבו הן נאמרות (שהוא, כידוע, הרגע האחרון). לעיתים, אחרי האבל הרשמי, אפשר גם להתפקע מצחוק. הדבר החשוב ביותר הוא, כמובן, לבחור את האחניים המתאימות ביותר *שתשמענה את המלה האחרונה*. די אם נקח, לדוגמה, את המלים האחרונות המפורסמות ביותר בפולקלור הארץ־ישראלי, מלותיו של יוסף טרומפלדור: „טוב למות בעד ארצנו". תשלובת חד־פעמית של נוחמה עצמית, שלמות נפשית ומסר חינוכי. משקל כבד כל־כך לא בזקל יפנה מקום לגירסה האחרת, הידועה בציבור, הטוענת שטרומפלדור סיים את חייו הרוזאיים בגידוף רוסי עממי.

מלים אחרונות יכולות גם להיות התעלמות *מוחלטת מגורם הזמן*. הסריוויאליות הלא־משמעותית שלהן אינה משתנה גם אם יצאו מפיו של אדם שלא ידבר עוד לעולם. לא מסר. לא מבט פילוסופי על החיים. לא כלום. שופט בית־המשפט העליון באנגליה לורד גורדון יוארט, שמת ב־1944, אמר, שניות אחדות לפני שנפח את נשמתו: „לעזאזל! שוב הקוקיה הזאת!" מלים בלי מסר. ובכל־זאת: הן מצאו מקום בהיסטוריה. עובדה. ומה אתם מצפים לשמוע ברגע האחרון מאדם בעל *שאר־רוח ונשמה יתירה כמו אנטון צ'כוב*, למשל? ובכן, רגע לפני מותו אמר צ'כוב: „מזמן כבר לא שתיתי שמפניה". אחר־כך הובל לקבורה בעגלת־משא ועליה הכתובת „צדפות טריות". ואילו או'הנרי, אמן הסיפורים בעלי הסוף המפתיע, סיים את חייו במלים המשעממות־עד־מוות, אם אפשר לומר כך: „קראו למיסטר הולי" (שהיה עורך הדין שלו ולא הספיק להגיע בזמן).

יש גם מלים אחרונות חסרות מסר וערך היסטורי, אבל לעומת זאת מאוד ענייניות. אנשים שנכנסו לחדרו הגדוש אדי־הגז של אמיל זולא מעידים, שמלותיו האחרונות לפני שנפח את נשמתו היו: „קצת אוויר צח היה מועיל לנו". מאוחר מדי.

לעומת זאת, מי שנולד עם חוש־הומור לא מאבד אותו, כנראה, עד הרגע האחרון. את ד'יזראלי הזכרנו כבר בפתח הרשימה. לא בכדי. כאשר שכב ד'יזראלי גוסס במיטתו, באו לומר לו שהמלכה ויקטוריה, שכבר היתה אז אלמנה ותיקה, עומדת לבקר אצלו. „היא בטח רוצה רק להעביר אתי מסר לאלברט..." לחש המדינאי הקשיש.

כמה מתאים היה למולייר, שמלותיו האחרונות היו תשובה למי שבא לומר לו שהרופא עומד להיכנס לחדר. „לא, אינני יכול לראותו עכשיו. אני יותר מדי חולה..." השיב מולייר ונפח את נשמתו.

מדאם פומפאדור, מספרת לנו ההיסטוריה, פנתה בשניות האחרונות לחייה אל הכומר המוודה שלה, שהיה בדרכו לצאת מחדרה, ואמרה: „אם תמתין רגע, אבי, נצא ביחד...". ויש כאלה המושפעים מעיסוקם עד לרגע האחרון. נשיא בית־המשפט העליון באנגליה לורד טנטרדן פנה ברגע האחרון לחייו לחבר מושבעים דמיוני: „רבותי, אתם משוחררים!" אמר. הצייר האנגלי תומס גיינסבורו עזב את העולם הזה ובפיו המלים: „כולנו הולכים לשמים. ואנדייק הוא אחד מהחבורה..." ואילו המארשל פוש, בהחלטיות ובבהירות רבה, כמו ליד מפת־מבצעים, שלח ממיטתו אצבע כלפי השמים והכריז: „לשם אני הולך!" ולשם הוא הלך.

לא קשה לתאר מה ראה וולטיר בדמיונו המתערפל, כאשר בשניות האחרונות לחייו לחש בתמיהה מהולה בתיעוב: „מה, כבר לשונות־אש?" הציניות־הנאבקת־בפחד־המוות מבצבצת גם ממלותיו האחרונות של הקיסר אוגוסטוס: „ובכן, האם שיחקתי היטב בפארסה של החיים?"

את עוד־השמיעה של המלים האחרונות, שיש להם יומרה לעוות את ההיסטוריה ולהמציא „מלים אחרונות" שלדעתם תואמות יותר את דמותו של המת, צריך להרוג כשהם קטנים. ההיסטוריה תהיה אז שלמה יותר. למשל, ידוע שמלותיו האחרונות, כביכול, של ססיל רודס היו: „כל־כך הרבה עלינו לעשות וכה מעט עשינו". אלא שלאמיתו של דבר, מלותיו האחרונות היו: „הפוך אותי, ג'ק". כך גם עשה, כנראה, לגתה, שמלותיו האחרונות היו לאשתו: „תני לי את כף ידך הקטנה", אלא שמישהו החליט להעביר לדורות הבאים כאילו גתה סיים את חייו בקריאה: „אור! הבו עוד אור!"

פעם שמעתי הצעה שאולי, באמת, מוטב לדחות את המלים האחרונות עד אחרי המוות. זה יתן הזדמנות לכל מי שמעוניין לבחור לו את כותב המלים האחרונות, כדי לצאת בגדול ל„סיבוב הבא" של האישיות.

אינני יודע מדוע הפלגתי בדוגמאות על מלים אחרונות של דמויות היסטוריות, בעקבות פתיחת הארכיון של איליה ארנבורג. אולי הסיבה היא, שלמרות הכל אינני בטוח שזוהי, אכן, המלה האחרונה שלו. אולי כן, ואולי לא.

מיזכר־הבנה

מאת יצחק בן־נר

כדאי שכולנו נבין כבר עכשיו: אין מרי אזרחי בשטחים. נקודה. עכשיו אפשר לנשום לרווחה. איזו הקלה. כמה שהסמאנטיקה חשובה, מבחינה פסיכולוגית, אפילו שד"כ אבא אבן סבור שהדיון הסמאנטי בהגדרת מה שמתרחש בשטחים שייך ל„רגע של עברית" בראדיו. צריך להזכיר זאת שוב ושוב, שיובן הדבר כראוי: לא מרי אזרחי. סתם התפרעויות אלימות. לא יותר מתסיסה קטנה ושיגרתית. גלצ'יק של מהומות שאין בו משום תקדים או חידוש. סתם השתוללות ספונטאנית בלי כל סיבה, בגלל הכ"ט בנובמבר שהיה, או יום הקמת אש"ף שיהיה, או השמחה־לאיד על הפיגוע במחנה הנח"ל בגליל או העלילה על תאונת האוטובוס ברצועה.

קישקוש אחד גדול, כמו שאמר בביטול בני קצובר. מרי אזרחי? תמהים מנהלינו, איזה מרי אזרחי בראש שלכם? מרי אזרחי קיים כאשר יש מאחוריו סיבות רעיוניות ממשיות. ואיזה סיבה יש לערביי יש"ע, לכל הרוחות, למרי אזרחי? הרי אפילו בממשלה קבעו בבירור שתנאי החיים שלהם, תחת שלטון

עוד חצי דבר

ישראל, שופרו לאין־ערוך לעומת מה שהיה קודם. אתם רוצים לדעת מה זה מרי אזרחי? אנחנו נגיד לכם מה זה מרי אזרחי: מרי אזרחי זה, למשל, כשהחבר'ה שלנו בשטחים לא יכולים להמשיך ולשתוק לנבלות האלה, בעת שהממשלה החלשה מגמגמת – ואז, עם דניאלה בראש, הולכים לגבור חשבון. מרי אזרחי זה מה שכמעט עשו תושבי קריית־ארבע, שהסכימו שלשום לוותר על פעולות־גמול נגד הערבים, בשם שביסודם הם אזרחים שומרי־חוק, כידוע. זה מרי אזרחי. כשאזרחים הגונים ומושבעים לא יכולים לשאת יותר משהו המנוגד לחלוטין לאמונתם ולעקרונות חייהם – ואז הזעם מתפרץ החוצה כמרי אזרחי. למחתרת היהודית, למשל, היתה סיבה טובה למרי אזרחי. אבל מה הסיבה של הערבים האלה? מה הם קופצים, כפויי הטובה האלה?

בגלל קומץ מסיתים מהשבאב, אמר ראש הממשלה ההוא בכוח התמוה לפרס ולמערך. כי המונים הנבערים בשטחים טוב להם, בעצם, במצבם – ומה שמדליק אותם זה רק דיבורים של פרס וחבורתו על ועידה בין־לאומית או על פירוז הרצועה, או על כך שמקפיאים את המצב ולא קובעים עובדות ברורות ומרחיקים כל פתרון לבעיה הפלסטינית, או כל הפירסומים האלה בתקשורת על מה שקורה בשטחים והויכוחים הטפשיים האלה על הסכנה הדמוגראפית. מה כבר מבין הפועל מג'יבאליה או מבאלאטה בדמוגראפיה, תגידו לי?

או אם יש מישהו שזכאי ורשאי יותר מכולם לגלות מרי אזרחי אמיתי, זו ממשלת שמיר, שנמאס לה עד כאן לשמוע שאין לה תשובות ושהיא מקפיאה את המצב ושצריך ועידה בין־לאומית ושהדמוגראפיה מאיימת עלינו. כדאי, לכן, שהנוגעים בדבר יחזרו ויבינו וידעו לפניהם: יש מדיניות ויש תשובות. צריך להקשיח את היד הקשה ולחזק את היד החזקה עד שיהיה הסדר. וההסדר יהיה רק אחרי שיבינו הערבים שהגיע הזמן, אחרי 20 שנה, שיתרגלו לכך שיש וזה מה שיש. ואסור לתת לפרס ולשבאב שלו להשתולל ככה ולהכניס לערבים רעיונות לראש. וצריך להמשיך ולהתיישב בתוכם כמו אריק שרון. לקבוע עובדות בשקט. זה המרי האזרחי שלנו, זו המדיניות ואלה התשובות: לא לוועידה בין־לאומית. לא לפידות. לא להקפאת המצב. איזה הקפאה בראש שלכם? אתם לא מבינים איך קהל שהתחיל להיות כאן?

אל טיארה של אל יהוד

מאת מיכאל בר־זהר

– יא אללה אחמד, איך דפקו אותנו היהודים!

– ואללה חסן, אלה שדים, לא בני אדם, איפה אנחנו ואיפה הם, באו עם הטיארה הזאת, איך הם קוראים אותה? גלשון?

– גלשון. זה גולש בשמים, יעני.

– רק יהודי אחד בא, דפק לנו את כל הבטחון. גלש, נחת, הרג, ואף אחד לא הפריע לו, כאילו הוא אצלו בבית שלו בתל־אביב.

– זה רמבו ממש, אני אומר לך.

– ראית איך שהשומר ברח? עשה במכנסיים. כולם עכשיו אומרים: „הערבים פחדנים לאללה. בא יהודי אחד על טיארה, והם בורחים כמו עכברים".

– מה אתה רוצה מהשומר, אחמד? אבא שלו צודק. קודם כל שידאג לעצמו. מה הוא צריך להיות גיבור? הוא לא צריך להיות פרייאר של אף אחד. שיקפצו לו כולם, העיקר שיציל את החיים שלו.

– אבל ראית את האבא שלו, איך נכנס אצל הגנרל? הם צועקים כוננות כוננות, והוא מצא חור בגדר והתפלח למשרד וישב על הפוטל של הגנרל.

– ואללה, אם היהודי עם הטיארה היה יודע שיש חור בגדר, היה נכנס בחור והורג את כל הגנרלים.

– מזל שהוא לא ידע שיש חור.

– הוא פשוט לא חשב על זה. אתה חושב שאצל היהודים יש חורים בגדר, ושין גימלים שבורחים? וכזה בלגן במשמעת? אם היינו שולחים איזה ערבי על גלשון לפלשתין, היו תופסים אותו עוד בשמים ועושים ממנו קבב. זה מוסה דיין לימד אותם.

– זה לא הצבא אשם. כל המדינה שלנו דפוקה. כולם פה סין גימלים. הממשלה לא מחליטה, ומה שהיא מחליטה היא לא עושה, כולם מרמים את מס הכנסה, הבנקים משגעים לנו את השכל, הראיס רב כל היום עם סגן הראיס, בקונגרס הערבי העולמי זורקים עציצים ומיקרופונים ומחטיפים מכות, הפקידים מצפצפים עלינו, הטייסים מנהלים ג'יהאד בבירה בשם הדת, השבאב נגרר אחרי הקיצוניים המטורפים וזה לא מזיז לאף אחד, כולם רק רצים וקונים בחנויות, לנו מספרים כזבים...

– מוסה דיין קרא לזה דיווחים מצריים.

– נכון. אז מה אתה רוצה שבצבא יהיה שונה?

– היהוד יודעים את זה, בגלל זה הם ככה צוחקים עלינו. מי יודע מה ימציאו בפעם הבאה. אולי יבואו עם אלף גלשונים ואולי פשוט ייכנסו דרך החורים בגדר.

– כל אחד מהיהוד האלה הוא רמבו, אני אומר לך. מזל שהיה לנו אפסנאי אחד בג'נין, אחרת היהודי ההוא היה משכיב את כולנו על הקרשים.

– אתה יודע אחמד, לפעמים אני חולם, ואללה אם אנחנו הערבים היינו יכולים פעם לדפוק ככה את היהוד, כמו שהם עושים לנו.

– עזוב, יא חמור, אצל היהוד זה אף פעם לא יקרה.

שבאב בלבד

מאת טדי פרויס

הויכוח מה מתחולל בשטחים, מרי אזרחי או לא מרי אזרחי, הוא כמובן בעל חשיבות עליונה. מציאת הנוסחה הנכונה תחזיר לחיים את היהודי הנרצח, את ההרוגים הערביים, ותרפא את הפצועים משני הצדדים. כדאי אפוא כי הממשלה תקדיש ישיבה מיוחדת להבהרת הסוגיה. כל השאר הרי ברור ומובן מאליו ואם שמאלנים לא יבלבלו את המוח עם כל מיני הצעות לשלום ו/או נסיגה ו/או אוטונומיה, הכל בשלום על מקומו יבוא. לכן חייב עם ישראל תודה לראש הממשלה שקבע כי אין מרי אזרחי: יש רק מעט התפרעות של השבאב ותו לא. ואילולא השמאלנים כנ"ל כבר מזמן היינו יושבים תחת תאנתנו ותחת גפננו.

רשע או תם עלולים כמובן להקשות, אם רק יד השבאב בדבר, מדוע צריך לעלות במכבש על השמאלנים ומדוע צריכים ה"ה שמיר ושרון לקרוא ליד חזקה – הרי בשבאב בלבד עסקינן – אבל זו שאלה שלא ממין העניין. כי הרי אין שום ספק, שהכרזות בדבר אוטונומיה או „עזה תחילה" הם שהוציאו את השבאב אל הרחוב.

אפשרות אחרת, לא פחות מתקבלת על הדעת, היא כי המעבר של אריאל שרון אל תובכי העיר העתיקה גרם לכך. אילו היה שר התעשיה והמסחר עוקר ללב הרובע הערבי לפני שנים, היו הערבים מבינים כי גמור וגמור עמנו להתנחל בעיר העתיקה ולא היו יוצאים להשתאבב ברחובות. אך התמהמהותו של שרון גרמה לערבים להסיק מסקנות לא נכונות, לחשוב כי העיר העתיקה שלהם לנצח. מכאן כי שרון הוא אחד הגורמים לאירועי הימים האחרונים. הלא־מרי־אזרחי עלול להתרחב אם יצחק שמיר, דוד לוי וחבריהם לא יעתיקו מיד את מגוריהם לעיר העתיקה. ויוכיח מנחם בגין. אחר שהעתיק את לשכתו לעיר המזרחית, מיד נרגעו הרוחות ושום שבאב לא התפרע. בכך כיפר ראש הממשלה לשעבר על חטאו מראשית 1978. באותה שנה הוא נשא ונתן עם נשיא מצרים על שלום תמורת שטחים, משהו בדומה להכרזות שמשמיע פרס בימים אלה. התוצאה לא היתה שונה במהותה, רק בהיקפה, מהתוצאה של הכרזות פרס. קבוצת שבאב נחתה מהים ליד חוף מעגן מיכאל, רצחה איזה מתנדבת, חטפה איזה אוטובוס ודהרה דרומה. במהלך הנסיעה נרצחו כמה נוסעים, לא הרבה יותר מאשר בעקבות הכרזות פרס, היד הרכה של יצחק רבין והאיחור בעליית אריאל שרון על הקרקע. ללמדך כמה מסוכן להציע רעיונות לשלום ופשרה.

בעלות הברית נלהבות פחות

מאת שלמה שפיר

מנהיגים בשני הגושים לא חסכו שבחים מההסכם ההיסטורי שנחתם בשבוע שעבר בבית הלבן בוושינגטון; אבל בדיווחים שמסרו שולץ בבריסל וגורבצ'וב במזרח־ברלין נחשפו גם כמה מן החששות והבדלי הגישות בקרב בעלות־הברית

השבוע שעבר, שעמד בסימן הפסגה בין ראשי שתי מעצמות־העל בוושינגטון, הסתיים בשני דיווחים ומידרג: שר־החוץ של ארה"ב ג'ורג' שולץ נועד בבריסל עם עמיתיו בנאט"ו ומיכאיל גורבאצ'וב דיווח במזרח־ברלין לראשי ברית ורשה. הסיכומים הרשמיים בעקבות הדו"חות הללו לא חסכו שבחים מן ההישג ההיסטורי שבחתימת ההסכם על סילוק הטילים האמריקאיים והסובייטיים לטווח 500 – 5500 ק"מ מאדמת אירופה, כשלב ראשון בתהליך פירוק־הנשק והגבלת מירוץ החימוש. עם זאת, הניסוחים האופטימיים לא האפילו על מידה של ספקנות וגם חשדנות בקרב כמה מבעלות־הברית העיקריות של ארה"ב, שממשלותיהן לא נטלו חלק פעיל בהתמקחות של ממשל רייגן עם הידידה הקומוניסטית. בדרך כלל, מפלגות האופוזיציה הסוציאליסטית והסוציאל־דמוקראטית שבעות־רצון מן ההסכם יותר מהממשלות השמרניות.

לכאורה, יש משום הפרזה בדיבורים על החלשת העוצמה הגרעינית האמריקאית לבעלות־הברית האירופיות. גם בלי הטילים האסטרטגיים הבין־יבשתיים, שמחציתם יישארו במתקני־השילוח שלהם בארה"ב גם אם יוסכם בפסגה הבאה על צמצום המחצית האחרת (מה שעדיין אינו מובטח כלל ועיקר), תיהנה אירופה מהגנה של טילים גרעיניים, מצוללות וממטוסים, שעליהם לא חל ההסכם האחרון. בנאט"ו יש כיום תכניות להצבת טילים בטווח 400 – 450 ק"מ, דהיינו מתחת לגבול האיסור, וכן נוהג שם נשק גרעיני טאקטי רב בטווחים קצרים יותר. אולם חזונו ארוך־הטווח של גורבאצ'וב להגיע עד שנת 2000 לעולם משוחרר מנשק גרעיני אינו מעורר כל התלהבות אצל רוב הממשלות והגנראלים המערב־אירופיים: אלה מוסיפים לחשוד שמטרתו היא עדיין לנתק את אירופה מארה"ב – לאו־דווקא אחרי ניצחון בשדה הקרב אלא כתוצאה פוליטית משינוי איזון הכוחות.

הודות לנשק הגרעיני האמריקאי, שהוחדר לברית נאט"ו מאז שנות החמישים, היא הצליחה לאזן את יתרונן של ברה"מ וברית ורשה בתחום הנשק הקונוונציונאלי. המו"מ בדבר צמצום כוחות אלה, המתנהל בווינה, לא התקדם במשך 14 שנים, ורוב המומחים בבריסל מזהירים מפני תכניות נוספות של פירוק־נשק גרעיני הנוגעות לאירופה, שלא יהיו מלוות באיזון העליונות הסובייטית המזרח־אירופית בצבאות היבשה, במספר הטנקים התותחים וגם בנשק הכימי. לפי שעה לא ברור אם הרמזים הסובייטיים האחרונים על נכונות לקצץ בכוחות אלה אומנם יחוללו מפנה משמעותי בתחום זה. ממשלות מערב אירופה אף חוששות, שכל ההצעות לתחליפים לטילים שיפורקו בשנים הקרובות, באמצעות צוללות ומטוסים חמושי נשק גרעיני, עלולות להיתקל בהתנגדות של האופוזיציה בשמאל ותנועות השלום, שיוקיעו אותן על הפרת רוח ההסכם הבין־מעצמתי שנחתם זה עתה.

ליתר דיוק, אין כרגע תמימות־דעים גם בין המדינות האירופיות העיקריות. מרגרט תאצ'ר, שגורבאצ'וב מצא לנכון לכבדה בחניית־ביניים בלונדון בדרכו לנשיא רייגן, בירכה על הסכם וושינגטון מקרב לב, אך היא עצמה אינה מעוניינת להאריך את תהליך המו"מ לפירוק נשק גרעיני: בכל מקום, מנויה עמה ועם נשיא צרפת הסוציאליסטי ועם ראש ממשלתו הגוליסטי להוסיף ולקיים את הכוחות הגרעיניים העצמאיים שמחוץ לנאט"ו, והמפקחים הסובייטים, שיבואו לבריטניה, יפקחו רק על פירוק הטילים האמריקאיים לטווח בינוני.

בממשלת בון יש מחלוקת בין שר־ההגנה מנפרד ורנר (עומד לרשת בקיץ את תפקידו של לורד קרינגטון כמזכ"ל נאט"ו, גרמני ראשון בתפקיד זה) המצדד במודרניזציה של מלאי הטילים לטווח שמתחת ל־500 ק"מ, לבין שר־החוץ גנשר המצדד במו"מ מקביל עם ברית ורשה על צמצום הכוחות הקונוונציונליים ועל קיצוץ הטילים לטווח 120 – 500 ק"מ ועל הנשק הטאקטי לטווח קצר עוד יותר. בקרב הימין והשמאל הגרמני כאחד מובע החשש, שהתמקדות הבריתות בטילים גרעיניים לטווח פחות מ־500 ק"מ תגרום במקרה של התלקחות מלחמתית בראש וראשונה להרס שתי הגרמניות משני עברי הגבול שביניהן. חששות גרמניים אלה אינם מדאיגים במיוחד את לונדון ואת פאריס. כחלופה להחלטות נאט"ו מועלית לפעמים תכנית לקידום שותפות הגנה אירופית בראשות צרפת ומערב־גרמניה, בפיקוד עליון צרפתי ותוך ייסוד עוצבה גרעינית צרפתית גם על גרמניה. אולם המכשולים שבפני מימוש התכנית זו עדיין רבים, הן בשל הסתייגות צרפת מנאט"ו והן בשל החשדות מצד וושינגטון ולונדון לגבי רעיונות אלה, כל אחת מטעמים משלה.

מכל מקום, מלאכת השכנוע של גורבאצ'וב במזרח־ברלין היתה בוודאי קלה יותר מזו של שולץ בבריסל. מזרח־גרמניה וצ'כוסלובקיה אינן מצטערות על סילוקם הקרוב של 55 – 75 טילי אס־אס 20 שהוצבו על

(המשך בעמ' 8)

هكذا من الأصل

מכתבים למערכת דבר

מה עמדתו של שמיר?

ראש הממשלה יצחק שמיר דבק בתכנית האוטונומיה לפי הסכמי קמפ־דיוויד למרות שבזמנו התנגד להסכמים הללו. לפי הסכמי קמפ־דיוויד תכנית האוטונומיה אמורה היתה להיות ל־5 שנים ובתום תקופה זו יש לדון עם כבדים, ירדן והפלסטינאים על מעמדם הסופי של השטחים.

הממשלת בגין ניהלה משא ומתן ארוך עם מצרים על תכנית האוטונומיה ללא תוצאות. באו עברו כבר יותר מ־7 שנים ופתרון אין. האלטרנטיבות לפתרון סופי של השטחים הן שלוש: א) סיפוח השטחים למדינת ישראל. ב) סיפוח או פדרציה עם ירדן. ג) הקמת מדינה פלסטינאית עצמאית בשטחים.

בהתאם לאידיאולוגיה של "חירות" יש להבין, שמר שמיר יבחר באלטרנטיבה הראשונה, כלומר סיפוח השטחים למדינת ישראל. מר שמיר הוא דמוקרט ומתנגד לטרנספר ולמשטר אפרטהייד בנוסח דרום־אפריקה.

שאלה לי, אם כן, למר שמיר: מה יהיה מעמדם החוקי של ערביי השטחים בארץ־ישראל השלימה האם מוכן מר שמיר להעניק לערביי השטחים אותן הזכויות שיש לערבים בתחום הקו הירוק, כלומר אזרחות מלאה כולל הזכות לבחור ולהיבחר לכנסת.

דומני, שהשאלה הזו מטרידה חלק גדול מהעם בישראל וביניהם חלק מאנשי "חירות", חרץ, כמובן, מאלה הדוגלים בטרנספר.

טוב יעשה מר שמיר אם יבהיר לעם מה עמדתו בנדון.

שמואל כגן
תל־אביב

הצעות לצימצום תאונות הדרכים

בתגובה למאמרו של דוד מושיוב ("דבר" 16.11.87) שאני תומך בו, ברצוני להוסיף הצעות שיחסכו דלק ויגרמו לתנועה יותר דלילה בכבישי הארץ.

1. במקומות עבודה בהם עובדים רבים להנהיג הורעות סבועית או אחרת – ברוטציה – כדבר הסעת חברים לעבודה במכונית אחת. במקום ש־5 עובדים יסעו למפעלם ב־5 מכוניות, הם יסעו במכונית אחת.

2. להנהיג יום שבתון בשבוע לכל בעלי הרכב הפרטי – לפי בחירה – אך זו תהיה חובה על פי חוק.

אני סוכן ביטוח עצמאי ומכוניתי משמשת לי לעבודה. אני מתגורר להשאירה יום אחד בביתי ולנסוע לעיסוקי באוטובוס. לא יקרה אסון אם כל סוכני הביטוח בישראל ובעלי מקצועות אחרים יעשו כמוני.

3. הצעה לאסור על בעלי רכב פרטי להיכנס לערים הגדולות בשעות הפעילות – אינה מעשית, כיוון שאדם הגר בתל־אביב ונוסע לחדרה, להשל, ובאותו יום רוצה להזור לביתו בעבור מספר שעות, ייאלץ להחנות את רכבו בחניון מחוץ לעירו.

כאמרים או מכתבים למערכת לא יגרמו לשינוי. שומה על השרים מחברי הכנסת להביא לכך שהצעות דוד מושיוב ושלי יועלו לדיון על שולחן הממשלה, כדי לבצען הלכה למעשה, ובכך תבוא הקלה לכולנו. בכבישים ייחסכו תאונות ונפגעים, וכן דלק, וצפיפות מרגיזה בערים הגדולות בשעות הקיא.

שלמה מזור
חיפה

לא על חשבוננו

דוד מושיוב מציע בבאמרו: "בריצת פקק התחבורה" ("דבר" 16.11.87) פתרונות לבעיית צפיפות התנועה בת"א. אחד הפתרונות המובעים על ידו הוא "להעלות במידה ניכרת את מחירי הדלק לכלי רכב פרטיים, כדי שהנסיעה בהם לא תשתלם ואנשים יעדיפו את התחבורה הציבורית".

מי ייהנה ומי יסבול מתוצאות העלאת מחירי הדלק?

ייהנו – מי שמקבל רכב ממקום העבודה (בדרך כלל בעלי משרות בכירות שמשכורותיהם גבוהות גם ללא תוספת הרכב).

ייהנו – מי שמקבל החזר עבור הוצאות צריכת הדלק (גם כן בעלי משרות בכירות).

ייהנו – מי שיש לו די כסף ומחיר הדלק לא ישנה את הרגלו לנסוע במכונית פרטית.

אלה גם אלה, יסעו להם בדרך פנויה ויגיעו למחוז חפצם במהירות.

יסבלו – מי שצריך לממן לעצמו את הוצאות הנסיעה ולכן ייאלץ בשל יוקר הנסיעה ברכב הפרטי, לנסוע בתחבורה ציבורית.

אלה, יבזבזו זמן יקר בדרכים ויפסידו שעות עבודה או שעות פנאי.

אלה, יוכלו פחות לנסוע במכוניתם לסידורים, טיולים ובילויים וכרגיל: העשירים יוציאו יותר כסף, יבלו יותר והשכירים המצוצים ימשיכו "לאכול אותה".

אביבית ליבוביץ
ברמאל

ועידה בין־לאומית – אינה "זאב טורף"

נראה בעליל, שהגיע הזמן לומר: אני סבורה, שרוולקא "ועידה בין־לאומית" תיטיב הרבה עם ישראל. כי מה שלא ייאמר בה, וכיצד שלא יהפכו ויהפכו בה: נצא נשכרים ממנה... כדי שאובן כראוי, אני מדמה לעצמי ועידה זו ל"משחק־המלכים", שאין בו כדי להזיק. הרי ברור לכל, שכל דבר שעלול להזיק לנו, או להחליש אותנו – לא יתקבל! העולם אינו גרולים, כפי הידוע. והיה: אם באמת יתגלה רצון כן לשלום – טוב מאוד, ואם, כפי החששות של רבים ילחצו אותנו אל הקיר, ויעמידו אותנו במצב לאינה וכו' – אזי לא אלמן ישראל... כן, ה"השד" אינו נורא כל כך.

בכל מקרה, ועידה בין־לאומית עשויה לקרב עמדות, להעמיק הבנה ולהוסיף אמון בין המדינות הלוקחות בה חלק. נדמה לי, שלבני־האדם נמאסו המלחמות ויש למצוא דרכי הידברות לפתרון בעיות וסיכסוכים. מובן, שלרצון טוב דרושים שני צדדים הגונים.

אסתר גינזבורג
כפר סבא

לקחי ההיסטוריה?

במכתבו למערכת "דבר" כותב יורם שיאון מנהריה (27.9.87), כי "ההיסטוריה חוזרת על עצמה", ועל יסוד זה הוא מלמדנו לקח כיצד ננהג ונפעל בהווה. אך ההיסטוריה שהוא מציג מתארת בסיס של עובדות, אין בה היגיון ואין היא מכילה שום לקח למצב הריאלי של ההווה.

הכותב בוכיר, כי מלכות עם ישראל התפצלה אחר תקופת החזר של המלך שלמה. ואכן, כך מסופר בס' מלכים. אך הרי שם ניתנת גם סיבת הפילוג, והיא מעידה נגד זרע דוד – המלך שלמה ובנו רחבעם – יותר מאשר נגד המפלגים, אותם רואה י. שיאון כנושאי אשמה. כידוע, פנו העם אל רחבעם: "אביך הקשה את עולנו, ואתה עתה הקל מעבודת אביך הקשה ומעולו הכבד". ורחבעם לא הקשיב כלל את דבריהם ואמר: "אבי יסר אתכם בשוטים ואני איסר אתכם בעקרבים".

מוסר ההשכל היוצא לנו ממאורע זה הוא, כי אסור למלכים לדכא את עמם ומותר לו לקם לבחור את מלכו, כי אין בזה חטא (חטא עגלי הזהב אינו עניין לכאן).

יורם שיאון אינו צודק בפירושו שלו להיסטוריה. ולהמשך הדברים, כי בגלל עזיבת התורה ובגלל שנאת־חינם באו על עמנו שני חורבנות וגלות שנות־אלפיים, יש להקשות רבות. הרי בקורות אלפיים השנים האלה היו תקופות־זוהר בלימוד התורה, בהפצתה בעם ובקיום מצוותיה: גלות בבל – נתנה תלמוד בבלי; אשכנז וצרפת של רש"י ובעלי התוספות; ימי מצרים וספרד – העניקו לנו את הרמב"ם, ר' שלמה אבן־גבירול ויהודה הלוי; אחריהם המרכז בפולין, שהוציא מתוכו גאוני עולם – וכיצד נסתיימה כל תקופה ותקופה? במסע־הצלב האיומים, בטורקוומדה וגירוש ספרד, בחמילניצקי וחבריו, ולא מנינו אלא מעט שבמעט, ולא נפרט את השואה העשויים שלנו ומוראותיה.

ולסיום דבריו על זכותנו להיות בארץ־ישראל וכי אי־קיום התורה ירחיקנו מכאן – הרי העובדה ההיסטורית היא, כי רוב גדולי־התורה באירופה ובכל התפוצות התנגדו נמרצות ל"החזקת הקץ" ולכל פעולות הציונים בבניין הארץ ואף לעלייה לארץ (הרבנים של "המזרחי" היו מיעוט קטן). כיצד יכול יהודי מאמין לאיים עלינו ב"גלות נוספת, חלילה" כשגם היום יושבים ראשי־עם בחוץ־לארץ ומטיפים משם לנו מוסר להדריכנו בדרך הטובה?

יודה, לפחות, כותב המכתב הנ"ל ברעת חכמים, כי אין להבין את דרכי הבורא, ואל יתיימר להודיענו, כי הוא מבין אותן.

ההיסטוריה אולי חוזרת על עצמה, אבל איזו היסטוריה וכיצד היא חוזרת?

איה, איפוא, הראייה לדברי הכותב, כי "אם מקיימים אנו את מצוות הבורא, יש לנו זכות קיום"?

יעקב שופט
תל־אביב

חיים בשני העולמות

חבר נכבד אחד מערער במכתב למערכת על הצעתי להפרדת הדת מהמדינה והוא נשען על מגילת העצמאות אשר לדעתו מסמיכה את הדת המדינה היהודית במקשה אחת, הגזורה אחת מרעותה ללא הפרד.

הייתי מציע לו ולרבים אחרים את הדברים הבאים:

1. את העולם הזה נחיה לפי המדע, חוקיו הישגיו בכל התחומים שאי־אפשר לערער עליהם.

2. ואילו את חיי העולם הבא נעדיף לפי חוקי וכללי האמונה והדת כנתבם וכלשונם.

בדרך זו נוכל כולנו חילונים ודתיים ליהנות משני העולמות ללא תסביכים וללא מלחמות אחים מיותרות. מי שיטען, שהדברים אינם ניתנים לחלוקה ולא לביצוע, וכי יש בהם "גימיק פילוסופי" בלבד שאינו עומד במבחן ההיגיון, לא הדתי ולא החילוני, אינו יודע את סודות וצפונות נפש האדם המורכבת והבנויה רבדים, רבדים, וכל אחד מהם מבקש וגם ראוי לחיות את חייו העצמאיים. העולם הזה והעולם הבא שוזרים בכל נפשות האדם, גם אם אינם מודים בכך, וסיפוק שניהם בצורה הולמת – הוא התשובה המודרנית והבריאה לבעיה.

עמי ליבנה
עין־הוד, מאוחד

ועדת המנכ"לים לא הציעה פתרון

קראתי שוועדת מנכ"לים הוליכה על מספר צעירים במשרדי הממשלה השונים במסגרת המאבק בכיתות המיסטיות ש־60 אלף צעירים בישראל הושפעו מהן.

בריחת הנוער לכיתות היא תוצאה של רצונם הסבעי להרגיש שייכות. כידוע, "לא על הלחם לבדו יחיה האדם"... להרגיש שייכות לדת היהודית בזמננו לא מקובל, משום שזה נקרא בפי הנגיידעות מתקדמים "כפיה דתית".

לכן, מחפשים צעירים יהודים רבים בארץ פתרון לריקנות רוחנית שלהם – מחפשים שייכות. ולצערנו מוצאים אותה בכיתות מיסטיות, שהתמכרות להן דומה להתמכרות לסמים.

הפתרון האמיתי לבעיה החמורה הזאת לא נמצא בוועדת מנכ"לים אלא בחינוך שבו, כנראה, קיימים ליקויים קשים.

יכול להיות שבחינוך היהודי נשכח הביטוי "ובאין חזון ייפרע עם". הסימנים לכך בשטח הם – בריחת צעירים בישראל לכיתות מיסטיות, לסמים או יותר גרוע עזיבת המולדת.

שפרה איינשטיין
ירושלים

● אנשים ● אנשים ● אנשים ● אנשים ● אנשים ●

בהתנדבות

סגן ראש הממשלה ושר החינוך והתרבות יצחק נבון מינה יועץ דרוזי לתפקידים מיוחדים. זו פעם ראשונה שבלשכת השר מתמנה מחנך דרוזי בכיר לתפקיד זה. היועץ הוא סלמאן פלאח (בתמונה) המכהן משנת 1975 על החינוך הדרוזי במשרד החינוך והתרבות, שקיבל על עצמו את התפקיד החדש בהתנדבות בנוסף לתפקידו הנוכחי. השר הוליט על המינוי כאות הערכה לפעולו לקידום החינוך והתרבות בעדה הדרוזית. סלמאן פלאח נולד בכפר סמ"ע בגליל המערבי בשנת 1935. הוא בוגר בית־הספר הריאלי בחיפה וההוגים להיסטוריה ולמזרח־התיכון באוניברסיטה העברית בירושלים, השתלם באוניברסיטאות פרינסטון והרווארד בארה"ב. זה כ־25 שנה ממלא היועץ הנ"ש תפקידי פיקוח והדרכה מרכזיים במשרד החינוך והתרבות. הוא ייסד את אירגון המורים הדרוזים ועומד בראשו.

תרומת ענק

עובדי קופת־חולים הכללית הרימו תרומת ענק – 1.8 מיליון ש"ח – לקרן "תנופה לצמיחה" של ההסתדרות. טקס מסירת התרומה יתקיים בשבוע הבא בלשכתו של מזכ"ל ההסתדרות ישראל קיסר. הצטרפותם של עובדי קופת־חולים לקרן "תנופה לצמיחה" יצאה לפועל בעקבות מגעים בין הנהלת הקרן לבין יו"ר קופ"ח פרופ' חיים דורון ויו"ר אירגון עובדי קופ"ח, חיים ברנע. הקרן סייעה עד היום ל־37 מפעלים בעיירות פיתוח ובכך הוסיפה למשק 1,200 מקומות עבודה חדשים.

הזלילה הכפולה

חנוכת ביתו של שר המסחר והתעשיה אריאל שרון ברובע המוסלמי בירושלים אינה רק אירוע בטחוני, אלא הזלילה גסטרונומית. לילי שרון החליטה שאת התקרובת ל־300 האורחים הצפויים להגיע יכין צוות הטבחים של מלון שרתון בלאזה הירושלמי. התפריט הבשרי יורכב מתוטיפים חמים כגון אגרול וצלעות כבש עם בורגול, יקיטורי (מאכל יפני), פסטל (בצק ממולא בשר), שופים ממולאים כבד, אורז עם זעפרן, פטריות ותרד בעטיפת בצק, עוף בסגנון מרוקאי ופטריות ממולאות במוח עגל. לקינוח ולרגל חג החנוכה יוגשו חמישה סוגי סופגניות ועוגה בצורת חנוכיה.

ירום לוי

שוחרי התזמורת הפילהרמונית בשיתוף עם הוצאת "עם־עובד", אירחו אתמול את הסופר נתן שחם לשיחה על ספרו "רביעיית רוזנדורף". בחלקו השני של הערב השמיעה הרביעייה, בה מנגנים נתן שחם, פרופ' אליעזר קפלינסקי, אורה בר־שלום וד"ר דוד וינצטוק, יצירות שונות. בשם הוצאת "עם עובד" בירך אורן קראוס, מנכ"ל ההוצאה, ובשם השוחרים – ברוט לנדסברג.

צילום יפמא: שאול רחמים

עוד ספר

שר הכלכלה והתקשורת גד יעקבי עומד להוציא לאור בקרוב ספר ילדים נוסף מפרי עטו בהוצאת "מסדה". הספר החדש ייקרא "סיפור בצבעים" וכלולים בו שני סיפורים: הראשון – כשם הספר והשני: "על אבל ועל אם". שני הספרים מוקדשים לבתו הקטנה הים, אשר אהבתה הגדולה לסיפוריו אלה עודדו אותו להציעם להוצאת "מסדה".

"סיפור בצבעים" מתאר את מעלותיו של כל צבע על־פי העצמים הצבועים בו, אך הקשת נפלאה מכולם כי היא "זכתה בכל הצבעים כולם". "סיפור על אבל ועל אם" הוא על ענת, אשר אמרה תמיד "אבל" ועל אחיה התאום, שאת שמו "מי בכלל יכול לזכור", אשר אמר תמיד "אם". רק המעבר למקום ססמו "להיפך", מביא בסופו של דבר לקץ התלאות. את הספר מאייר המאייר הצעיר גיל אלקבץ, אשר זכה לאחרונה בפרס ראשון בתחרות בין־לאומית לסרטי אנימציה על סרטו "בצבוק".

האומנם צירוף מקרים?

בין עשרות המכתבים ומברקי הברכה שהגיעו אל שולחנו של ח"כ שמחה דיניץ, לרגל בחירתו ליו"ר ההנהלה הציונית והנהלת הסוכנות, מצאה עוזרתו הפרלמנטרית, שרית, גם את ההוכחה שבחירתו לתפקיד לא היתה מקרית. את ההוכחה סיפק הגימטריקן, אהרון בהן מפרדסיה. על פי חישובו הגימטרי "ביום שני, בששה עשר בכסלו התשמ"ח, שווה – 2471 שהוא כמניין הגימטרי של – "בחר הקונגרס העולמי במר שמחה דיניץ ליו"ר ההנהלה הציונית". מכאן שאת בחירתו חייב דיניץ לא רק לכוחות פוליטיים מלמטה אלא מי יודע, אולי גם לגורמי שמים מעל.

יקיר צור

אמנות ל־90 יום

ביוזמתה של מנהלת האגף לתרבות ואמנות בעיריית חיפה, גלילה מבר־זאבי, נפתח בימים אלה בעיר "גרפוטק" ליד ספריית פבזנר. עם פתיחת ה"גרפוטק" יוכלו תושבי העיר לשאול ממנו הדפסים אמנותיים מיצירותיהם של מבחר אמני ישראל תמורת 9 ש"ח בלבד לשלושה חודשים. מתברר כי ה"גרפוטק" פועל כבר שנים אחדות בכמה ערים בארץ והוא נועד לעודד הוצאתם לאור של הדפסים ולהגביר את מודעות הציבור לאמנות בת זמננו. הוגה הרעיון הוא יעקב יהב, גמלאי של משרד החינוך, ותומכים במפעל משרד החינוך והתרבות, במפעלי התרבות והאמנות של בנק דיסקונט, קרן סייפות, ממגורות דגון, פולנת הקרן עזבונות המדינה.

אריאלה ראובני

למזכרת

משלחת של האיגודים המקצועיים במילאנו ביקרה במשך שבוע בישראל באורחות מועצת פועלי תל־אביב־יפו. הם התארחו במפעלים ובמוסדות תרבות, רווחה וספורט שבפעילת ההסתדרות בעיר. בבית ברנר הצטלמו עם תדי קאוסמן, ליד פסל יוסף חיים ברנר, מעשה ידיה של הפסלת בתיה לישנסקי.

צילום: מיכאל פריידין

עיר מקלט

בריז'יט ברדו השתתפה השבוע במכירת צדקה של בעלי־חיים עזובים. המכירה התקיימה בין כתלי "צער בעלי חיים" בעיר טולון שבצרפת.

גרינפלד וברוק – מנצחי תל־אביב

שחמט

מאת אהרן איסרס

רב־האמן יהודה גרינפלד והאמן הצעיר עופר ברוק זכו יחדיו באליפות ת"א הפתוחה השניה, שנערכה במועדון המפעל המקומי ב"בית־תבורי", בצברם כ"א צבר 7 נק' מ־9 משחקים. ברוק הגדיל לעשות, כשצלח את התחרות ללא הפסד. גרינפלד נטל את הפרס הראשון בסך 2,000 ש"ח, וברוק זכה בכרטיס טיסה לחו"ל. רב־אמן ולדימיר ליברזון ואמני פיד"ה יוסף סבי ויונה קוסאשווילי צברו 6½ נק' כ"א. נתן בירנבוים, ידעאל סטפק, אורי ז'ק, משה שוורץ ואלכס קפלבצקי (מפתיעי התחרות) צברו 6 נק' כ"א.

התחרות המרתקת והחזקה, שעמדה במרכז ארועי השחמט בארץ, ריתקה 70 משתתפים בניהולו של שלמה גבעולי.

הנחתת מט בתחרות ברמה כה גבוהה, הוא אירוע יוצא דופן. כזה היה המשחק הבא:

לבן: יונה קוסאשווילי
שחור: אפרים כרמל

פתיחה ספרדית

1. הא4 הה5 2. פו3 פג6 3. רב5 א6 4. ראא4 פו6 5. 0־0 בז5 6. רב3 רזה7 7. ר4 ד6 8. אא4 (הלבן בוחר ללחוץ באגף המלכה) רזו4 9. גג3 0־0 9... (רד3?!) 10. רז5 פא5 11. רג2 גג6 12. חג3 רחז5 13. דג3 מהג7 14. פבד2 מהג6?! (14... פג4! מביא לשוויון) 15. צה1 פג4 16. פו1 צזד8 17. פז3 רז6 18. מהה2 (העמדה התייצבה עם עדיפות קלה ללבן, בגלל הלחץ באגף המלכה) צאב8 19. רד3 באא4 20. רג2 רד5?! (השחור בוחר בדרך מפוקפקת למשחק אקטיבי. עדיף 20... פב6) 21. רזה3 צבב8 22. מהאא6 צדג8 עם עדיפות קלה ביותר ללבן) 21. ראא4 מהב7 22. הרד5 צרד5 23. בב3 רד3 24. מהאא2 פבב6 (עמדתו הפסיבית של הלבן היא טעות אופטית) 25. גג4! הה4! (התחלת הסתבכות טקטית.

26. גרד5 פאא4! 26... זזג3 27. רגא6 מלווה ב־28. מהד2 ר־29. זזג3 26... צגג2 27. מהגב2 רגב2 28. רגב6 מהג7 29. פר4 רד3 30. פרז5 ויתרון ללבן) 27. פה5 רגא4 (27... פג3?! 28. פרד3 הרד3 29. רד2 פג5?! (עדיף 29... פג3 30. מהאא6 מהאא6 31. צגאא6 פרד5 וללבן קשה לממש את יתרונו) 30. ד6 צדז8? (שגיאה. למרות שעמדת השחור אבודה, עדיף היה לשחק 30... הר2 31. מהד2 פ:ב3 32. מהד3 פאא1 33. צגאא1 והלבן צריך לזכות במשחק, בגלל הרגלי החזק ב־ד6 וכליו האקטיביים, בעוד שכלי השחור פסיביים וללא קשר) 31. פרזו5 ...

33. מהו6 מהד2+ 34. מו1 מהג1+ 35. מז2 מהד2+ 36. מח3 מז8 37. מהה5 צד8 38. ראג1=מה והלבן נבגע.

גם את בכיר שחקני ישראל ניסה שוורץ להפתיע, אך הפעם כוחו לא עמד לו.

לבן: משה שוורץ
שחור: יהודה גרינפלד

1. הא4 גג5 2. פהו2 הה6 3. דג3 פג6 4. פרד2 גו6 5. גגו3 חה5 6. פו4 חה7 7. רזח2 8. פוא4 רזו7 9. פחה2 פחה2 10. צחה2 פה5 11. גג3 בב6 12. רזו4 רב7 13. רזה5 רזה5 14. גג3 רזז7 15. גא4 16. רד4 0־0־0 17. מהא4 מבב8 18. הה5 רד6 19. רב7 מהב7 20. 0־0־0 הה5 21. רזה4+ 22. מבב1 23. רזה3 מהג2 צרז7 24. מהרד3 מהזז3 25. צחה1 מהוה5 26. צחו1 לז7! 27. מהה5 זזה5 28. צז רזח6 29. צזו1 צזו8 30. מגג2 צזד8 31. בג3 בה5 32. בבג4 33. צבבו1+ מגא8 34. צבבא4 צגב8...

לבן: ישראל גלפר
שחור: משה שוורץ

1. פוג־ו3 פו6 2. גג4 הה6 3. גג3 בב6 4. רזג2 רבז7 5. רד4 רד5 6. 0־0 פבד7 7. פגג3 דגא4 8. מהאא4 רזה7 9. פזה5 רזה2 10. מזז2 מהגג8 11. פגג6 מהבב7 12. גג3 א6 13. פזה7 מהז7 14. מהגג4 גג5 15. בג3 בב5 16. מהדג צדח8 17. הא4 פזה5!

18. מהה3 גדר4 19. מהו5 רזג3 20. מהה5 צאגג8 21. רזה3 מהגג7 22. מהו5 מוז8 23. צדו1 צדו1 24. צבב1 גג3 25. צגג1 חה6 26. מהוו4 הה5! 27. מהאא5 מהגג3 28. מזז2 צדח8 29. מהוז2 צדרש3 30. רגג5+ מזח8 31. מהגג8+ מחח7 32. מהוו5+ זו6! (השחור מקריב כלי, רוכה בצורה מרשימה).

35. צא4 צזא4 36. רז5?! צדה4 37. פרד4 צדה5 38. פגג6 צהה2+ 39. מזד1 צדר2+ 40. מזה1 צג7 41. צבב4 צגגב8 42. צבאא4 מבב7 43. צבאא7+ מבב6 44. צגר7 צגר5 45. פרד4 צגד4

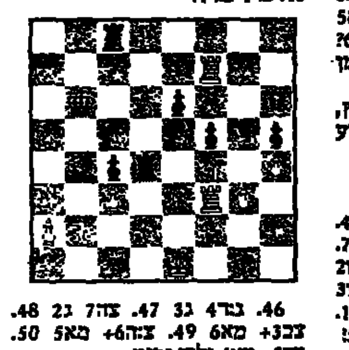

46. גדר4 גג3 47. צהה7 גג2 48. צבב3+ מאאא6 49. צהה6+ מאאא5 50. צהה5+ מאאא4 ולבן נכנע.

בתחרות המשנית נטלו חלק 54 שחקנים. ניצח, בהתרת סוויון נקודות, הנער רונן הייצבי עם 7½ מ־9, לפני הצעיר רביב רוזנסטרייך, שניהם ללא הפסד. נחום גונן שהוביל בראש ללא הפסד וצבר 7 נק', הפסיד בסיבוב האחרון לאברהם פשקס, שסיים עם 6½ נק' יחד עם גדעון לייבו. ניהל: ערן סטמפ.

בתחרות הנשים השתתפו 6 שחמטאיות, ובבכורה זכתה עדה זקרייה עם 4½ נק', בהקדימה את אווה ברנשטיין 4. סגנית אלופת הארץ, תמר גולן, סיימה עם 2½ נקודות בלבד. ניהל: הדי רייכמן יו"ר ועדת הנשים.

משחקי הליגה

הפתעת הסיבוב הראשון היה הפסדה של סגנית האלופה, אס"א ת"א, לעולה החדשה, הפועל ת"א, בתוצאה 3:2. את נקודת הבכורה לקבוצה המנצחת העניק, בלוח החמישי, האמן משה כנען.

לבן: משה כנען
שחור: א.ב.ל. אברהם קהדר

הגנה סיציליאנית

1. הא4 גג5 2. גג3 הה6 3. דר4 רזה5 4. הרד5 מהד5 5. פו3 פגג6 6. רזה2 פו6 7. 0־0 גדר4 8. גג4 רזז7 9. פגג3 מהאא5 10. מהבב3 0־0 11. רזא4 בב6 12. אא3 ראא6? (שגיאה המונעת מהמלכה מקום מפלט) 13. פבב5! פהה4 14. צהה1 זז5 15. רד1 זזה4 16. צהה4 צאדר8 17. צוא4 מחח8 18. רד5! הרד5 19. צאאא4 רבב5 20. צאא5 רזד1 21. צדר5 והשחור נכנע.

שוורץ – בהעדרו של ויקטור קורצ'נוי, זכה באליפות המדינה ריצ'רד גרבר שצבר 7½ נק' מ־11, בהקדימו את רב־האמן האורח איבן נמט (יוגוסלאוויה) 7, א.פ. ברונר (מע. גרמניה) וקלאוף לנדנברגר 6½ נק' כ"א, והאלוף היוצא, אנדריאס הוס 6 נק'.

גביע אירופה – קבוצת הונבד בודפשט הביסה, בסיבוב השני, את קבוצת מרקור גרץ האוסטרית, בתוצאה 1½:10½. בלוח הראשון סיים רב־האמן ההונגרי גיולה סאקס וא.ב.ל. וולטר ריטמן בתיקו, ובלוח השני ניצח ההונגרי ר.א. ג'וזף פינטר את א.ב.ל. וולטר פילס בתוצאה 0:2.

כתובת המהומות

(המשך מעמ' 7)

של המגעים בעניין זה והיותר שציין במפורש את האפשרות של מגעים ערביים־ישראליים ישירים. הנה כי כן, התקדמות מעשית לכינוס ועידה בין־לאומית לא היתה: הכנה לקראת התקדמות כזאת – כן היתה. חסר רק הגפרור שיצית את הלהבה, שלא יהיה מנוס לשתי מעצמות־העל מלכבותה. זהו התפקיד האובייקטיבי שנועד למהומות בשטחים ולפרובוקציה הסורית של התייצבות פומבית מאחרי האחריות המעשית ל"מבצע הגילשונים".

המומחים הישראליים מסרבים לראות את הקשר האפשרי בין הנעשה בשטחים לבין הנעשה בוושינגטון בין פיסגה לפיסגה. יש קשר הדוק ויהיה זה קשר של סיבה או של מסובב. היינו הך. וושינגטון היא הכתובת שאליה מופנים חיצי המהומות ומעשי הטרור. המהומות בשטחים והתגובות הישראליות עליהן יכולות להניע את האמריקאים להסכים לשיחות הכנה עם הסובייטים על ועידה בין־לאומית לטיפול בבעיית המזרח התיכון. ולו גם בלי הסכמתה של ישראל, ואולי גם בלי ידיעתה המלאה המפורטת. זה מה שרוצה להשיג אש"ף. בזה מעוניינים הסובייטים. ואם המהומות המקומיות בשטחים לא יספיקו לכך, תעשה זאת תגובת שרשרת של פעולות טירור מגבול לבנון בהשראה ובאחריות סורית ופעולות תגמול ישראליות עליהן. וחוזר חלילה.

במקום שתהיה ישראל שותפה פעילה, יוזמת ומובילה במהלך המאורעות במזרח התיכון ובקביעת עתידה וגורלה, היא גוררת על עצמה למלא תפקיד פאסיבי, מגיב ונגרר אחרי הערבים ואחרי הסובייטים ובסופו של דבר גם אחרי האמריקאים. הזרעים הראשונים לכך כבר נזרעו בוועידת הפיסגה בוושינגטון. הפירות המורעלים שלהם כבר החלו לצמוח בשטחים ובגבול סוריה. בגלל העיוורון הפוליטי של יצחק שמיר, שאינו רוצה לראות ולהבין את המתחולל סביבנו, אנחנו עלולים למצוא את עצמנו בתוך שרשרת של תגובות צבאיות ומדיניות שאין לנו שליטה עליהן ושתוביל אותנו להחלטות מעצמתיות כפויות ולהסדרים כפויים, במוקדם או במאוחר.

בעלות הברית

(המשך מעמ' 7)

ארמתן בלי שיהא הדבר כרוך בוויכוח ציבורי ופוליטי ממושך כמו במערב־אירופה. מסובכת יותר בעיית נוכחות הכוחות הסובייטיים על אדמתן הארמת מדינות אחרות של ברית וארשה. מזרח־גרמניה, למשל, משלמת 40 אחוז מהוצאות החזקתם ולא היתה מתנגדת, כנראה, לקיצוצם. לעומת זאת, שליט צ'כוסלובקיה גוסטאב הוסאק חייב את מעמדו לכוחות הסובייטיים ולבעלי בריתם ששמו קץ ל"אביב של פראג" בפלישתם באוגוסט 1968. שאלה אחרת היא, כמובן, הנאמנות של כוחות מזרח־אירופה לברה"מ במקרה מלחמה. ספק רב, אם עליונותה של ברית־וארשה בכוח־אדם היא יותר מפיקציה תיאורטית, מודגשת במערב, שמוטב לה למוסקוה לא לסמוך עליה יותר מדי במקרה חירום.

אכן, למרות הבדלים לא־מבוטלים בין המדינות המנוהגים במזרח, נראה שרובם מחייבים את הפתיחות של גורבאצ'וב ואת תהיתו ל"פרסטרויקה" אך נזהרים מקידום רפורמות כלכליות וסוציאליות מהירות אצלם, מחשש לעירעור היציבות העלולה לגרור תגובת־נגד סובייטית תקיפה ובלתי־פופולארית ולחזק את ידי השמרנים בפוליטביורו במוסקוה. וזאת, חרף הקשיים הכלכליים הגוברים והולכים שמהם מתלבטות כיום מרבית המדינות המזרח־אירופיות פרט למזרח־גרמניה. קרוב לוודאי שהן מודאגות, בין השאר, מהמשבר המחריף של משטר הנשיא צ'אושסקו ברומניה. תזכורת למצבו הקשה מבית ומבחוץ היה גם היעדרו מהפסגה במזרח־ברלין, עד כי במערב ובמזרח כאחד מרבים כיום לפקפק בסיכויו להישרד עוד זמן רב. לבטח יימצאו בקרמל שיזכירו לחברות ברית וארשה, כי הקו העצמאי בחלקו, שנקט צ'אושסקו מאז עלייתו לשלטון לפני עשרים שנה, לא השתלם והיה בעוכרי ארצו.

מזג האוויר ביעדי הטיסה החשובים של סוויסאיר

אוסלו	-5	1	מעונן
אמסטרדם	-2	2	מעונן
באנוס איירס	לא נמסר		
הלסינקי	-6	-2	מעונן
הונג קונג	14	15	בהיר
וינה	-4	-1	מעונן
ז'נווה	-2	1	מעונן
טוקיו	0	9	בהיר
טורונטו	1	4	מעונן
יוהנסבורג	16	25	בהיר
לונדון	2	4	מעונן
ליסבון	10	16	גשום
מאדריד	9	13	מעונן
מונטריאול	-2	1	מעונן
ניו יורק	4	9	בהיר
סאן פאולו	לא נמסר		
פאריס	-2	1	גשום
פרנקפורט	-2	0	מעונן
ציריך	-6	-2	מעונן
ריו דה ז'נרו	22	34	מעונן
שטוקהולם	לא נמסר		
שיקגו	-1	2	גשום

swissair

דבר הוא כל היום חדש

לפני 60 שנה

הממשלה ברומניה אוזחות באמצעים?

ראשי המשטרה של אודו־אמה וקלויזבורג פוטרו ממשרותיהם בגלל הפרעות, שערכו הסטודנטים הרומניים ביהודים בערים אלה, מבלי שהמשטרה הגנה על המותקפים כראוי. ועדת החוקירות התחילה בחקירת הנזקים שנגרמו לקהלות השונות בפרעות.

פרופ' צבי פרץ חיות

סלכסום מת הפרופ' צבי פרץ חיות, הרב הראשי של קהלת וינא ונשיא הוועד הפועל הציוני במשך שנים רבות. הרב היה נכדו של ר' צבי הירש חיות. הלוויה תהיה מחר.

למי נתנו תעודות האזרחות הראשונות

לרגל השאלות בפרלמנט הבריטי על אזרחותם של רוטנברג ונובומייסקי, מעיין לציין, כי 3 תעודות האזרחות הראשונות ניתנו לרוטנברג, אחד העם ונובומייסקי.

לפני 40 שנה

14 ממלווי שיירה לבן־שמן נפלו

ארבעה עשר אנשי הגנה נפלו אתמול מידי חיילים של הלגיון הערבי בשליוו שיירת אספקה מפתח־תקוה לבן־שמן. האזהרות הרבות שהושמעו באוזני השלטון לגבי הסכנה הצפויה מהחזקתו של הלגיון הערבי בארץ לא מצאו אוזן קשבת. בין בגדו־צדק וכפר הכפר קולה החתקפה השיירה על ידי כנופיה גדולה של ערבים. לאחר שהשיירה פרצה לה דרך, הותקפה שנית ליד בית נאבאללה, על ידי חיילי הלגיון הערבי. לבן־שמן הגיעו רק 5 מכוניות מהשבע.

ועידת המגבית היהודית המאוחדת

בנאומו בוועידת המגבית היהודית המאוחדת באטלאנטיק סיטי, הדגיש מ. שרתוק שתי סכנות: איבת המנהיגים הערבים ועמדה של אי־שיתוף מצד בווין. אולם הסכנה החמורה ביותר, אמר, היא זו שהיהודים עצמם לא ינצלו כראוי את ההזדמנות שניתנה להם.

דירות

וילות ובתים

● בתל־השרון בתוך קוט׳ חדש מפרטי 180 ברוטו 190,000 052-91214 (30586)

● וילה מרהיבה במבנה מרקיזי בשקעה לים ליד נתניה 250 על 600 הסקה מרכזית 053-63363 $550,000 (15058)

"עצמאי בשטח", 4 מגרשים נוספים• דם חדשה בנווה־הבין זכרון־יעקב. משרד המכירות באזור פתוח בימים א׳ ד׳ג׳ מ־09.00 13.00 ומ־17.00 19.00 ביום ו׳ מ־09.00 15.00 (30581) 06-396817

בהרצליה־פיתוח למכירה, וילה 300+ יחידה נפרדת!! (19344) 052-57970

בנתניה בחוף "טלקס" קוטג׳ים מפוארים 162.000 (17395) 052-456049

ברמת־השרון מזרחית קוטג׳ 5+ עוספות 260.000 דולר (1724) 03-492302

ברמת־אפעל קוטג׳ מפואר לרציניים מיקום מצויין "סנטר" (18428) 03-346441

ברמת־השרון המערבית דו׳ משפחתי 600 מ"ר שקט בהזדמנות (14137) 03-494684

● למכירה ליד בהשארית קוטג׳ מפואר 03-220952 (14461)

ע"י בבני־המדינה 4 מרווחת ק"א שקט 03-494684 $225.000 (14138)

"צל־בינגוים" קבלנים בבנין הנבנה ברחוב קלוז בצפון ת"א פנטהאוז 5 חדרים 03-597344 16.00־ 03-588555 ובערב 09.00 (20046) 03-459608

פנטהאוז יוקרתי במה־אביבים 200 מ"ר במפלס אחד מירב השכלולים!! מיזוג חימום וקירור "דירות אביב" "מלדן" 03-5412019 (26523)

וילה יפה ומיוחדת בכנוש בראשל"צ חייבת להמכר 03-9614248 (24769)

קבלנים מציעים

בחולון 4+ גג 3½+ גג שרותים כפולים (19915) 03-884853

ברמת־אילן למסירה מיידית, דירת 5 חדרים "גד" דיזינגוף 173 (7609) 03-240128

ברעננה ברחוב בר־אילן, דירות פאר בנות 4, 4½, 5, 5½ חדרים. בפרטים לפנות: "ציטרין מטקביץ" חברה קבלנית בע"מ, ה"באייר 28 תל־אביב (כיכר המדינה) 03-251329 בימים א׳־ה׳ 11.00־ 13.00 17.00־ 19.00 פרט ליום ג׳ אחה"צ (13993)

דירות פאר בפרויקט מגדלי קסם ר"ג, אריה בן־אליעזר 46. טלפון 03-761779 03-769961 (13884)

ברמת־השרון, בשדרות ויצמן, בבנין מפואר דירות 4 חדרים גדולות במיזוח 125־135 מ"ר 03-454207-8 יצחקי (4927)

בסמוך לנאות־אפקה ושיכון־דן קוטג׳ יוקרתי דירת גן מיוחדת ופנטהאוז• סטודיו. משרדנו ברח׳ טבנקין 17 ת"א פתוח בשבת 11.00־ 14.00 03-552330 (9522) 03-4735

ת"א–דן

דירות למכירה 4 חדרים ויותר

בר"ג ו׳ חדר גדול (עמל)+ גינה +טלפון מיידית 30,000 "הבנה" 7523521 7517074 (6319)

שרון

דירות למכירה 4 חדרים ויותר

בקיראון 4 משופצת ק"ח בלעדי "סנטר" (3154) 03-351425

בקיראון 4 ק"ד +מעלית בצה"ל "סנטר" (3142) 03-346441

בגבעתיים 4 מפוארת ק"ב נוף מרהיב "סנטר" (25710) 03-346441

דירות למכירה 3–3½ חדרים

בדב־יהודה!! 3½ משופצת בלעדי "לבני את צ׳יריק" 03-236429 (18901)

במרכז 2½ (כשלושה) חזית, ק"ג, +מעלית "קנין" 95,000 (7285) 03-242192

במגדלי דיזנגוף 3 לים +מיזוג +בריכה מיידי (14131) 03-494684

דירות למכירה 3–3½ חדרים

ברעננה 3 ק"א ע"ע+ פ"א+ טלפון +דוד"ש (18630) 03-479103

דירות למכירה 2–2½ חדרים

חולון–בת־ים

דירות למכירה 4 חדרים ויותר

דירות למכירה 2–2½ חדרים

דירות למכירה 1–1½ חדרים

בהזדמנות!! בהרצליה 4 חדרים+ 2 שירותים+ גג ועליו 2 חדרים ושירותים 052-544126 (7954) 03-7512567

דירות למכירה 3–3½ חדרים

דירות למכירה 2–2½ חדרים

דירות גג

דירות למכירה 3–3½ חדרים

מיוחדת!! בר"ג דירה גדולה 185 מ"ר+ גג 145 מ"ר ק"11, נוף משגע+ חניה, פינוי מיידי (12127) 03-748461

בצהלה 5 חדרים+ גג מטופחת ומושקעת נוף מקסים, פינוי מיידי (27872) 03-499301

ביקוש דירות

דירות בשכ"ח

דרום

דירות למכירה 4 חדרים ויותר

דירות מרוהטות

דירות בדמי־מפתח

עסקים

בהרצליה למסירה מיידית עסק רציני בעל מוניטין רב השקעה דרושה 50.000 100.000 דולר פרטים 03-9321641 (20.00) (22.00) או לת.ד. 3969 קרית־אריה פ"ת סודיות מובטחת (12671)

מחסנים

אולמות

חנויות

להשכרה בת"א, ר"ג וגבעתיים 200־300 מ"ר במקומות מרכזיים 15־$20 למ"ר "רשף נכסים" 03-5742777 (21804)

משרדים

להשכרה בת"א מבנה חדש 500/ 1500 מ"ר 9 דולר למ"ר רשף נכסים (22535) 03-5742777

באזור התעשיה ברמת־החייל להשכרה 400 מ"ר מחולק +טלפונים (14135) 03-494684

מבני תעשיה

דרוש להשכרה 1000 מ"ר ק"ק באיזור המרכז (12253) 03-449249

להשכרה בהרצליה ובדעננה 400 מ"ר, בודד, ק"ק מתאים לשיווק "רשף נכסים" (6406) 03-5742777

להשכרה או למכירה בחולון ק"ק כ־650 מ"ר+ כח +טלפון (4307) 5051803

למכירה בתעשיה בחולון במקום מרכזי 2 דונם+ 900 מ"ר מבנה+ כח+ טלפון מתאים למוסך או לכל מטרה (4269) 5051803

מגרשים

"לאיתן" קרקעות בלעדיו!! מגרש בירקון למגורים 03-245048 (18484) 03-236429

דרוש לקניה 20 דונם באזורי לוד, יהוד (12508) 03-449249

בגן־יבנה במרכז לבניה מיידית לוילות 24,000 דולר כולל מע"מ ופיתוח 2000 במזומן היתרה במשכנתא במשרד: 06-574335 בערב: 08-574587 08-574823 (20766)

הצעות עבודה

חוק הזדמנויות שווה בתעסוקה, תשמ"א 1981

לפי חוק זה אסור לסרב לקבל אדם לעבודה מחמת מינו או מחמת היותו נשוי או הורה, אלא אם אופיו או מהותו של התפקיד מונעים קבלתו של בן אחד המינים לעבודה הנדונה. העבריינים צפויים לעונש על־פי החוק.

לחברת שיווק ארצית דרוש מנהל מכירות לירושלים עד גיל 30 בעל רכב נסיון בתיפעול ומכירה יפנו ביום ג׳ 02-244279 02-246044 לאילנה (14295)

למשרד לתיירות פנים בתניה דרושה 1.פקידה /מזכירה לאירגון משרד בעלת ידע קודם בהזמנות לבתי מלון משרה מלאה 2.איש/ת מכירות 053-344765 (14241) 053-344767

בוגרי 12 שנות לימוד+ בגרות ללימוד מקצוע בבנק שעות עבודה מפוצלות "א.ו.ת" 371470 ,03-371465 (14203)

פועלי ייצור בתעשיה, משמרות תנאים מצויינים "א.ו.ת" 371470 ,03-371465 (14182)

בוגרות קורס בקי"ות, בעלות רישיון נהיגה– ללוד "א.ו.ת" 371470 ,03-371465 (14179)

חוטי ת לוחות חשמל תעשייתיים מנוסה– לרעמה תנאים טובים "א.ו.ת" 03-371465 (14162) 371419

נער לפני צבא לעבודה חלקית בשעות הבוקר "א.ו.ת" 03-371470, (15060) 371419

מפעלת מחשב לעבודה זמנית, מיידי "א.ו.ת" 371419, 03-371465 (12654)

ליבואן צעצועים, עובדים +רשיון נהיגה לעבודות מחסן ומכירה. המשביר 5 אזור התעשיה חולון (12516) 03-805765

עובד ייצור לעיצוב מתכת גיל 35–45 נסיון פרופיל 72+ עבר ללא דופי במיפעל בטחוני במרכז (הכשרה תינתן במקום) 5 ימי עבודה הסעות +ארוחות +שכר גבוה "החבר" פיתוחי כח אדם 03-5101420 (12590) למשה

מנהל משכבות נסיון בניהול צוות עובדים למפעל טקסטיל בפ"ת (12466) 03-286111

עוזר מהסנאי, שליח צעיר ודינמי +רשיון נהיגה 02 למפעל בהרצליה 03-286111 (12462)

קופאים וה לרשתות השיווק (במשמרות) לאזורים: ר"ג ב"ב ה"ה רמת־אביב וחולון (12455) 03-286111

דרושים: עבת, צגיישות הופעה נאה עובד בללי +רשיון נהיגה מאזור נס־ציונה רחובות ראשל"צ 08-471516 (12394)

● למלון ברמת־גן דרושים ת.סו־ קף +בנות, קונדיטורים ועוזרי מטבח 03-5466555 (14861)

● למסעדה ארופאית באזור ב"ת דרושים כבח מעולה והלצריות (14047) 03-9325886 ,03-9324969

● למפעל תכשיטים דרושים עובדים +ידע בגבורת, ציפוי מוכחה, צרופים ובשברים בבוקר 03-5537612 בערב 03-579935 (14065)

[illegible]

המשך לוח בעמוד 11

67 שנה להסתדרות הכללית • 67 שנה להסתדרות הכללית • 67 שנה להסתדרות הכללית

לבדוק עצמה מחדש בכל פינה

במלאות 67 שנים לייסודה חייבת ההסתדרות לבדוק מחדש את כל תחומי פעולתה ואת כל המבנים הארגוניים שלה • היכולה ה„כלליות" להשביע רצון כל הקבוצות המקצועיות? • סמלים אינם מקודשים • חייבים לדבר אל הדור הצעיר

מאת גבריאל ברטל

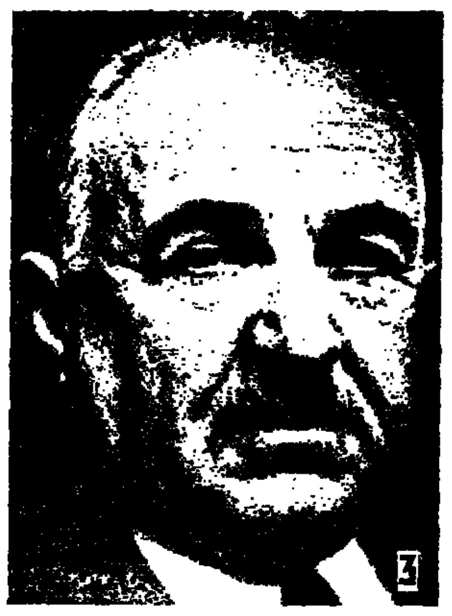

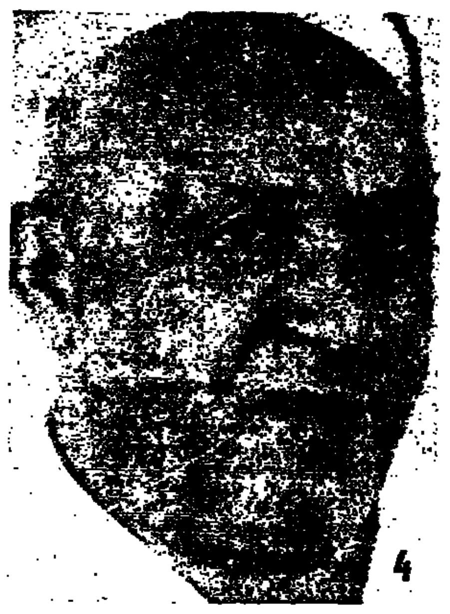

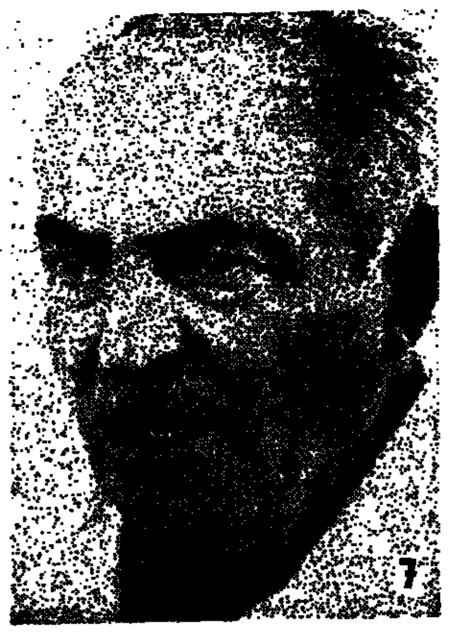

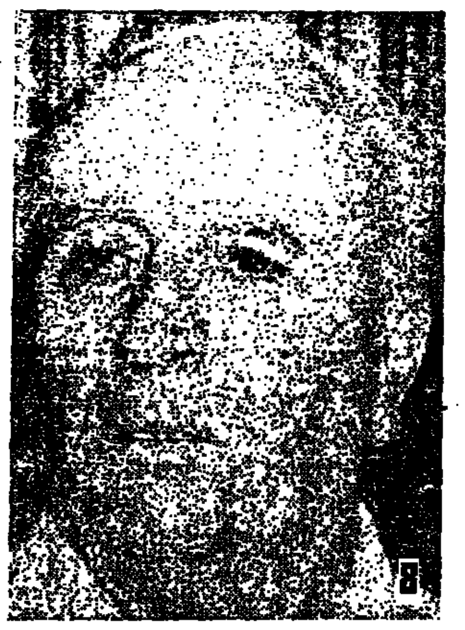

אלה תשעת המזכ"לים שעמדו בראש ההסתדרות מיום היווסדה:
1. דוד בן־גוריון;
2. יוסף שפרינצק;
3. דוד רמז;
4. מרדכי נמיר;
5. פנחס לבון;
6. אהרן בקר;
7. יצחק בן־אהרן;
8. ירוחם משל;
9. ישראל קיסר

67 שנה לאחר ייסודה, בד' בחנוכה תרפ"א, יש להסתדרות לא מעט סיבות לשביעות־רצון: זה 67 שנים עומד במבחן המבנה הייחודי שלה – שילוב של איגוד מקצועי, משק עובדים עצמי ומערכת של ביטוח סוציאלי ועזרה הדדית. היא מונה 1.6 מיליון חברים, 43 הסתדרויות ואיגודים מקצועיים ארציים, אלפי ועדי־עובדים. המשק שלה מקיף כ־25 אחוז מהעובדים במדינה, קופת־חולים מקיפה 75 אחוז מהאוכלוסיה, קרנות הפנסיה שלה מבטחות 650,000 חברים, יש לה מוסדות כ„משען", נעמ"ת, „עמל", „הפועל", הנוער העובד, הגנת הצרכן וכיו"ב.

אולם שביעות־רצון עצמית יש בה משום סכנה קיומית לכל תנועה חברתית רעיונית, המבקשת להבטיח את עתידה ואת המשך דרכה. משום כך, לקראת שנות ה־90 ושנת 2000 ומעבר להן *חייבת ההסתדרות לבדוק מחדש את כל תחומי פעולתה וכליה הארגוניים.*

הישג חשוב הוא שהמבנה המשולב והכלליות החזיקו מעמד עד עתה, אך אין בכך משום ערובה לעתיד. אפשר בהחלט שמבנה זה, שהיה כורח המציאות בשנות יסוד ההסתדרות ובתנאי הארץ לאחר־מכן ושהוקם על בסיס אידיאולוגי־ערכי, הוא מבנה איתן, אך צריך לרענן ולחזק אותו.

אנו רגילים לומר שהערכים יציבים, אך אין לקדש מסגרות, ומוסיפים ואומרים, שאנו „בזכות המבוכה ובגנות הטיח". אם כן, הרי אפשר וצריך לבדוק את כל המסגרות, ואולי גם את הסמלים, שהרי גם הם אינם אלא מסגרות לערכים, ומבחנם בכך אם הם עדיין מדברים גם אל לב הצעירים. בשנים הקרובות המציאות תשתנה במהירות – ישתנו המבנה המקצועי, הטכנולוגיה, התקשורת – ותנועה חברתית שלא תדבר אל הדור הצעיר לא יהיה לה המשך ועתיד.

■ שינויים באיגוד המקצועי

ועדה מיוחדת שמינתה ההסתדרות, בראשות פרופסור אברהם פרידמן, בודקת עתה שורה של בעיות מבניות בתחום האיגוד המקצועי. בין הבעיות – כיצד ליישב ניגודים המתעוררים מעת לעת בין הייצוג הפוליטי באיגוד המקצועי הארצי, לבין הייצוג הישיר בוועד העובדים; הבהרת התיחום שבין איגוד ארצי לוועד עובדים ארצי וארגון עובדים ארצי; בדיקה והגדרה מחודשת של תפקיד „מחזיק התיק" ועוד. אין ספק כי ייצוגם של ועדי־העובדים במוסדות ובגופים של ההסתדרות הוגבר במידה רבה, אך נותר עדיין הפרדוקס של קיום כמה איגודים ארציים, בני כמה מאות חברים, לעומת ועדים בני אלפי חברים. דומה כי המבנה ההסתדרותי שאימצו הסתדרות הפקידים, הסתדרות עובדי המדינה ואיגודים נוספים, הוא דרך נאותה להעמקת הדמוקראטיה באיגודים המקצועיים, תוך מתן ביטוי לכל הסקטורים.

■ בעיות האקדמאים

בעיה מתמשכת היא זו של האיגודים האקדמאיים, שכמה מהם התקשרו, באחרונה, עם איגודים שמחוץ להסתדרות, במסגרת „קונפדראציה", מתוך אי־שביעות רצון מצמצום ההפרשיות בדרגות השכר הבינוניות והגבוהות, בעקבות הסכם השכר האחרון בסקטור הציבורי. עם זאת, לא נשקפת סכנה שאיגודים אלה, ואף לא אחד מהם, יפרשו בקרוב מההסתדרות. קשה להניח שהחלטה שכזו היתה יכולה להתקבל במוסדותיהם בלי לגרום פילוג בתוכם, כל שכן שאפשר למצוא פתרונות לבעיותיהם בתוך ההסתדרות, שכן אין סתירה בסיסית בין מטרות ההסתדרות, עקרונותיה ותפיסותיה, לבין אלה של האקדמאים.

■ ההווה האישי – פיתוי ומלכודת

החוזים האישיים, הנפוצים בעיקר בקרב העובדים במקצועות המיקרו־אלקטרוניקה, הם למעשה בעיה כלל־עולמית בתחום האיגוד המקצועי. שורה של קונצרנים רב־לאומיים בתחום זה, מהם הפועלים בישראל, וגם מפעלים מקומיים, אוסרים על עובדיהם להתארגן, לבחור ועד עובדים ולהתחתם על חוזה קיבוצי, ומחתימים אותם, במקום זאת, על חוזים אישיים; חלקם, לפחות, נוטה לקבל זאת ללא התנגדות ואף מעדיף זאת על־פני החוזה הקיבוצי, עקב התנאים ההתחלתיים העדיפים שמציעים לו. אלא שבמשך הזמן, וככל שהעובד מתקדם בגילו, עלול הסדר זה להיות לו לרועץ. לא מעטים מהעובדים במפעלי האלקטרוניקה המתקדמת בארץ למדו זאת מבשרם, כשהגיע תור הפיטורים גם לתעשיה זו.

באין לעובד הגנת האיגוד המקצועי, לא יהסס בעליו של מפעל כזה לפטרו לטובת צעירים יותר, גם אם הקדיש את מיטב שנותיו ומרצו למפעל. לעובד כזה אין זכויות ותק, אין הגנה מקצועית, ואין כתובת לפנות אליה לסיוע. צעירים רבים מתפתים להצעות ואינם עושים את חשבון העתיד. כאן, ללא ספק, משתרע לפני ההסתדרות כר נרחב לפעולה ארגונית – תוך היערכות מתאימה, התואמת את צרכי הזמן ותנאי השטח.

■ השינויים במשק העובדים

גם משק העובדים עובר תהליכים המשנים, במידה ניכרת, את מבנהו. „סולל בונה" ו„שיכון עובדים" מוזגו לחברת־גג משותפת, תוך פרישת חלק מעובדי „סולל בונה". גם „כור" נאלצה לצמצם את מספר העובדים בכמה מפעלים שלה, ובמיוחד ב„סולתם". בענפי המסחר והצרכנות דווקא המצב טוב יחסית, ובנק הפועלים מצביע על שיפור ניכר ברווחיותו.

המשק ההסתדרותי כולו מתייעל ומתעדכן מבחינה טכנולוגית, כמתחייב לקראת שנות ה־90, אך ספק אם יוכל לעשור הבא עם מספר עובדים גדול מזה שהוא מכיל כיום.

הדילמה של ההסתדרות – היותה איגוד מקצועי ובעלת משק באות – צצה ועולה מדי פעם. נעשית פעולה שיטתית להקהיית חודה של סתירה זו ולהגברת הזדהות העובדים עם המפעל שבו הם עובדים, על־ידי קידום נוהלי הדמוקראטיה התעשייתית והחינוך העובד. מכל מקום, עם כל הביקורת הקיימת, לא שמענו אפילו על מקרה אחד שעובדים רצו להחליף בעלות הסתדרותית בבעלות אחרת – פרטית או ממשלתית.

■ משבר החקלאות וסיבותיו

בעיה זו, של זהות והזדהות, מכל מקום, אינה קיימת בהתיישבות העובדת, שבה העובדים הם גם בעלי המשק, אולם גם שם נתהוו בעיות כלכליות וחברתיות קשות, בעיקרן בגלל מדיניות הממשלה ובגלל הריבית התלולה. אין להתעלם, כמובן, מכך שגם התנועות ההתיישבותיות עצמן עשו שגיאות חמורות, ואת מחירן הן משלמות כיום. קיבוצים הפותחים את חדר־האוכל שלהם לתיירות פנים וחוץ, ולא רק את בתי־ההבראה וההארחה – לא יהיו עוד כפי שהיו בעבר. קיבוץ האוסף תרומות מבניו היורדים, ואפילו לצורכי מרכז קהילתי – מעניק לגיטימציה לירידה. אשר למושבים, לא מעטים בהם כבר ניתקו עצמם מתנועת העבודה, ובחלקם נעשו משגים לא מעטים בשל ההתעלמות מההסתדרות. עם זאת ברור כי הסיוע הנדרש לחקלאות, כולל פריסת חובות על־פי המלצות „דו"ח רביד", הוא חיוני, ורק הוא, אם יוגש בדחיפות, יכול להציל משקים רבים מהתמוטטות.

■ צורך הארגון־מחדש בקופת־חולים

בעיותיה של קופת־חולים מרבות, באחרונה, לתפוס את כותרות העתונים. לחלק גדול מחברי ההסתדרות קופת־חולים היא הקשר העיקרי שלהם עם ההסתדרות: יחסם להסתדרות נקבע על־פי רמת השירות בקופת־חולים והיחס שהם זוכים לו שם. מקובל על הכל כי קופת־חולים זקוקה לארגון־מחדש. התורים הארוכים לניתוחים, וגם לחלק מהרופאים המקצועיים, הרפואה השחורה המתנהלת מתחת לפני השטח, עלולים במשך הזמן לערער את אמונם בהסתדרות, כבעלת קופת־חולים וכאחראית לה. אמת הדבר שהממשלה קיצצה קיצוץ דראסטי ומסוכן את השתתפותה בתקציב קופת־חולים – מ־30 אחוז מהתקציב בראשית העשור ועד לכשלושה אחוזים כיום; זה, כמובן, שורש הבעיה, ועם זאת, לא כל סירבול ביורוקראטי או ביירות אפשר לתרץ בכך.

הכל מסכימים כי קופת־חולים זקוקה לארגון־מחדש, אולי על־ידי ביזור (דיצנטרליזציה) של המינהל, קידום מיחשוב המרפאות והרחבת אפשרויות הבחירה של ביקורים אצל הרופא בביתו. מעציב הדבר *שרופא מאמץ כן להנהגת משמרת שניה בחדרי* הניתוח ובמרפאות החוץ הביא לעיצומי הרופאים (שנסתיימו בינתיים). ברור שרק שיתוף פעולה של כל קבוצות העובדים, הרפואיים והמינהליים־משקיים כאחד, יוכל להביא להתנערותו ולהתחזקותו של מוסד זה, שהיה מקור גאוותה של תנועת העבודה בארץ מאז ייסודה.

■ חיזוק קרנות הפנסיה

קרנות הפנסיה של ההסתדרות, הנחשבות להישג הסוציאלי השני במעלה שלה לאחר קופת־חולים, מבטיחות פנסיה מקיפה ל־650,000 חברים. גם הן זקוקות לתשומת־לב מתמדת כדי שיובטחו יציבותן וחוסנן לאורך זמן.

נוכח השינויים הדמוגראפיים, המתבטאים בהארכת תוחלת החיים, מזה, והמספר הקטן יחסית של צעירים המצטרפים אליהן מזה, יש מקום להעלאת את דמי הגמולים, שהם עדיין נמוכים יחסית בהשוואה למקובל בעולם, הן מצד המעסיקים, ובמידת הצורך גם מצד העובדים. צעדים בכיוון זה אכן נעשים. איחוד הקרנות, שעליו מדובר זה זמן רב, גם הוא צעד חשוב, בתנאי שאכן יביא לצמצום הוצאות המינהל ולפישוט הליכים.

■ לדבר אל הצעירים

עתידה של ההסתדרות תלוי ביכולתה למצוא נתיבים אל לב הנוער והצעירים, לקשור איתם קשר של הזדהות ולא של תועלתנות בלבד. ערכי תנועת העבודה – עזרה הדדית, שוויוניות, צדק חברתי, מתן מעמד בכורה לעבודה ולעובד – מדברים ללב הצעירים. ההתרחקות מערכים אלה, הסטיה מהם, מרחיקה את הצעירים. אי־אפשר להוליך אותם שולל במליצות ריקות.

המסגרות, שלא כמו הערכים, זקוקות לרוויזיה, ולעתים גם סמלים צריכים בדיקה. לא כל מסגרת ולא כל סמל שהיו מקובלים על הדור הקודם מקובלים על הדור הנוכחי ומתאימים לו, ולא כל הנראה לדור אחד חייב להתקבל על דעת הדור הבא. אין דבר שאינו ניתן וראוי לבדיקה.

אפשר ויש לתת את הדעת גם לצביון דגל ההסתדרות, דגל ייחודי לה כארגון יהודי, דגל שידבר אל לב ציבור העובדים כולו, ואולי יש גם במקום לעצב מחדש סמל להסתדרות, מה גם שהסמל הנוכחי, הפטיש, לא אחר בשם מוסד מחוקק שלה. והאם ה„אינטרנציונל", ואפילו בגירסתו החדשה, עדיין מדבר אל לב חברי ההסתדרות בימינו. גם זה, המוכרת רק למעטים בשל ניסוחיה היבשים והמיושנים – טעונה רוויזיה. ואמנם ועדה מיוחדת מטפלת בכך והיא תגיש בקרוב פרקים מתוקנים ראשונים לאישור מועצת ההסתדרות.

יש לקוות כי בקרוב יגיע גם לפרק „אשיות ההסתדרות", ויחליפו את לשון האנכרוניסטית, כגון „הנהלת מלחמת המעמד והשחרור של המעמד העובד בארץ" בשפה מובנת יותר ומליצית פחות.

המבחן צריך להיות אישי: האם אני, חבר ההסתדרות, מוכן לאבק על החוקה שלי, להניף את הדגל שלה על ביתי, לשיר את ההימנון ולענוד את סמל שלה? הבדיקה, אכן, ראוי שתיעשה.

★ ★

המבנה הייחודי של ההסתדרות עמד במבחנים רבים במשך *67 שנות קיומה ועל־כן* יש יסוד סביר לאמונה ביכולתה להמשיך ולקיים את מעמדה, המוביל המרכזי, בחיים החברתיים והכלליים במדינה, בתנאי שתתחשב בצרכי הזמן, תיקון משגים, ותבצע את כל הרפורמות הנדרשות במערכותיה.

כל העולמות

„אקונומיסט" מיוחד ל„דבר"

■ יפאן

לפוצץ את האולימפיאדה

טוקיו

העובדות הידועות בדבר מטוס הנוסעים הדרום־קוריאני שהתרסק ב־29 בנובמבר הן אלה: היה זה בואינג 707 של „קוריאן אייר", שטס מבגדד לסיאול, עם חניה באבו־דאבי. היו בו 115 נוסעים. הוא נפל ליד גבול תאילנד־בורמה, ובאמצע השבוע עדיין עמלו המחפשים למצוא את שבריו. באבו־דאבי ירדו מן המטוס שני אנשים נושאי דרכונים יפאניים, גבר קשיש יותר ואשה צעירה, ועמם רק מטען יד. כשנחקרו בדבר דרכוניהם, שהיו מזוייפים, הם בלעו גלולות ציאניד. האיש מת. האשה במצב אנוש.

ההשערה היא שהזוג שתל פצצה במטוס. פקידים דרום־קוריאניים חושבים שצפון־קוריאה מעורבת בכך. האשה זוהתה כדרום־קוריאנית, הכלולה ברשימה הממשלתית של חשודים בפעילות שמאלנית. המשטרה היפאנית אומרת שהאדם אשר בשמו הוצא אחד הדרכונים קיים קשרים עם ויפן, שסיפק תעודות־מסע מזוייפות לסוכנים צפון־קוריאניים.

לדברי הנשיא צ'ון דו הואן מדרום־קוריאה, סבורה ממשלת יפאן כי שני החשודים קשורים ל„צבא האדום". „הצבא האדום" נודע תחילה ב־1970, כשחטף מטוס של חברת־תעופה יפאנית בטיסה פנימית לצפון־קוריאה, שם חיים עדיין שמונת החוטפים ששרדו. ב־1972 טבחו אנשיו שני תריסרי בני־אדם בנמל התעופה בן־גוריון בישראל. „הצבא האדום" היה אחראי ב־1973 לחטיפת מטוס ג'מבו, שטס מאמסטרדם לטוקיו, לפיצוצו בבנגאזי, ולחטיפת עוד מטוס של החברה היפאנית „אייר ליינס" בדאקא ב־1977.

מטהו של ארגון טרור זה נמצא במזרח־התיכון. המשטרה מעריכה שהוא מונה עתה רק 40 חברים, מחציתם חיים מחוץ ליפאן. לכאורה היה „הצבא האדום" שקט למדי בעשר השנים האחרונות, אבל בחודש האחרון נעצר במקרה אוסאמו מארואוקה, בן 37, המנהיג מספר שנים של הקבוצה, כשניסה לחמוק מביקורת נוסעים שגרתית לאחר טיסה מהונג־קונג לטוקיו. ניירות בכתב־ידו שהיו, לדברי המשטרה, ברשותו של מארואוקה קשורים לפיצוצים בשגרירויות ארה"ב ובריטניה ברומא בחודש יוני, ובשגרירויות ארה"ב ויפאן בג'אקרטה בחודש מאי בשנה שעברה.

את האחריות לאלה קיבלה על עצמה קבוצה בשם „הבריגדה האנטי־אימפריאליסטית הבין־לאומית". המשטרה סבורה עכשיו כי זהו תא של גוף גדול יותר, „החזית הדמוקראטית האנטי־מלחמתית". ה„חזית" הוקמה ב־1983 כדי להרחיב את תחום פעולתו של „הצבא האדום" אל מעבר לעיסוקיו הפלשתינאיים. מארואוקה היה עסוק בארגון האגף האסיאני של ה„חזית", שיש לו תאים בפיליפינים, במאלזיה וביפאן.

כשנעצר מארואוקה היה ברשותו כרטיס טיסה לסיאול ב־7 בדצמבר. היה בכך משום חיזוק לידיעות בעתונים הדרום־קוריאניים כי שישה מחברי הקבוצה כבר נמצאים בסיאול וכי יש להם תכנית לחטוף מועמד בבחירות לנשיאות בדרום־קוריאה החודש. לפי ידיעות אלה נועד האיש לשמש כלי מיקוח על גורל חברי „הצבא האדום" העצורים ביפאן.

אולם משטרת טוקיו סבורה כי מטרתה העיקרית של ה„חזית הדמוקראטית האנטי־מלחמתית" היא המשחקים האולימפיים, שיתקיימו בסיאול בספטמבר הבא. מארואוקה המרבה בנסיעות היה באחרונה בסין, שם נועד, לפי ההשערה, עם חברי הצבא האדום שבסיסם בצפון־קוריאה. הצבא האדום כבר הוקיע את משחקי סיאול.

ככל שנפרשת הולכת פרשת מטוס הנוסעים, נראה שתניה אחרת מתניותיו הרבות של מארואוקה תתברר כמעניינת ביותר. בספטמבר ובאוקטובר הוא נסע ליוגוסלאוויה ובילה זמן מה בבלגרד. בעיר זו התחיל הזוג החשוד מטיסת „קוריאן אייר" את מסעו.

■ נפאל

סוד הקסם ההררי

נפאל

אותה נפאל שהתיירים מכירים היא ממלכה הימאלאית קסומה, חופשיה מן האל־כות המציקה לשאר תת־היבשת. 16 מיליון הנפאלים הם עניים אבל שמחים בחלקם. רואים שם רק קבצנים מעטים. הקשר החזק של האנשים אל הקרקע מציל את נפאל מן הזוהמה העירונית המשחיתה את הודו.

אבל לקסם יש מחיר. 30 שנה ויותר לאחר שנפאל פתחה את שעריה לעולם החיצון בשם הקידמה, היא לא התקדמה הרבה. התל"ג האמיתי שלה עלה בשיעור העלוב של 0.1% בשנה במשך שני העשורים האחרונים, והוא כרגע 160 דולר; פירוש הדבר שנפאל היא השביעית בשורת המדינות העניות בעולם. רק רבע מתושביה יודעים לקרוא, תוחלת החיים בה היא 47 שנים וילד אחד מתוך שבעה מת בילדותו.

בנפאל יש אוצרות טבע מעטים, והיא אינה יודעת להפיק מהם את מלוא התועלת. נהרותיה האדירים מספקים רק חלק זעיר מן החשמל שיכלו לספק. משתמשים בהם רק מעט להשקאה. בחקלאות, המעסיקה 90% מכוח העבודה, הפריון ירד למעשה. נפאל נהפכה מיצואנית מזון ליבואנית מזון. על־אף המאמצים הנמרצים להחזיר את הגלגל, בירוא היערות וסחף הקרקעות מאכלים את נפאל במהירות כזאת, שרוב יערותיה של נפאל עלולים להיעלם עד סוף המאה ואיתם רוב שכבת הקרקע העליונה.

הודו היא שכנה מטרידה. היחסים אינם קרובים ביותר. נפאל חוששת שהודו תבלע יום אחד את אדמות השפלה החקלאיות העשירות שליד הגבול, ואפילו את המדינה כולה. נפאל תלויה בהודו ברוב הסחר שלה. היא מייבאת סחורות תעשייתיות הודיות, לעתים על־ידי הברחה, ואילו סחורות היצוא שלה חייבות לדלג על מחסומי מכס כדי לחדור לשוקי הודו, או שעליה לשלם דמי אגרות־מעבר נוקשות, כדי לשלוח אותן הלאה, לשווקים אחרים. עיניה של הודו צרה בידידותה של נפאל עם סין (בעיקר מאז פתיחת גבול נפאל־טיבט), וב־1985 היא שכנעה את הממלכה לבטל חוזה של הבנק העולמי שהוענק לסין, למען פרוייקט בניה באיזור השפלה הרג'יש. הודו עשתה את המלאכה במקומה.

ממשלת נפאל לא השכילה לנצל את האהדה המיוחדת־במינה שארצה זוכה לה בזירה הבין־לאומית (היא מקבלת שליש מן התקציב הזר שלה מסיוע), ולמרות הקישוט הדימוקראטי של אסיפה לאומית נבחרת, הקיימת בנפאל מ־1981, עדיין מושל במדינה אדם יחיד. המלך בירנדרה, חניך המערב, שעלה על כס המלוכה ב־1975, הוא בעל כוונות טובות – אבל זה בערך כל מה שאפשר לומר לזכותו. הפגם החמור ביותר שלו הוא סירובו להרשות לטכנוקראטים להפעיל את המנהיגות שהוא עצמו אינו מסוגל להפעיל.

מפלגות פוליטיות אסורות בנפאל. תנועת [illegible] אזרחי, בעלת תמיכה רחבה, שקראה ללגאליזציה של המפלגות הפוליטיות, בוטלה ב־1985 לאחר שסידרת פיצוצים מיסתוריות – מקרה ראשון של טרור בנפאל – הביאה לתמיכה במונרכיה. אבל התסכול נשאר, ככל הנראה.

באוקטובר נדמה היה, על־פי סימנים שונים, שאפילו בנפאל יכולים דברים להשתנות. שליש לשעבר של אחד מאחיו של המלך נכלא לתקופה של 33 שנים באשמת סחר בסמים, הברחה וניסיון לרצוח עתונאי שכתב עליו. המקרה נחשף בעיקר משום שארה"ב הקימה רעש בעניין הסמים, אבל היתה זו הוכחה שאפילו האנשים החשובים פגיעים. באמצע נובמבר פיטרה הממשלה 162 עובדי ממשלה, בהם שופטים, פקידי מס ופקידי משטרה גבוהים, ככל הנראה בגלל שחיתות וחוסר יעילות. המלך, הרוצה להביא את צמיחת הכלכלה, כך שיהיה אפשר לספק לעם את מצרכי היסוד עד שנת 2000, מבין כנראה כי נפאל לא תוכל להגשים זאת ללא פעולה דראסטית.

● שוף שמו בעל נסיון, 16-30 8.00, מסעדת "אנו הרצל" 13 ת"א (12524)

קלדנית מנוסה לעבודה ברעננה משרה חלקית תנאים טובים "א.ו.ת" 03-371419, 03-371928 (12659)

למשרד פרסום והוצאה לאור דרוש/ה רכש ת מודעות +רכב, רק עם נסיון 03-7519353-4 (12629)

ל"א.ו.ת" דרושים חשמלאים מנוסים בתחומים: 1. עוזרים מוסמכים בבניין. 2. רכב. תנאים מצויינים 03-371465, 371470 (14113)

חשמל ואלקטרוניקה

ביקוש עבודה

מכוניות

פקידים/ות

מזכירה מנוסה לבנק בת"א -מפוצל "א.ו.ת" 03-371465, 371470 (14218)

קלדניות מנוסות לעבודה משמרות בלנה, יש הסעות! "א.ו.ת" 03-371470, 371419 (14208)

פקידת קבלה+ הדפסה אנגלית טובה, לבעתיים "א.ו.ת" 03-371465, 371470 (14204)

מזכירה עברית אנגלית מנוסה תנאים טובים "א.ו.ת" 03-371465, 371470 (14194)

מעבדת תמלילים אנגלית+ מעט עברית "א.ו.ת" 03-371465, 371470 (14190)

כתבנית עברית אנגלית, רצוי ידע בעבוד תמלילים תנאים טובים "א.ו.ת" 03-371465, 371470 (14169)

לסוכנות ביטוח פקידה להפקת פוליסות במחשב PC נסיון הכרחי +טיפול בסוכנים ועבודות משרד שעות העבודה מ־08.00 16.00, 03-623635 (14078)

קלדנית דעה ג'נרל מנוסה מאוד לשעות הערב בת"א תנאים מצויינים "א.ו.ת" 03-371419, 371928 (13879)

פקידה מרכזנית, מל 25-30, פטורה משירות צבאי חובה, ליום עבודה מלא 6.45 לתקופה 16.30, ממושכת בת"א, הפעה מאורגנת. "מנפאואר" בן־יהודה 12, ת"א, א־ה. 08.00 14.00 (12690) 03-298877

מזכירה דינמית למנהל אגף נסיון קודם וידע בעבוד תמלילים לחברה גדולה בת"א (תנאים טובים) 03-286111 (12490)

פקידה מעבדת תמלילים עברית אנגלית מנוסה לחברה גדולה ברמת השרון (משרה מלאה) 03-286111 (12486)

מזכירה שפת אם אנגלית הדפסה טלקס רצוי ידע ביבוא לחברה גדולה באור־יהודה 03-286111 (12478)

לחברה מסחרית העוסקת ביבוא/ יצוא, דרושות בחורות, עם ידע בהדפסה אנגלית, לעבודה במשמרות טלפון 03-812226 (12449)

לקריירה: מזכירות עברית ע/ א+ הדפסה, למשרות מלאות/ למשרות אחה"צ 03-5449848 (12421)

לקריירה: תמלילנות עבריות ספרדיות/ עבריות אנגליות ספרדיות, רצוי ידע בוורדמיל, למשרה מלאה בהרצליה 03-5449850, 053-338901 (12419)

מנה"ש סוג 2 מנוסה+ הפעלת מחשב לחברה בהרצליה 03-286111 (12483)

טבחים – קונדיטורים

גזירה/תפירה

הנהלת חשבונות

טכנאים/ הנדסאים

כתב.ת טכני ת שפת אם אנגלית נסיון בתחום חומרה/ טלפוניה למשמרות קבועות בהרצליה ופ"ת 03-286111 (12451)

עובדי מחשב

שרטוט וגרפיקה

מורים וגננות

עובדי דפוס

עוזרות ומטפלות

עובדי יהלומים

ספרים/יות

נגרים

נהגים

מחסנאים

מחסנאי טכני מנוסה לעבודה קבועה במפעל מתכת בפ"ת 03-286111 (12454)

מוכרים/ות

סוכנים – מקדמי מכירות

הקבל/י רכב צמוד מודל 1987 משכורת גבוהה, העבודה בשעות הפנאי שלך 08-413448, 08-456121 (11962)

מפעילי ציוד מכני

דרוש מפעיל ל־950 העבודה באזור תל־אביב 03-355826, 03-357082 (12335)

פועלים/ות

עובדי נקיון

עובדי מתכת

כרסמים קונבנציונאליים מנוסים עבודה עצמאית וידע בקריאת שרטוט 03-286111 (12472)

בעלי מקצוע לעבודות פחחות איוורור ומיזוג אויר תנאים טובים! 5 ימים! 03-376932 (12215)

עובדי מוסך

שומרים

שליחים

ב.מ.וו.

מרצדס

סובארו

ג'יפים

דייהטסו

דלתא

וולבו

טלבוט

טנדרים

סוזוקי

סיאט

מסחריות

אאודי

מנועים! סובארו! פורד! אופל! פיג'ו! אאודי! סימקה 03-825718 (12052)

אוטוביאנקי

אוסטין

אופל

אלפא רומיאו

אמריקאיות

שברולט אס — 10 1987 4*4 אוטומטית +מזגן בחודשה! 03-203984-5 "מכוניות לינקולן" (12217)

סנדרים+ פרטיות 83 (באשראי) 80 03-825666 03-825718 (12682) 03-839653

סיטרואן

פולקסווגן

פיג'ו

פורד

רנו

אוטובוסים וקטנועים

השכרת רכב

חילוף רכב משומשים

ביאט

רוצים לקנות

מקרים

מכונות כתיבה

חיות בית

כלי נגינה

הלוואות

מוצוויות בגביית צ'קים בצורה- במעט- מיידית. בכל הארץ ובמגזר הערבי 03-656141 (14234)

חקלאות

טלוויזיות

מזגני אוויר

ריפוי והרזיה

דרושים

בהוזיסי ירדנה הזיכל התצוגה עד המריס האחרון סלונים מעור אמיתי, הרואה 34 רמת־גן 03-724145 (11968)

סוף לוח בעמוד 13

هكذا من الأصل

שידורים

טלוויזיה

טלוויזיה חינוכית

שיב חטנה
08.00 עד כאן: הרשות קול ישראל, רצף דפי הטלטקסט.
08.05 שעת כושר.
08.15 חשבון פשוט ד': חזקות (ב).
08.40 ראשית הקריאה: בלי סודות (כ'ד').
09.00 אנגלית ה'.
09.20 טבע: 70 פעימות בדקה (בתרגום לערבית).
10.10 אנגלית ד'.
10.30 הגיל הרך: רחוב סומסום, הטלפנגיה של מיישו.
11.00 צרפתית (על יסודי).
11.15 חשבון ה': חיסור בשברים.
11.30 ארץ מולדת: היציאה מן העצמות (ב).
12.00 גיאוגרפיה כללית (ו'-ט), הרים והתצורות.
12.25 ספרות על יסודי: רליקה באטם (סוקרו).
13.00 מוסיקה (על יסודי) העשרה: המוסיקה של גבול סקסס, מקסיקו.

13.30 אתמול במשפט דמיאניק.
14.00 עד כאן: הרשות קול ישראל, רצף דפי הטלטקסט.

14.05 סרט קולנוע – אצבעוני – ליזונתן ההגון ולאשתו אנה ניתנה הזדמנות חד פעמית לבקש 3 משאלות. הם מבזבזים אותן לריק ומתפללים שמשאלה קטנה אחת – ילד אפילו בגודל אגודל, יבוא להיות עימם. לתדהמתם משאלתם מתמלאת ותום האצבעוני בא ל"אביו" ול"אימו". עלילותיו והקורות אותו בסרט זה. הרקדנים בביצועו של רוס טמבלין (אצבעוני). עוד משתתפים: פיטר סלרס וטרי תומס. שירים בביצועה של פגי לי.

15.40 שעת כושר.
16.00 פרפר נחמד: חנוכה רובוטריקים: המשך מלחמות הרובוטריקים בשקרניקים.
17.00 ערב חדש.

טלוויזיה כללית

17.30 זרבובים – "השבבים החדשים מגיעים" – דיני זמזו מציפים את ארץ זרבוביה ומחסלים את כל הירק.
17.45 שלוש, ארבע, חמש וחצי – תכנית לחנוכה.
18.05 אלף – תכנית קומית לכל המשפחה.
18.30 קיצור הדשות (ערבית).
18.32 תרבות המערב – פרק ד': עידן התגליות. הפרק ידון בגילוי אמריקה על ידי הספרדים והפורטוגזים, מסעות הסינים והערבים, מסעותיו של דסקו דהגאמה במזרח הרחוק, בעיות מדעיות וסכסוכים שהתעוררו בעת המסעות והפתרונות שנמצאו להן, התפתחויות בתרבות ובאמנות באירופה (עברי-ערבי).
19.30 חדשות.
20.00 כותרות מבט.
20.02 הדלקת נר ראשון של חנוכה לכבודה של ירושלים ובמסגרת חגיגות שנת הארבעים למדינה תערוך הטלוויזיה הדלקת נרות מדי ערב עם לוחמי תש"ח או באחד מאתרי הקרבות במלחמת הקוממיות בירושלים ובסביבתה נר ראשון יודלק עם חברי ההגנה בירושלים.
20.07 ימי בית הספר של טום בראון (פרק אחרון). ילרה ושמה רותי מגלה למנהל בית הספר כי טום חף מפשע. המנהל מתערב בבריכה בין טום לפלשמן, והבריון מסולק מבית הספר. טום זוכה להערכה חדשה בעיני המנהל (עברי-ערבי).
21.00 מבט לחדשות.
21.30 תשדירי שירות.
21.40 מבט שני.
22.20 גן העדן המובטח – (פרק שלישי) "אצל סיסימוס" – לבו של פרד נשבר כשל היותו נבגד הן על ידי אחיו הן על ידי חברתו. יוסיפם של לסלי ושרלוט מתגלים. שרלוט מכריזה כי היא חייבת להתחתן. (עברי-ערבי).
23.10 קלי קלות – (פרק שמיני) "סעודה בחברת אל.קיי." בולי וריקרדו מחליטים כי הגיע הזמן שאל.קיי. תצא לבלות, ובגייסים לעזרתם סנטור צעיר המבצא כמבטע בזוזות (עברי-ערבי).
23.35 פסוקו של מקום: מבט אל מדריצין, לחנוכה; הדשות הלילה.

ערוץ 2

18.30 הרפתקאות הדבורה מאיה, סידרת הנפשה לילדים.
19.00 בן המלך העני, סידרה דרמטית בת שישה פרקים.
19.30 אורות וצלילים (נר ראשון של חנוכה) הדלקת נר ראשון של חנוכה בבית הנשיא. הטקס משתף את עדות ישראל על מנהגיהם המגוונים (ש.ה.).
20.30 תקציר משפט דמיאניוק.
21.00 פופ 2: בוב דילן, משה גיאת, להיטים בשרשרת: ברוק אסטלי, ווקס, יוריתמיקס, סטארשיפ ועוד.

טלוויזיה לבנונית

13.30 חיים אחרים (סידרה); **14.00** מועדון 700; **14.30** התעמלות; **15.00** ילדי התבובות (מצוייר); **15.30** הבית המעופף (מצוייר); **16.00** שוכני הסלעים (תכנית לילדים); **16.30** סרט "עבר כמוס" עם אווה גרדנר; **18.00** נסיעה בזול (רמיזי); **19.00** חדשות; **20.00** צוות לעניין (פעולה); **21.00** מקגייור (סוכן חשאי); **22.00** זאב מעופף (פעולה); **23.00** מועדון 700; **23.30** חיים אחרים (סידרה).

טלוויזיה ירדנית

15.50 סרטים מצויירים (ער' 1); **17.10** מדע ודעת (סידרה דוקומנטרית באנגלית (ער' 1); **17.35** אלף (ער' 1); **18.00** רישליה, צרפתית; **19.00** חדשות בצרפתית; **19.30** חדשות בעברית; **20.30** פארינגטון (קומדיה אנגלית על אשה המשמשת כקונסול כללי ובעיותיה עם צוות העובדים); **21.10** רמינגטון סטיל (סידרת מתח אמריקאית); **22.00** חדשות באנגלית; **22.10** סיפורי המיסתורין של דורותי סיירס (סידרת מתח אנגלית).

רדיו

קול המוסיקה

07.09 בהאזנה נינוחה – בטהובן: סימפוניה מס. 1 בדו־מג'ור, אופ. 21; דינצי: קונצ'רטו מס' 2 ברה־מינור לחליל ולתזמורת; בוקריני: חמישיה מס' 6 בסול־מג'ור לגיטרה וכלי־קשת; מאהר פרנק: 3 פרקים מתוך "פסיכה".
09.00 קונצרט בוקר שומאן: קטע־קונצרטי בפה־מג'ור ל־4 קרנות ולתזמורת; בטהובן: סונטה בפה־מינור אופ. 75 ("אפסיונאטה"); ברליוז: "לילות קיץ"; שוסטקוביץ': סימפוניה מס. 5 ברה־מינור.
11.57 פינת השיר – משירי יעקב פיכמן.
12.00 מן הפרטיה – באך: קונצ'רטו ברה־מג'ור לשני פסנתרים (ברכה עדן ואלכסנדר תמיר); שומאן: שלישית פסנתר ברה־מינור (שלישית וידום).
13.05 בהאזנה נינוחה – ויוולדי: קונצ'רטו ברה־מינור לחליל, אבוב, בנורות, בסון וקונטינואו; היידן: רביעית כלי־קשת אופ. 76 מס. 3 ("הקיסר"); שומאן: "תמונות ילדות", אופ. 15; מנדלסון: סימפוניה ברה־מג'ור לכלי־קשת.
16.00 אתנחתא – (ש.ח.) עמנואל ברוכר (צ'לו) אליקים ולצמן (כנור) – באך: סוויטה מס. 1 בסול־מג'ור לצ'לו־סולו; ראבל: סונטה לכנור ולצ'לו; קודאי: סונטה לצ'לו סולו, אופוס 8.
17.30 קולות – פטר שראייר – רבוראק: נעימות צועניות אופוס 55 שירי אהבה אופ. 83.
18.00 ממדף התקליטיה.
19.00 פניני אופרה – עם הזמרים ג'ואן סאתרלנד, מרילין הורן ולוצ'יאנו פבארוטי בהקלטה מקונצרט במרכז לינקולן, בניו־יורק.
20.05 אינטרלוד.
20.30 קונצרט מהקלטות התזמורת הפילהרמונית הישראלית. מנצח, קורט מאזור: סולן, אלכסנדר טורדוה; פרוקופייב: סימפוניה מס. 1 ברה־מג'ור, אופ. 25 ("הקלסית") – ליסט: קונצ'רטו מס. 2 בלה מג'ור לפסנתר ולתזמורת; בטהובן: סימפוניה מס. 5 בדו־מינור, אופ. 67.
22.30 ג'ז קלאסי.
23.00 מתווי יצירות – שירים של מאהלר ומוסיקה קמרית מאת שוברט.

רשת א'

06.00 שידורים לעולים.
07.30 רדיו קל.
08.05 תנובה.

רשת ב'

08.27 משפט דמיאניוק
13.05 שירים עבריים
14.06 בראש צעיר.
15.30 האוניברסיטה המשודרת
16.00 משפט דמיאניוק
19.20 פרקי היום בתנ"ך.
19.30 שידורים לעולים.
22.05 "שנינו יחד וכל אחד לחוד"

06.00 שמע ישראל.
06.04 סקירות מאמרי המערכת.
06.12 התעמלות בוקר.
06.52 אור ירוק.
06.57 רגע של עברית.
07.00 הבוקר הזה.
08.05 קשים עניין.
09.05 ביקור בית עם רבקה מיכאלי
10.05 כל צבעי הרשת.
11.50 פינת המודעה הקטנה.
12.10 "אלף אלף" ב"בית".
12.50 מה נשמע.
13.05 בחצי היום.
14.06 לראות או לא לראות.
14.30 בת צחוק.
15.05 שירים ושעורים
16.05 יומן כלכלה.
16.30 על מספרים ואנשים.
17.05 רגעי קסם
18.06 הדלקת נר ראשון של חנוכה ושירים לחג
18.45 היום בספורט.
19.00 היום הזה.
19.35 "עולם חדש" – מגזין חדשותי לענייני האדם וסביבתו
20.05 פרקי חזנות
22.05 "צריך לצלצל פעמיים" – שירים עבריים
00.05 יומן חדשות
00.15 "להאזין בחלום"

רשת ג'

06.11 בהזרה לאושר.
07.07 שיר בבוקר בבוקר.
09.05 מה כבר חשעה.
10.05 דברים טובים.
11.05 שבעים מי יודע.

12.05 אהבה יומיומית.
13.05 רק בימי חול.
14.05 לי ולך שיר וברכה.
15.05 חדש חדיש ומחודש.
16.05 הצגה יומית.
18.06 מצעד הפזמונים הישראליים
21.05 "אדום עתיק"
23.05 "פניני ג'אז"

גלי צה"ל

05.45 פרקי אבות.
05.55 באופן מילולי – פינתו של אבשלום קור.
06.05 אוניברסיטה משודרת.
06.30 פוקוס עין.
07.07 שבע אפס שבע.
08.00 בוקר טוב ישראל.
09.05 אילה בוקר.
10.05 שעה עם אודלי יניב.
11.05 בגין לעבשיו.
13.05 דו רה יומי.
13.55 40 לאחור – סיפור היום בתש"ח.
14.05 פגישה יומית.
15.05 שירים לחג.
16.05 שירים עבריים
17.00 ערב טוב ישראל.
18.05 שעה קלה על כלכלה
18.45 חמש עשרה קטנות – ענייני צבא ובטחון.
19.00 מבזק ידיעות.
19.05 שירים עבריים
20.05 "מבקרים למצדה" (ש.ח.)
20.55 פינה חמה ללב".
21.00 מבט לחדשות.
21.30 אוניברסיטה משודרת
22.05 על הדבש ועל העוקץ.
23.05 עשרים וארבע היום שהיה.
23.55 שירת חצות
00.05 ציפורי לילה.
02.00 לא רוצים לישון.
05.05 צלילי בוקר.

צה"ל 2

19.05 רדיו הדיו.
20.00 צד"8 – תוכנית יומית לחיילים.
22.05 מסיבת חנוכה מהסינרמה.

יש עבודה בחברת החשמל

להקמת תחנת הכח "רוטנברג" באשקלון דרושים:

חשמלאים/מסגרים
מעולים עובדי גובה

הכישורים הדרושים:
★ בוגרי בי"ס מקצועי
★ בעלי נסיון
בריאות תקינה

העונים לדרישות הנ"ל, יפנו אישית עם תעודות השכלה אל מח' כח אדם, אגף הביצוע רח' החשמל 16 קומה 12 תל־אביב.

מודעה זו מיועדת לנשים ולגברים כאחד.

חברת החשמל לישראל בע"מ

לחברת דאש צ'ג בע"מ
יצרנים בלעדיים בישראל
דרוש

משווק / רשת שיווק

לכל חלקי הארץ
למוצר חדש קלינטס
להיט ישראלי (בתחום ההיגיינה)

על המעוניינים להתקשר לטלפון: 03-611702

דיגיטרוניקס

להברה המובילה בישראל בפיתוח וייצור צרכי זכרונות לתעשיית האלקטרוניקה
למחלקת הרכש דרוש
קניין
לטיפול ברכש רכיבים בארץ ובחו"ל, ורכש כללי של החברה.
דרישות התפקיד:
נסיון מוכח ברכש רכיבים ורכש כללי. נכונות לעבודה מאומצת. ידיעה טובה של השפה האנגלית.
5 ימי עבודה בשבוע
נא להתקשר לטלפון 052-559615
בקבוצת digelec ברחבי העולם

למשרד פרסום
גרפיקאי/ת ביצועיסט/ית
בעל/ת ניסיון
לפנות למוטי
טל. 663898,661303

למפעל ליצור תמרוקים
דרוש
מוכן מכירות לגרשון
רכב חברה ותנאים מצויינים
03-785786 03-797373

לחברת שווק ארצית
דרוש
מנהל מכירות
לאיזור ירושלים
אם אתה נכון לעבודת שטח קשה, בעל נסיון במכירות והפעלת אנשים, בעל כושר התמדה ושכנוע, עד גיל 30, בעל רכב, אנו מציעים תנאי שכר מפתים והסכם העסקה אישי.
לקביעת ראיון אישי טלפן: 02-244279, 02-246044, לאילנה
סודיות מובטחת

לחברה גדולה למוצרי איור דרוש
מנהל שיווק
★ הכישורים הדרושים:
★ הכרחי ניסיון של לפחות 5 שנים בשיווק מוצגים
★ ידע בניהול ושיווק, וכן ידע טכני במוצגים.
נא לפנות בכתב יד עם קורות חיים
אל ת.ד. 2689 רמת־גן – 552126

בר־קול אלקטרוניקה בע"מ
דרושים
טכנאי אלקטרוניקה
רצוי בעל נסיון בציוד קשר קוי
אנשי התקנות
למערכות קשר קוי.
גבעתיים אזור התעשיה 777182 – 777277

משרד החינוך והתרבות
לשכת מחוז תל־אביב
דרושים
מורים וגננות
במחוז תל־אביב
במחוז תל־אביב דרושות לעבודה מיידית גננות ומורות לכתות א'.
גננות ומורות המעוניינות בעבודה מתבקשות להתקשר דחוף למנהלת כח אדם בהוראה במחוז – דיתה קרמר – טלפון 03-5435438

תנאים טובים
חברה לשרותי כח אדם בע"מ
למחלקה המשרדית
לסניפנו בת"א
קלדניות
שעות עבודה ג: ישות 8.00-14.00 או 14.00-20.00
לעבודה מיידית בת"א
נסיון של שנה לפחות!
סניף ת"א גורדון 88 (ליד עירית ת"א)
03-245541 ,245531 ,222266

המחלקה הטכנית
דבר
לסניפנו בתל־אביב
■ **25 חיילים משוחררים** (מכונאי מטוסים רכב או טנקים) לעבודה קבועה באחזקה - 3 משמרות במרכז.
■ **ראש צוות CNC** נסיון מעל 4 שנים בחריטה, פרופיל 72 פלוס.
■ **משחזן על עגלה,** נסיון מעל 5 שנים פרופיל 72.
■ **מלחימות** לאחר שרות צבאי - נסיון בהלחמות עדינות, פרופיל 72 פלוס.
■ **חממניקים** - לאחר שרות צבאי, פרופיל 72 פלוס, נסיון בחיווט והלחמות.
■ **טכנאי/הנדסאי** - מיכשור ובקרה - משוחררי צה"ל, פרופיל 72 פלוס.
■ **מכשירן/ית** - לאחר שרות צבאי - פרופיל 72 פלוס.
■ **מבקרות איכות** - ויזואליות (רצוי במיקרוסקופ) נסיון מעל שנתיים.
■ **חרט בוגר בית ספר מקצועי** - נסיון מעל 3 שנים פרופיל 72 פלוס.
■ **עובדי ייצור** - בוגרי בתי"ס מקצועיים - לאחר שרות צבאי, פרופיל 72 פלוס.
■ **רתכים מנוסים** לאחר שרות צבאי - פרופיל 72 פלוס.
■ **מחסנאי** נסיון מעל 5 שנים, לנהל ארגון מחסן טקסטיל לאזור השרון.
■ **שרטט/ת אדריכלות** - נסיון של 5 שנים-בת"א.
■ **מסגר/פחח** - ידע בקריאת שרטוט, לעבודה באזור המרכז.
■ **מכונאי רכב** - בהין נסיון של שנה לעבודה בת"א.
■ **טכנאי כימיה** - למו"פ רקע במחשב לאזור השרון.
■ **מיקרוביולוג** - נסיון באנליטיקה, לאזור השרון.
■ **מפעילי מכונה** - לשתי משמרות בחולון.
■ **מלגזן** - לשתי משמרות בחולון.
■ **כרסם חרט** - נסיון של שנתיים, על שפינג-ת"א.
■ **מכונאי אחזקה** - נסיון בפנאומטיקה, הידראוליקה, תושב ראשל"צ בת-ים או חולון.

לעבוד בחבר להרגיש בבית
חברה לשרותי כח אדם
ת"א, בניין מודלוב, בן יהודה 1
טל. 03-5101420

המחלקה המשרדית
דבר
לסניפנו בתל־אביב
■ **פקידת גביה** וביקורת מנוסה בתחום הביטוח למשרה מלאה - מיידי.
■ **מסלקת תביעות** רכש ורכוש - מיידי למשרה מלאה.
■ **ברמת החיל - פקידת** יבוא/ייצוא + נסיון ברכש חו"ל והדפסה דו לשונית. 07.30:17.00 ללא יום ו' תנאים טובים למתאימה.
■ **בהרצליה ונתניה - קופאיות** מנוסות משמרות - מיידי תנאים טובים למתאימות כולל הסעה.

לעבוד בחבר להרגיש בבית
חברה לשרותי כח אדם

עירית חולון
דרושים
במחלקת כח אדם – **פקידה בכירה**
כשורים: השכלה על תיכונית (בתחום כח האדם), נסיון של 3 שנים לפחות, בעלת יוזמה רבהולת לעמוד בראש פרוייקטים.
המעוניינים יפנו בכתב בצירוף קורות חיים, תעודות והמלצות לעירית חולון למח' כח אדם עד 25.12.87 ויצמן 58 חולון מיקוד 58373.

עכשיו במחיר מיוחד
חתום על דבר
לשנת 1988
ותהנה מטובי הכותבים
דבר
דבר השבוע
דבר לאחי
שם דבר בעתונות
"דבר" אגף השיווק, טל. 03-286141

הוא דבר של היום
דבר חדש

נהג!
עשה את המינימום למען אלה
העושים את המקסימום
תן טרמפ לחייל!

קולנוע

■ תל־אביב
אסתר: הבטלנים מאישתר 9.45, 7.30, 5
אורלי: שגעון בזול 9.30, 7.15, 4.30
בית לסין: מתח גבוה 23.15
בן־יהודה: אבא גנוב 9.30, 7.15, 4.50
גורדון: לאבד את הבתולים בסיחואנה 9.30, 7.15, 4.30
גת: הקיסר האחרון 9.30, 6.30, 3.30
דיזנגוף 1: דאן רה פלורס 9.45, 7.15, 4.30, 1.30, 11
דיזנגוף 2: לו היית כאן 9.45, 7.30, 5, 3, 1, 11
דיזנגוף 3: שם הוורד 9.45, 7.15, גבר מאוהב 5, 3, 1, 11
דקל: סילברדו 9.30, 7
דרייב־אין: מלתעות 4, 9.30, 7.15
הוד: ריקוד מושחת 9.30, 7.15, 4.30
הקולנוע (בית ציוני אמריקה): תרז 9.30, 7.30, 4.30
חן 1: מלון הרד המיסות 9.50, 7.25, 5
חן 2: מסאל ג'אקט 9.50, 7.25, 5
חן 3: הוליוד בשחור 9.50, 7.25, 5
חן 4: המכשפות מאיסטוויק 9.50, 7.25, 5, 2, 11
חן 5: התנות מעבר לפינה 9.50, 7.30, 5, 2, 11
לב 1: מגדל הדברים 9.50, 7.30, 5, 2
לב 2: המשפחה 9.40, 7.10, 4.40, 2
לב 3: זכור ת'אגון 7.40, 5, 2
לב 4: סמפור 9.50, 7.30, 5, 2
לימור: ללא מוצא 9.30, 7.15
מוגרבי: סגור לרגל שיפוצים
מוזיאון: נהר הברק 7.15
פאר: בייבי בוזיל 9.30
מקסים: האלמנה השחורה 9.30, 7.30
פריז (אלבני המוחשם: הניצוץ 9.40, 7.15, 5
הסינמטק הישראלי: פיטומה 7.00; האביר מסגירה מדרה 9.30
סינמה 1: סגור לרגל שיפוצים
סינמה 2: מספחת המלוכלכים
סטודיו: סגור לרגל שיפוצים
צאפון: יופיה של החוטא 9.30, 7.15
פריז: לא יכולה בלי זה
רון: 9.30, 7.15, 4, 2, 12
שביט: 23.30 מנחה פיטון הנביא הקדוש
שחף: כאטן 9.30, 7
שפתי: הבלתי משוחדים 9.30, 7, 4.30
תמר – רמת־אביב: מלך ליום אחד 9.40, 7.30
תכלת: גבי 9.40, 7.15, 4.45
תל־אביב: מלתעות 9.30, 7.15

■ ירושלים
אדיסון: ריקוד מושחת 9, 7, 4.30
אורגיל: הפורצת מסן פרנציסקו 9, 7, 4
אורדיון 1: מלתעות 4 9.15, 7.15, 4.30
אור 2: יופיה של החוטא 9.15, 7, 4.30
אור 3: פעולת נקם 8.45, 6.45, 4.30
23.00 עלפתן חושים
אור 4: הבלתי משוחדים 8.45, 11, 6.45
4.30 אי. טי. חבר מכוכב אחר
אור 5: הקשר הקובני 6.45, 4.30
8.45 גברים גברים 23.00 אמריקן גרפיטי
אור ג'יל: הקיסר האחרון 9, 6
בית אגרון: מנטי פיטון – בזיל 9.30
ג'ושוע אתמול והיום 24.00
העולם הקטן בעיני האמנות: סגור
הבירה: סגור לרגל שיפוצים
כסיה: ללא מוצא 9.15, 7, 4.30
מיטשל: שגעון בזול 9.30, 7.15
סמדר: תזקוף את האוזניים 9.15, 7
עדן: אבא גנוב 9, 7, 4.30
רון: הבטלנים מאישתר 9, 7, 4.30
תיאטרון ירושלים: כאטן 9.30, 7

■ חיפה
אורה: ריקוד מושחת 9.15, 7, 4.30
אורלי: מגדל הדברים 9.00, 6.30
אמפיתיאטרון: מלון לצעירים 9.15, 7, 4.30
ארמון: סגור
חן: דאן פלורס 9.00, 6.30
עצמון 1: ללא מוצא 9.15, 6.45, 4.30
עצמון 2: מלתעות 4 9.15, 7, 4.30
עצמון 3: הבלתי משוחדים 9.15, 6.45, 4.30
פאר: הבטלנים מאישתר 9.15, 7, 4.30
קריאור: מותר של סוכן 9, 6.30, 4
רון: אבא גנוב 9.30, 7.15, 4.30
רב בת 1: הקיסר האחרון 9.15, 6
רב בת 2: מלון הרד המיסות 9.15, 6.45, 4.30

■ קריות חיפה
כפיר: הבטלנים מאישתר 9.15, 7
סביון: מי הנערה הזו 9.15, 7
ארזות: אבא גנוב 9.15, 7
בית העם: מחפשי המטמון 7 מרדף לוהט 9.15
הזובל: אני התחרה 9.15, 7
ניצן: מחפשי המטמון 9.15, 7

■ אשדוד
אסתר: אבא גנוב 9.30, 7.15
אשדודה: אני התחברה 9.30, 7.15

■ אשקלון
אסתר: הבלתי משוחדים 9.30, 5
מאור: אבא גנוב 9.30, 7.15
רחל: בודד מול הקברה 9.30, 7.30

■ באר־שבע
חן: המקצוען 2 9.30, 7, 4.30

■ הרצליה ■ רמת השרון
הדקל: אבא גנוב 9.30, 7.15, 4.30
כוכב: מלון הדיאל: לו היית כאן 9.30, 5
כוכב: מהרהבים באהבה (חלק ב') 4.30
הגהכל האוהבת והמאהבת 9.30, 7

■ עפולה
מטיוקי: מי הנערה הזו 9

■ חולון ■ בתים
ארמון: אבא גנוב 9.30, 7.15, 4.30
מגדל: הבטלנים מאישתר 9.50, 7.30
מתנים: קרמת עדן 9.30, 7
סוניה: האימה 4
אורנים: מי הנערה הזו 9.30, 7.15
מבוי: מלתעות 4 9.30, 7.15, 4.30
רינה: ללא מוצא 9.30, 7.15
עצמאות: מלתעות 4 9.30, 7.15, 4.30

■ כפר־סבא ■ רעננה
עמל: הבלתי משוחדים 9.30, 7
חן: המכשפות מאיסטוויק 9.15, 7

■ לוד ■ רמלה
אורלי: סגור
אורן: הבלתי משוחדים 9.30, 7.30
נווה זית: סוד ההצלחה 9.15, 7.15

■ נהריה ■ עכו
אודיטוריום: סגור לרגל שיפוצים
הוד: הבלתי משוחדים 9, 7
רון: סגור

■ נתניה
דור: האלמנה השחורה 9.30, 7.15
ממוריה: הזנות מעבר לפינה 9.15, 7, 5.00 בבבי
אסתר: המקצוען 2 9.15, 7
שרון: אבא גנוב 9.15, 7 5.00 קינג קונג 2

■ קרית אונו
מתניה: סוד ההצלחה 8.00
מוזה: בלוז לנופש הגדול 9.30, 7

שלום: מי הנערה הזו 9.30, 7.15
היכל 1: אבא גנוב 9.30, 7.15, 5
היכל 2: ללא מוצא 9.30, 7.15, 5
היכל 3: ריקוד מושחת 9.30, 7.15, 5

■ קרית שמונה
כנרת: לא שם זין 9.30, 7.15

■ ראשל"צ ■ רחובות
ג.ג. רון 1: אבא גנוב 9.30, 7.15, 4.30
ג.ג. רון 2: ריקוד מושחת 9.30, 7.15, 4.30

■ רמת־גן וגבעתיים
ארמון: הבטלנים מאישתר 9.45, 7.30, 5
לילה: יופיה של החוטא 9.30, 7.15
אורנים: הציד 9.50, 7.30
ממון: הבטלנים מאישתר 9.30, 7
ראשון: מסאל ג'אקט 9.30, 7
בית העם: מסאל ג'אקט 9.30, 7.15
הדר: אהבה ללא מוצא 9.30, 7.15
חן: המכשפות מאיסטוויק 9.30, 7.15
הדר: שגעון בזול 9.30, 7.15, 4.30
עדן לי: גרין לי 4.30
רב בן 1: מלון הרד המיסות
רב בן 2: הוליוד בשחור 9.50, 7.30, 5
רב בן 3: האלמנה השחורה 9.50, 7.30, 5
רב בן 4: ללא מוצא 9.50, 7.30, 5
שביט: הבלתי משוחדים 9.30, 7

צימרי אמבטיות

● "סבר" חדרים אמבטיות בבריכה, בכל הארץ ובאחריות 053-78862, 04-333454 02-638292 (14205)

שונות

● להורים ליצור קשר רציני בלבד. באות הצעות "כפרנסים" של: 03-704459 בין השעות 9.00-22.00 (14227)

● [illegible] 03-624921 05-9323012 (13981)

● [illegible] 03-394085 (13979)

הכרזות

● [illegible] 04-446023, 05-5742234 (14384)

● "UNIVRSE" [illegible] 03-7526045 (14256)

● "אלקטס" [illegible] 03-204316 (13926)

● [illegible] 03-613428 (13914)

● [illegible] 03-241089 (12720)

● "אלכסיס". [illegible] 03-204316 (12572)

● [illegible] 03-5101531 03-657566 (12384)

● [illegible] 03-5101964 03-5101938 (12372)

● [illegible] 03-249606 (12096)

● [illegible] 03-248533 03-249526 (12091)

● [illegible] 03-5464514 (12027)

● [illegible] 03-5464514 (12010)

● [illegible] 03-235282 (11998)

ירושלים

דירות

וילות ובתים

● [illegible] 02-224181 (13945)

● [illegible] (12208)

● [illegible] 03-625624 (12108)

דירות למכירה

עם הלוואה חופשית מב־נק טפחות תוכל להגיע לדירה שאתה באמת רו־צה. לפרטים– הלני־המלכה 9, טל' 02-219111 (29997)

דירות למכירה 4 חדרים ויותר

● [illegible] 02-224181 (13950)

● [illegible] 02-224181 (13947)

עסקים

● [illegible] 02-631326 (13896)

מכוניות

● [illegible] (12207)

מציעים למכירה

ריפוי והרזיה

● [illegible] 02-383593 (14297)

● [illegible] (13895)

● [illegible] 02-383676

● [illegible] 02-248218 (12523)

חיפה

דירות

דירות למכירה

עם הלוואה חופשית מב־נק טפחות תוכל להגיע לדירה שאתה באמת רו־צה. לפרטים– חיפה, פל־ים (בית צים), טל' 04-668177 קרית־ביאליק, מרכז צבר, דרך־עכו 140 טל' 04-700588 נהריה, שד' הגעתון 2, טל' 04-924166 (29990)

דירות בשכ"ח

● [illegible] 04-520363 (12632)

הצעות עבודה

חוק הזדמנויות שווה בתעסוקה, תשמ"א 1981

לפי חוק זה אסור לסרב לקבל אדם לעבודה מחמת מינו או מחמת היותו נשוי או הורה, אלא אם אופיו או מהותו של התפקיד מונעים קבלתו של בן אחד המינים לעבודה הנדונה. העבריינים צפויים לעונש על־פי החוק.

● [illegible] 04-671194-5 (12636)

מכוניות

● [illegible] 04-720434 (12633)

נתניה

דירות

● [illegible] 053-57672 03-493433 (14719)

● [illegible] 03-652517 03-658816 (14460)

● [illegible] 053-348838 (26059)

● [illegible] 03-801142 (23645)

באר־שבע

חדרים

● [illegible] 03-5052923 (22481)

אילת

מציעים למכירה

ריפוי והרזיה

● [illegible] 02-224141 (11997)

להנהלת מסחרית מכבית דרושה מזכירה בעלת יוזמה, ניהול משרד, הדפסה עברית ואנגלית. שעות: 8.00–16.00 (בצפון ת"א) קורות חיים בכתב ל־ת.ד. 22174 ת"א 61221

לחברת תיירות המציעה בירושלים עם ריזשוק י.א.ט.א. דרוש/ה מומחה לניהול מחלקת תיירות נכנסת ויוצאת. לפנות לת.ד. 3307 בכתב. סודיות מובטחת

דרוש שתאי לעבודה מ־7.00 עד 16.00 באזור ת"א 03-624719

(תל־אביב)

● במלון אירופה אלנבי 42 מסג' ע"י מטפלת/ים 03-657913 (14224)

● בייטניה: [illegible] 03-653477 03-659215 (14215)

● [illegible] 03-586186 (14193)

● [illegible] אלנבי 117 +דרושות (14185)

● [illegible] 03-5460666 (14152)

● [illegible] 03-5465849 (14148)

● [illegible] 03-827520 (14067)

● [illegible] 245862 (13961)

● [illegible] 184 03-222071 (13929)

● [illegible] 03-703629 (13923)

● [illegible] 03-850229 (13886)

● [illegible] 03-861946 (13885)

● [illegible] 03-285237 (13882)

● [illegible] 03-292541 (12749)

● [illegible] 03-374626 (12744)

● [illegible] 03-280495 (12725)

● [illegible] 03-293071 (12715)

● [illegible] 03-371770 (12718)

● [illegible] העליה 51 (12710)

● [illegible] 03-285919 (12695)

● [illegible] 03-374837 (12706)

● [illegible] 03-287740 (12694)

● [illegible] 03-200730 (12661)

● [illegible] 03-788802 (12641)

● [illegible] 03-370558 (12634)

● [illegible] 03-612930 (12622)

● [illegible] 03-826442 (12624)

● [illegible] 03-226553 (12608)

● [illegible] 03-842689 (12497)

● [illegible] 03-5742084 (12477)

● [illegible] 03-222891 (12588)

● [illegible] 03-411509 03-411609 (12574)

● [illegible] 8265 (12208)

● [illegible] 03-625624 (12108)

● [illegible] 03-289029 (12183)

● [illegible] 03-294669 (12854)

● [illegible] 03-5460761 (12856)

● [illegible] 03-915178 (12045)

● [illegible] 03-449313 (12013)

● [illegible] 03-860969 (11952)

● [illegible] 03-5440137 (11851)

תנורי חימום

● מבחר תנורי חימום ביבואנו, עם אחריות, כולל התקנה. אסמור, דבוטינסקי 22 רמת־גן. 03-726240 03-725315 (12358)

מטבעות ומדליות

● קונים מטבעות ומדליות ישראליות [illegible] 03-291203 14.00 (15079)

תנורי אפיה

● [illegible] 08-238202 08-238114 (12663)

פוליש ונקיון

● [illegible] 03-101119 03-875930 (14381)

● [illegible] 03-313599 03-310030 (14291)

אנטנות

● [illegible] 03-381721 03-355023 (12545)

מחשבים

● [illegible] 052-86573 (12605)

דרושים מסגרים טובים לבנין וקונסטרוקציות. להתקשר לטלפון: 03-9231870 [illegible] קרית־אריה. ל.ב. מסגרות

אירקום מחשבים ותקשורת דרושים טכנאי אלקטרוניקה מנוסים [illegible] 03-7071257

המחלקה הטכנית — דבר

לסניפנו בתל־אביב

- **25 חיילים משוחררים** (מכונאי מטוסים רכב או טנקים) לעבודה קבועה באחזקה - 3 משמרות במרכז.
- **ראש צוות CNC** נסיון מעל 4 שנים בחריטה, פרופיל 72 פלוס
- **משחזן על עגולה**, נסיון מעל 5 שנים פרופיל 72.
- **מלחימות** לאחר שרות צבאי - נסיון בהלחמות עדינות, פרופיל 72 פלוס.
- **חממניקים** - לאחר שרות צבאי, פרופיל 72 פלוס, נסיון בחיווט והלחמות.
- **טכנאי/הנדסאי** - מיכשור ובקרה - משוחררי צה"ל, פרופיל 72 פלוס.
- **מכשיר/ית** - לאחר שרות צבאי - פרופיל 72 פלוס.
- **מבקרות איכות** - ויזואליות (רצוי במיקרוסקופ) נסיון מעל שנתיים.
- **חרט בוגר בית ספר מקצועי** - נסיון מעל 3 שנים פרופיל 72 פלוס.
- **עובדי ייצור** - בוגרי בתי"ס מקצועיים - לאחר שרות צבאי, פרופיל 72 פלוס.
- **רתכים מנוסים** לאחר שרות צבאי - פרופיל 72 פלוס.
- **מחסנאי** נסיון מעל 5 שנים, לנהול וארגון מחסן טקסטיל לאזור השרון.
- **שרטט/ת אדריכלות** - נסיון של 5 שנים-בת"א.
- **מסגר/פחח** - ידע בקריאת שרטוט, לעבודה באזור המרכז.
- **מכונאי רכב** - בנזין נסיון של שנה לעבודה בת"א.
- **טכנאי כימיה** - למו"פ רקע במחשב לאזור השרון.
- **מיקרוביולוג** - נסיון באנליטיקה, לאזור השרון.
- **מפעילי מכונה** - לשתי משמרות בחולון.
- **מלגזן** - לשתי משמרות בחולון.
- **כרסם חרט** - נסיון של שנתיים, על שפינג-ת"א.
- **מכונאי אחזקה** - נסיון בפנאומטיקה, הידראוליקה, תושב ראשל"צ בת-ים או חולון.

לעבודה בחבר להרגיש בבית
חברה לשרותי כח אדם
ת"א: בנין מודלנים [illegible]
טל. 03-5101420
הצטייה בפספורט [illegible]

משרד החינוך והתרבות
לשכת מחוז תל־אביב
דרושים
מורים וגננות
במחוז תל־אביב
במחוז תל־אביב דרושות לעבודה מיידית גננות ומורות לכתות א'.
גננות ומורות המעוניינות בעבודה מתבקשות להתקשר דחוף למנהלת כח אדם בהוראה במחוז – דיתה קרמר – טלפון 03-5435438

עיריית חולון
דרושה
פקידה בכירה
[illegible] 25.12.87 [illegible] 58 [illegible] 58373

דבר
אתראי ת צוות כח־אדם
1. נסיון בגיוס ומיון עובדים.
2. רקע והבנה טכנית.
3. כושר ניהול משא ומתן עם לקוחות.
4. רשיון נהיגה.
5. גיל 25–35
03-501420 לפנות ליעקב

למשרד ראשי השבטן
דרושה **מדפיסה**
בעלת נסיון בעיבוד תמלילים לנייד
5 ימים בשבוע, שעות עבודה – 08.00–14.00
נא לטלפן 03-264263

ל.״מגן בריח״ תעשיית מוצרי בטחון ודלתות פלדה
דרושים:
אנשי מכירות
עם נסיון מוכח.
למתאימים רווחים עד -.5.000 ש"ח לחודש + הטבות ובונוסים
סניף בת־ים 3-5516021
סניף באר־שבע 057-34876
סניף ירושלים 02-244955
סניף חיפה 04-668837.

לסוכנות ביטוח גדולה מאוד
(ישרים וסוכנים)
דרוש
מנכ"ל
עדיפות לבעלי התמחות במנהל וכספים
נא לכתוב לת.ד. 30466/1 תל־אביב – 66051
סודיות מובטחת!!

אורדן אינטרנשיונל יבוא ושיווק רהיטים
דרושות
דילות מכירה
לאולם התצוגה
הפניה בעלות ניסיון בלבד
טלפון: 03-727482

נוער מוסיקלי בישראל
היכל התרבות, תל־אביב, טל. 03-202333
דרוש/ה במשרה מלאה
רכז/ת
תנועת הנוער המוסיקלי בישראל
התפקיד כולל ריכוז ארצי של כל פעולות התנועה, וכן נסיעות.
דרישות:
★ ידע והתמצאות במוסיקה
★ נסיון בעבודה הנהלתית־ארגונית
★ מגורים באזור המרכז
★ בעל/ת רכב
המועמדים מתבקשים לפנות בכתב, עם ציון קורות חיים, נסיון קודם והמלצות למזכירות הנוער.

עתיקנח
דרוש
נציג מכירות
לבתי מלון ומוסדות
מכירות לשוק המוסדי בכל רחבי הארץ
★ השכלה גבוהה + קורסים במכירות
★ מס' שנות נסיון – עדיפות במכירות בשוק המוסדי
★ גיל 30–40
★ מגורים באזור המרכז
★ ★ ★
תנאי העסקה
בהתאם לכישורי המועמד ונסיונו
מועמדים העונים לדרישות הנ"ל מתבקשים לפנות בכתב בלבד. בפרוט קורות חיים ונסיון לת.ד. 215 רמלה 72101.
– סודיות מובטחת –

חשבשבת
דרושים
מדריכים
להוכנת הנהח"ש ומלאי
לאזור ר"ג ולאזור כ"ס
03-5611961

טריג'ם אבני חן – דרושה
מזכירה בכירה
עברית אנגלית + הדפסה
נסיון ביבוא יצוא. משרה מלאה
7510991 ;03-7510950

אדקום מחשבים ותקשורת דרושים
אנשי מכירות
[illegible]
03-702605

לרהיטי אלפא
דרוש
איש ארגון מעולה
לת.פ.י. ותיאום משלוחים
08-246499 08-225641

דרוש/ה
פקיד/ה
עם ידע בהנהלת חשבונות ממוחשבת
לפתוח בגבעת קריה 2
שעות עבודה: 7.30–15.30
ת.ד. 1334 ת"א 3 60702

לחברת ביטוח דרוש/ה
פקיד/ה להפקה
סוג 3, אנגלית הכרחית.
נא לטלפן למשה 03-296141

א.כ.א.
אספקת כח אדם זמני בע"מ
דרושים לנו עבור לקוחותינו בגוש דן לעבודות קבועות:
1. טכנאי/הנדסאי חשמל
2. חשמלאי תעשייתי
בעל נסיון של כ־3 שנים במפעל תעשייתי.
★
העבודה במשמרות.
תנאים טובים במיוחד למתאימים.
נא לפנות למשרדנו, בין השעות 8.00–15.00
טלפונים 03-287817, 03-282487

למוסד ציבורי
דרוש בחיפה
עוזר לניהול הדרכה
עם נסיון בעבודה בתחום ההדרכה
יועדף בעל השכלה אקדמאית/בעל רכב.
נא לפנות בכתב בצרוף קורות חיים למח' כ"א ת.ד. 33010, תל־אביב מיקוד 61330

ראלקו
ראלקו חברה הכובילה במיכון משרדי דרוש
איש מכירות רציני
ומנוסה למדפסות
לפרטים: 254126(03)
– סודיות מובטחת –

להברת תיירות סנים בת"א
דרוש/ה
מנהל/ת חשבונות מנוסה
סוג 3
למשרה מלאה
6 ימי עבודה בשבוע
03-442763

טמפרה
למפעלנו ביבנה
דרושות
1. מנהלת חשבונות ראשית
עם ידע בחשבות שכר.
2. עוזרת למנהלת חשבונות
3. פקידת חשבונות
נא לפנות למשה, טל. 08-437455 או 08-437966.

חברה כלכלית גדולה (לא ביטוח) מרחיבה את מערך השיווק ותקלוט:
★ נציגי מכירות
★ מנהל מכירות
★ המועמדים יוכשרו על חשבון החברה בסמינריון שייערך ע"י "פיתוח והקמת מערכי שיווק".
★ משכורות ותנאים הולמים למתאימים.
★ ראיון־קבלה יתקיים במלון "מרינה", כבר אתרים ת"א, ביום חמישי 17.12.87 בשעה 18.00, נא לדייק!

למעבדות רפא בע"מ ירושלים
דרושים
★ **רוקחים** לתפקידי אחריות על מערך סטרילי
★ **רוקח** ייצור ותהליך
מועמדים מתאימים מתבקשים לפנות בכתב עם קורות חיים ונסיון קודם למחלקת כוח אדם ת.ד. 405 ירושלים מיקוד 91131

דרושים/ות
- קופאיות ראשיות.
- קופאיות מנוסות.
- מדגימות.
- סדרניות.
- **אנשי תחזוקה** (עם ידע בקירור)
052-558723 052-557942

אי.די.אם. (למיכאור בע"מ)
המתמחה בחדרים נקיים ובסטריליים מחפשת
איש בעל רקע טכני וניהולי
לתפקיד ניהול המפעל
בטלפון: 053-619123, 053-618854

פקידה
אנגלית–ארגונית [illegible]
17.00–9.00 [illegible]

[illegible]
איש [illegible]
[illegible] 15 ת"א

אורט ישראל
דרושים

רמת־גן
לבי"ס טכנולוגי אורט ע"ש אבון
רח' שלם טלפון 03-774030
בערב 03-341343.
★ **שיננית/סייעת מוסמכת** (להדרכה ולהוראה)

בת־ים
לבי"ס תיכון מקיף אורט "הבונים"
רח' הבונים 7, טלפון 03-5512904 03-5510431.
★ **מורה לאנגלית**
★ **מורה ללשון** (שיעורי עזר)
★ **מורה לגיאוגרפיה** (מלוי מקום)

גבעתיים
המכללה הטכנולוגית אורט
רח' גולומב 15
טלפון 03-316555.
★ **ספרן/נית** (משרה חלקית)

חולון
למרכז חינוך אורט ע"ש ספיבק
רח' שיבת ציון 1 טלפון 03-8825251
★ **ספרן/נית**

חברת מלונות דן בע"מ
לחברת מלונות דן
דרוש/ה
מנהל/ת מכירות בכיר/ה
THE DANS
ידע באנגלית (שפה נוספת יתרון)
נסיון בענף התיירות או מלונאות
למועמדים/ות מתאימים/ות נא להתקשר לטל: 03-641107 למירה לקביעת מועד ראיון.

Melia
חברה בינלאומית לנסיעות
דרושים **מנהלי חשבונות**
סוג 2, 3
למשרה מלאה
עם נסיון, רצוי בענף התיירות
לפנות לטלפון: 249225
לחיה בין השעות 9:00–16:00

אוניברסיטת בר־אילן
אוניברסיטת בר־אילן מודיעה על
מתכנת מדעי במחלקה לכימיה
[illegible]
★ ידע בתכנות בשפת FORTRAN
[illegible] 12/87 [illegible]

להברת מחשבים גדולה
דרוש תוכניתן
בעל נסיון של שנה לפחות בשפת COBOL ו־RPG II על מחשב I.B.M מערכת הפעלה DOS/VSL עדיפות תינתן לבעלי ידע וניסיון במערכות מתחזיות כלאי השיווק
לפרטים נא לפנות טל 5613444 פנימי 32

למפעל דרושים
מסגרים מכניים
בעלי ידע בריתוך. לבעלי נסיון קודם בפירוק ציוד מכני עדיפות.
נא לפנות למר מרקוביץ טל: 03-9610567

דרושות/ים
עובדי חדר אוכל מטבח
לבית האבות קרית־עבנים מגורים במקום
לפנות להרוג [illegible] בטלפון 02-348999

ללא מילים
יש לנו משרה מלאה
לפנטומימאי
מבריק ומוכשר.
חייג
052-558726

חדשות • חדשות • חדשות • חדשות • חדשות • חדשות • חדשות

דורשים מו"מ על משמרת שניה לניתוחים – בממשלתיים

מאת דנקה הרניש

רופאי בתי חולים הממשלתיים תובעים משרת הבריאות לפתוח איתם לאלתר במשא ומתן על הפעלת חדרי ניתוח במשמרת שניה דוגמת ההסדר שהושג בין הנהלת קופת חולים הכללית לבין רופאי מערכת האשפוז שלה. לתביעה זו הצטרפו של רופאי המרכז הרפואי־עירוני תל אביב – ארגון רופאי עת"א.

היו"ר בפועל של ארגון הרופאים עובדי המדינה, ד"ר י. ויסבורט, ציין במכתב ששלח שלשום לשרת הבריאות, כי הרופאים נמצאים יום־יום בעימות עם האוכלוסיה הסובלת בשל התורים הארוכים לביצוע פעולות ובדיקות שונות. "מספרם של חולים אלה גדול במערכת הממשלתית מזה שבמערכת של קופת חולים הכללית, באשר המערכת הממשלתית האשפוזית פזורה בכל רחבי המדינה, ומספר המיטות והשירותים שבידה עולים בהרבה על אלה אשר בידי קופת חולים הכללית".

ד"ר ויסבורט טוען כי נוסף לאינטרס החולים בהפעלת שירותים במשמרת שניה, העבודה בשעות הנוספות תהווה פתח לשיפור ברמת השתכרותו של רופא אשר "הדרדרה לשיעורים אותם לא ניתן יותר לשאת", תגביר את המוטיבציה לעבודה ובעקיפין אף יתרום לעקירת הנגע הקרוי הרפואה השחורה.

החתמת העצומה למניעת תאונות דרכים – היום

(ע). – 200 עמדות יוצבו היום בכל הארץ להחתמת הציבור על העצומה שארגנה המועצה הלאומית למניעת תאונות הקוראת לממשלה להעמיד את נושא הקטל בדרכים בסדר עדיפות לאומי גבוה.

אלפי מתנדבים ייצאו למרכזי קניות ובידור כדי להחתים. תלמידים ובני נוער קיבלו על עצמם לפקוד אלפי בתי אב למטרה זו: חברי הכנסת וראשי הרשויות המקומיות נתבקשו לסייע בהחתמה. כן היתה פניה לחברי קיבוצים, מושבים וישובים ערביים לחתום על העצומה.

עתירה נגד שר האוצר בנושא ביטוח רכב

מאת סופר "דבר"

הרשות להגנת הצרכן בהסתדרות פנתה בעתירה לבג"צ להוציא צו נגד שר האוצר המורה לו לנמק מדוע לא יבוטל סעיף בתקנות הפיקוח על עסקי הביטוח השולל זכות לפיצוי בגלל ירידת ערך הרכב שנגרמה כתוצאה מתאונת דרכים.

פרקליטי הרשות טוענים שהוראות הפוליסה לביטוח רכב בארץ, הקובעות שהמבטח אינו חייב לפצות את המבוטח בשל ירידת ערך רכבו כתוצאה מתאונה, חורגות מההוראות המחייבות של חוק חוזה הביטוח, לפיהן על המבטח לפצות את המבוטח על מלוא הנזקים שנגרמו לו.

הסכסוך, שיתברר בפני בית המשפט הגבוה לצדק בהרכב של שלושה שופטים, הוא בעל משמעות כלכלית לציבור וההחלטה תשפיע על זכויותיהם של מאות אלפי רכב המחזיקים בפוליסות ביטוח רכב בקיף.

הרב של עכו רוצה להתפטר אחרי יריה לחלון מטבחו

מאת יוסי ליבוביץ, סופר "דבר"

הרב של עכו יוסף ישר נפגש אתמול עם שני הרבנים הראשיים בירושלים כדי להגיש להם התפטרות לאחר שבימים האחרונים הופעלה נגדו מערכת לחצים ואיומים שהגיעה לשיאה ביום ששי האחרון כשאלמוני ירה לעבר ביתו ופגע בחלון המטבח.

בזמן הירייה נעדר הרב מביתו. בשבועות האחרונים הוא קיבל מכתבי איום בנוסח "ברצה אותך ואת בני משפחתך".

המתח במועצה הדתית המקומית הגיע לשיא בעקבות החלטת שר הדתות שלא לאשר מינוי נציג אחת הסיעות כחבר במועצה.

הודעתו של הרב ישר כי בכוונתו להתפטר גרמה סערה בעיר. אנשי ציבור רבים פנו אליו שיחזור בו ואף הגישו לו עצומה חתומה בידי 100 אנשי ציבור.

מהמשטרה נמסר בתגובה כי הפרשה תיחקר "בכל הרצינות".

"בפעם הראשונה שהגעתי למרתף הזה קיבלתי פחד"

מאת אמיר רוזנבליט סופר "דבר"

במחלקה הכירורגית לילדים בבית החולים סורוקה בבאר שבע שוררים תנאים קשים מאד. בשל אילוצים תקציביים שוכנת המחלקה בקומת המרתף ללא אוויר צח ובתנאים סניטריים חמורים.

ח"כ ז'אק אמיר, שביקר ביום ו' במחלקה, הזדעזע ממראה עיניו ושלח מכתבים דחופים בעניין זה לשרת הבריאות, ליו"ר קופת חולים, לראשי הרשויות בנגב ולמזכ"ל ההסתדרות. במכתבו לאלמוזלינו כותב אמיר בין השאר: "אני פונה אליך בקריאת הצלה כדי להביא לאישור ועדת הפרוייקטים בניית אגף כירורגי לילדים וזאת ללא דחיה נוספת ומיותרת. אינני רוצה להעלות בכתב את קיפוחו של בית החולים בנגב לעומת מרכז הארץ, בו מוקם בית חולים לילדים בהשקעה של למעלה מ־100 מיליון דולר. התערבותך האישית לקידום הפרוייקט תביא את יו"ר ההנהלה המרכזית של קופ"ח למציאת 700 אלף הדולר הדרושים לפתיחת אגף כירורגי לילדים בסורוקה".

בשיחה עם עיתונאים סיפר אתמול ח"כ אמיר: "מה שראיתי במחלקה היה מראה קשה. בחדר אחד משוכבים 30 עד 40 ילדים. שני חדרי שירותים בלבד משרתים את כל החולים. חדר ניתוחים קטן בתנאים מינימליים. האמהות יושבות במקום בצפיפות קשה".

אחת האמהות, רוחמה סרבלסי מדימונה, שבתה נטלי בת השנתיים מאושפזת בשל מיחושים בקיבה, אמרה אתמול כי הצוות הרפואי במקום נותן שירות מצויין חרף התנאים הפיסיים הקשים בהם נתונה המחלקה. "במקום אין אפילו מקלחות לילדים וכדי להדיח אותם, צריך להשתמש בגיגית פלסטיק שמציבים באחד החדרים. בפעם הראשונה שהגעתי למרתף הזה, קיבלתי פחד. אין תנאים מינימליים. לא אוויר, לא אור טבעי. רק אור חשמל".

מנהל המחלקה, פרופ' אברהם מרש, אמר אתמול שהמצב במקום משפיע על הילדים המאושפזים. לדבריו, אחד הילדים שהעלה את חוויות אשפוזו על הכתב, תיאר את המחלקה כ"צוללת צהובה".

דוברת בית החולים תמי לוננפלד אישרה בתגובה כי אכן קיימות במחלקה זו בעיות קשות הנובעות בעיקר ממצוקה כספית. לדבריה, המחלקה נמצאת כעת במקום זמני עד לקבלת התקציב והאישורים הדרושים להקמת האגף החדש. הדוברת הדגישה עם זאת כי חרף התנאים הפיסיים הקשים במקום, עושה הצוות הרפואי של המחלקה עבודה מצויינת.

★ ועדת הכספים של עיריית ירושלים החליטה לא להעלות את שער מיסי הארנונה לשנת הכספים הבאה. לשיעורה אשתקד יתווסף רק המדד שעלה בחודשים ינואר־דצמבר.

לא ניתן להשתיל את כליית המפגר באביו

בית המשפט העליון בהרכב מורחב של חמישה שופטים פסק כי לא ניתן יהיה לכרות כליה ממפגר ולשתול אותה בגוף אביו הזקוק לה.

בכך קיבל בית המשפט העליון את ערעורו של היועץ המשפטי לממשלה על החלטת בית המשפט המחוזי בבאר־שבע. השופטים פרסמו אתמול את החלטתם והודיעו כי נימוקי פסק־הדין יתנו במועד מאוחר יותר.

המדובר בתושב באר שבע בן 60, שביקש כריתת כליה מבנו המפגר והשתלתה בו. טענתו המרכזית היתה כי ההשתלה תביא להארכת חייו וכך יוכל להמשיך ולטפל בבנו כי אין אחר זולתו העושה זאת.

אי־אפשר לפנות בגלל המעמד הדיפלומטי

מאת נתן רועי, סופר "דבר" בתל־אביב

עיריית תל־אביב נמנעת מלהגיש כתב אישום נגד שגרירות קוסטה ריקה ברחוב אנגל בגלל המעמד הדיפלומטי שלה והחסינות הכרוכה בכך.

מבקר העירייה מציין בדו"חו על פרוייקט "לב תל־אביב" בכלל ורחוב אנגל בפרט כי השגרירות אינה עוזבת את המקום למרות תוכנית "ג" לפינוי משרדים מלב העיר משום ש"לא ניתן להגיש תביעה נגד קונסול".

חילופים בתפקידי מפתח בעקבות ההדחות באגד

מאת אריה אגיד סופר "דבר"

שורה של חילופים בתפקידים מרכזיים באגד החלו אתמול בעקבות הדחתם של יצחק מנחם וחיים שקדי מהנהלת הקואופרטיב שלשום. מניחים, כי בימים הקרובים צפויים חילופי־גברי נוספים במגמה לסלק את מקורבי שני המודחים, שהקימו סיעה אופוזיציונית חדשה, "תנופה", לקראת הבחירות הצפויות בעוד שלושה חודשים. "אי־אפשר ליהנות מכל העולמות", אמר אתמול אחד מבכירי הקואופרטיב בשיחה עם סופר "דבר". "מי שרוצה להיות באופוזיציה, אינו יכול למלא תפקידי ניהול", הוסיף.

בתוך כך גם גוברת התסיסה בקרב האופוזיציה הוותיקה להנהלת הקואופרטיב בראשותו של עמיהוד מאור. אחד מפעילי קבוצה זו אמר אתמול ל"דבר", כי "בשום פנים ואופן לא נסכים ששני אפסים אלה ייצגו אותנו. המועמד שלנו במקום שלמה לוין הוא עמיהוד, שנאבק כל השנים, ולא איצ'ה שליקק אז אצל שלמה עמר ושלמה לוין".

בעקבות הדחת יצחק מנחם מתפקיד מ"מ יו"ר ההנהלה, הועבר מתפקידו גם מקורבו, דוד עוז, ששימש מנהל סניף תל־אביב. במקומו מונה משה גרינברג. אגף המשק, שבראשו עמד מנחם נוסף על תפקידו כמ"מ היו"ר, נמסר למנחם ניזבריץ' נוסף על תפקידו בראש אגף התנועה. ניזבריץ' נחשב ליד ימינו של יו"ר הקואופרטיב שלמה לוין מבחינה ניהולית ופוליטית. הוא כבר שימש ראש אגף המשק לפני שנבחר לראש אגף התנועה. נראה שלא יוחזר מ"מ אחר ליו"ר, תפקיד שנוצר במיוחד כדי לרצות את מנחם לפני שנתיים.

עם הדחתו של חיים שקדי מראשות אגף החוץ צורף למזכירות אמנון רססיק, שהיה עד כה מנהל מחלקת הביטוח. הוא ישמש מזכיר החוץ במקום שקדי. את תפקיד מזכיר הפנים, ממנו הועבר שקדי לפני כמה שבועות לראשות אגף החוץ, ממלא עתה חיים שחרץ, שהיה עד לאחרונה מזכיר החוץ.

שינויים צפויים גם במספר תפקידים שממלאים מקורבי שקדי, אנשי סניף רחובות. בבית אגד ממתינים לראות מי ממקורבי מזכיר החוץ המודח יצטרף ל"תנופה".

מפעלי ים המלח הרוויחו 20 מיליון דולר בחצי שנה

מאת אמיר רוזנבליט סופר "דבר"

חברת מפעלי ים המלח סיימה את מחצית השנה (30 בספטמבר) ברווח ניכר למרות שבמהלך התקופה ירדו מחירי האשלג בעולם לרמה הנמוכה ביותר מזה 30 שנה.

במסיבת עיתונאים שנערכה אתמול בבאר שבע לקראת פרסום המאזן החצי־שנתי, מסר מנכ"ל החברה, אריה שחר, כי ההכנסות בתקופה זו (כולל החברות־הבנות) עלו ב־4.5 אחוזים והסתכמו ב־192 מיליון דולר, לעומת 184 מיליון בתקופה המקבילה אשתקד. הרווח הנקי, כולל של החברות־הבנות, הסתכם ב־20 מיליון דולר, כמו בשנה שעברה. נתונים אלה מציבים את מפעלי ים המלח ברשימת החברות הממשלתיות המובילות בארץ במגזר התעשייתי.

שחר גילה כי החברה הפסיקה לייצא להודו באופן רצוף לאחר שלא מכבר בוצעה מכירה מוצלחת של 120 אלף טונה אשלג למדינה זו בצורה עקיפה. "לצערי הרב", אמר, "הודו עדיין לא נהפכה לשוק של מכירות רציפות מבחינתנו ונאלץ עוד להיאבק די קשה כדי להיכנס אליו, בעיקר בגלל החרם הערבי. הודו הפכה באחרונה לצרכנית דשנים גדולה ואין ספק שאם היינו יכולים לייצא אליה, היינו יכולים להגדיל במידה מסויימת את רווחי החברה".

ללא החברות־הבנות עלו רווחי החברה ב־7.5 אחוזים והגיעו ל־15.9 מיליון דולר, לעומת 14.8 מיליון אשתקד. עם זאת ציין שחר כי ברווח לפני מס חלה ירידה מ־17.6 מיליון דולר בשנה שעברה ל־12.7 מיליון השנה. בין הסיבות לכך: הירידה במחירי האשלג, התייקרות התשומות המקומיות מול שער החליפין שלא השתנה בין הדולר לשקל.

שחר הביע אופטימיות לגבי הצפוי בדו"ח הכספי הבא של החברה, שיהיה דו"ח בן תשעה חודשים, בעיקר לנוכח העובדה שבאחרונה חל מפנה בשוק האשלג העולמי והמחירים עלו בכ־12 אחוז בממוצע. בין הסיבות לעליה במחירי האשלג: הפסדים שהיו לחברות האשלג בעולם חייבו אותן לצמצם את הייצור, העליה בביקוש לאשלג במזרח הרחוק ובדרום אמריקה והחלטת משרד המסחר האמריקאי להטיל מכסי מגן על האשלג הקנדי עקב חשד להיצף; זאת, לאחר שרוב האשלג הנצרך בארה"ב מקורו בקנדה.

סיכוי טוב להצלתו של מפעל "פרי זה"

מאת סופר "דבר" לענייני עבודה

גוברים הסיכויים שמפעל "פרי־זה" בחדרה, הנמצא בכינוס נכסים, יירכש על ידי היזם יעקב צ'יסקלה בשותפות עם מפעל "גת" בגבעת חיים. כך עולה משיחות שקיימה בימים האחרונים יו"ר ועדת התעסוקה של ההסתדרות עליזה תמיר עם היזם.

יצויין, שצ'יסקלה הוא היזם הראשון שרצה לרכוש את המפעל ולאחר מכן נסוג מהצעתו. אתמול נפגשה תמיר עם צ'יסקלה ועם העובדים במפעל, בהשתתפות מזכיר מועצת פועלי חדרה שלמה צור, כדי להעלות תוכניות להפעלת "פרי זה". כזכור, אחד המכשולים שעמדו בפני רכישת "פרי זה" היתה העברת מיכסת הפרי של המפעל ל"גת". שיתופו של המפעל הקיבוצי בבעלות המתחדשת תבטיח גם את מכסת הפרי.

חמש שנים לסחטן שטראוס

(ע). – חמש שנות מאסר בפועל ו־18 חודשי מאסר על תנאי נגזרו אתמול על שמעוני שהורשע בסחיטה באיומים ממיכאל שטראוס, מנכ"ל מחלבות שטראוס וכפיגול מוצרי החלב שלו.

השופט המחוזי בתל אביב ארמונד לוי אמר במהלך קריאת גזר הדין, כי "קשה שלא להתרשם מהתוכנית המרושעת והשטנית של הנאשם כדי להשיג את מטרתו הפלילית".

בהסתמכו על חוות הדעת של פסיכולוג, שהוגשה מטעם הסניגורית עו"ד יוני ויינרב, אמר השופט כי "מחוות הדעת עולה שהנאשם הגיע לדרך הפשע מרצון ומבחירה חופשית".

סוהרת לשעבר עדת תביעה נסתה להתאבד

(ע).– סוהרת לשעבר, שהיתה אמורה להעיד היום בבית המשפט המחוזי בתל אביב כעדת תביעה מרכזית נגד שלושה אחים הנאשמים בניהול רשת להפצת סמים, ניסתה להתאבד ואושפזה. האחים הם אברהם, יצחק ויעקב ועקנין הנאשמים בניהול רשת להפצת הרואין באיזור תל אביב־חולון־בת ים.

עדת התביעה המרכזית בפרשה היא הסוהרת לשעבר שהואשמה בזמנה בהחדרת סמים לבית המעצר באבו כביר ונשפטה על כך.

בישיבה בבית המשפט לפני 10 ימים הודיע בא כוח התביעה כי בחודשים האחרונים נעלמה הסוהרת וכי המשטרה מחפשת אחריה בקדחתנות.

אתמול בבוקר הודיע התובע כי היא אותרה לפני ימים אחדים ותובא להעיד (אתמול). דקות לאחר הודעתו זו נמסר לצדדים כי העדה ביצעה נסיון התאבדות והיא מאושפזת.

---

24 חשודים בסחר סמים נעצרו אתמול לפנות בוקר על ידי משטרת ירושלים בעקבות פעילותו של סוכן סמוי שהושתל בקרבם לפני חודשים אחדים. הסוכן אינו שוטר אלא גויס רק לצורך פעילות זו. כל העצורים וכן הסוכן הם ערבים תושבי מזרח־ירושלים ומחנה הפליטים שועפט.

הטור השבועי

ברכה לשופט ברנזון

הסתדרות הגימלאים שלחה לשופט ברנזון ברכה לקבלת הפרס על שם אמיל גרינצוייג ז"ל: אנו מצטרפים להבעת ההוקרה לאישיותך ולמעשיך כשופט עליון במשך שנים רבות כפי שמסמל הפרס שהוענק לך. פסקי הדין שלך והנמקתם, חיזקו את זכויות האדם ואת החברה הדמוקרטית בישראל. בהזדמנות זו, נביע לך הערכתנו על שרותך הנאמן לציבור הגימלאים והקשישים בישראל כיו"ר ראשון של הסתדרות הגימלאים. מיטב הברכות לבריאות טובה ואריכות ימים.

תביעה לתשלום הפנסיה בקרנות ללא שחיקת מדד חודש אחד

להלן מכתבו של אוריאל אברהמוביץ אל ישראל קיסר: הובהר לנו, כי קרנות הביטוח לא משלמות בעד עליית מדד היוקר במועד של תשלום תוספת היוקר, אלא בהפרשה של חודש אחד. האמתלה היא כי התשלום של הפנסיה השוטפת חל בחצי הראשון של החודש בו בזמן שהאינדקס מתפרסם רק ב־15 לחודש: היינו בשעת התשלום עדיין לא ידוע שיעור המדד. על "קושי" זה אפשר בקלות להתגבר על ידי תשלום נפרד של ההפרשים או בצירופם לחודש שאחרי זה. על כל פנים ברור שהעילה הטכנית של אי ידיעת האינדקס לא יכולה להצדיק שחיקת התשלום של חודש מהכנסת הפנסיונר. נדע כי החי' דב פלג קיים התייעצות עם מנהלי הקרנות (ללא השתתפותנו) ושם לא נתקבלה תביעתנו לשלם את המדד המלא לפחות במועדים אלה לתוספת היוקר. אנו מציעים לך להעלות את הנושא להחלטה בועדה המרכזת ולהזמין לדיון את נציגי הנהלות הקרנות ואת נציגינו. עלינו להעיר כי ידוע לנו כי מספר פנסיונרים פנו כבר לבית הדין לעבודה בנושא הנידון. נראה לנו כי הדיון המשפטי לא יוסיף כבוד להסתדרות ולקרנות. אי לזאת אנו מציעים לקיים את הדיון ההסתדרותי בהקדם כדי להמנע מדיונים משפטיים מיותרים.

חיים הברפלד בישיבת מרכז הגימלאים

בישיבה מיום 7 בדצמבר ש.ז. הביע חיים הברפלד דאגת הנהגת ההסתדרות להצעת התקציב שהוגשה בידי האוצר ולהצעות ועדת ששינסקי העומדת להגיש את הצעותיה בסוף חודש דצמבר. אלו ואלו עלולות לפגוע קשה בציבור השכירים והגימלאים. מתארגנים למאבק נגד ההצעות הנ"ל. כמו כן התייחס החי' הברפלד לביקורות הנשמעות על קופת־חולים. הקשיים נגרמו בגלל קשיי תקציב ובחלקם מסיבות מינהל. הועדה המרכזת עושה מאמצים לייעל את המוסד ההסתדרותי הזה בעל החשיבות העליונה. באשר לגימלאים התקציביים המגמה היא לפצות אותם יחסית לשנות השירות. החי' הברפלד שיבח את הסתדרות הגימלאים על גיוסה למאבק לשמירת זכויות חבריה. וכן ציין את פעולת ח"כ נאוה ארד העומדת בראש השדולה, בכנסת בענין תחיקה לטובת הגימלאים. ציבור ייחודי זה של הגימלאים זכאי לתשומת הלב הראויה שהוא חלק מבעיות ציבור השכירים בכללם. הוא ביקר קשות את הפער הגדל בין גימלאות השכירים וגימלאות נבחרי העם. וכן דחה בתוקף את הפרסומים המגמתיים שכאילו קרנות הפנסיה עומדות על סף התמוטטות. עם סיום דבריו התקיים דיון בו השתתפו: רחל סוכס, רבינוביץ, זהבה, בוברובסקי, חנן מאיבך, לאה גיתון, יוסף, מנדלבוים, ואורי אלפרט.

חלוקת תעודות הוקרה לגימלאים בערד

ב־12 בדצמבר ש.ז. התקיים במועדון גימלאי ערד מעמד חלוקת תעודות הוקרה במסיבה מוקדשת ל־68 שנות ההסתדרות. את התעודות העניקו לגימלאים שחברותם בהסתדרות היא מ־40 שנה ומעלה. התכנסו ליד שלחנות ערוכים ותיקים, פעולי בנין שעם פרישתם עברו לערד מסיבות בריאות וגימלאים שהגיעו לערד עם ילדיהם. מקהלת גימלאי ערד הנעימה בשירה, בתוכם המנון הגימלאים שהמלים והמנגינה חוברו ע"י חבר מהמקום. בצלאל טביב מזכיר מועצת הפועלים בירך את המסיבה ואת חנוכיה. החי' חיים טלמור הביא את ברכת הסתדרות הגימלאים בציינו שההסתדרות ומדינת ישראל הם מפעל חייהם של רבבות גימלאים ברחבי המדינה. בכוחו של ציבור זה להחזיר את חן נעוריה של המדינה שהיה כוח משיכה לרבבות יהודים בגולה שיצטרפו להמשך בנין מדינת היהודים. הנחתה את הערב החי' סימון בקה יו"ר סניף הגימלאים בערד. את תעודות ההוקרה חילק בצלאל טביב.

ירושלים

ב־9 בדצמבר ש.ז. התכנסו גימלאי מפי"ם במועדון יצחקי. החי' צבי אטלס מסר על הדיונים במזכירות ובמרכז הסתדרות הגימלאים. הוא הדגיש את מגמת ההתנכלות לגימלאים המתוכננת בתקציב 1988, ע"י שר האוצר. הוא קרא לציבור הגימלאים להתגייס למאבק. באסיפה בראשותה של החי' לולה קובלגוב ביקר ציבור הגימלאים קשות את המגמות הנ"ל של האוצר ודרש מהסתדרות הגימלאים לאחוז באמצעים תוך גיוס מזכ"ל ההסתדרות לשמירה על זכויות כדי לאפשר קיום הוגן לגימלאים.

מתארגנת תזמורת חובבים

המעוניינים יפנו לאדי הלפרין בבית המלין. רח' ויצמן 20 קומה ב' מדי יום חמישי בשבוע בין השעות 11 – 9 לפנה"צ.

יד טבנקין

המרכז לתולדות כח המגן "ההגנה" ע"ש ישראל גלילי

ימי עיון למורים בנושא מלחמת העצמאות

יתקיימו ביד־טבנקין, באפעל בימים ב' – ד', 21–23/12/87.

נושאי המשנה: מגעים עם עבדאללה, הפלישה, לוחם תש"ח, ההתיישבות במלחמה, פעולת אצ"ל ביפו.

משתתפים: ד"ר מ. פעיל, מ. כרמל, י. לוצ'ה, ש. אבידן, ד"ר י. גבר, חברים ממשקים.

ניתן להשתתף בכל אחד מן הימים ובכולם.

להרשמה ולפרטים: טלפון (03) 712786 – מרים או אסנת.

אוטובוסים: קו 35 מהתחנה המרכזית, קו 55 מרכבת צפון.

רוצה פלדת בנין (ת)קנית? צלצל לאנשי הברזל...

מ־16.12 מספרי הטלפון החדשים בקרית הפלדה, עכו:

מספר ראשי: 04-853888

מחלקת מכירות: 04-853853

מספרי הפקסימיליה והטלקס נותרים ללא שינוי:

פקסימיליה: 04-917940

טלקס: 46393

מפעלי פלדה מאוחדים בע"מ

משה שמיר

חתן פרס ישראל לספרות תשמ"ח

במו ידיו	יונה מחצר זרה
במו ליבו	ילדי השעשועים
הגבול	כבשת הרש
הגלגל החמישי	כי ערום אתה (בהדפסה)
הוא הלך בשדות	מלך בשר ודם
היינומת הכלה	ענין אישי
תחת השמש	

ניתן עתה להשיג את ספריו בחנויות הספרים, ובהוצאת "עם עובד" מאז"ה 22, תל־אביב טל: 03-291526

להשכרה לכל מטרה

חנות כ־200 מ"ר

חזית 10 מ' + כוח + טלפונים וחניות

ע"י ככר דיזנגוף תל־אביב

בפרטים לטלפן: 615324, 03-458610

המשביר המרכזי

חברי מועצת המשביר המרכזי מוזמנים

לישיבה

שתתקיים ביום חמישי 17.12.87, בשעה 10.00 לפנה"צ.

המועצה תתכנס באולם הישיבות (קומה 6) בבית המשביר המרכזי, רח' יגאל אלון 76, תל־אביב.

החברים מתבקשים לדייק.

המשביר המרכזי

במלאת 30 לפטירת יקירנו

איסר פדרמן ז"ל

נעלה לקברו ונתייחד עם זכרו ביום רביעי 16.12.87. אוטובוס יצא מבית המנוח רח' בארי 39 בשעה 14.30. נפגשים על יד השער החדש.

סוניה פדרמן והמשפחה

בצער רב אנו מודיעים על פטירתה של אמנו וסבתנו היקרה

זהבה ברנר

אלמנת ר' שבתאי ז"ל

ההלוייה תתקיים היום יום שלישי כ"ד כסלו תשמ"ח 15.12.87 בשעה 12.00 בצהריים בבית העלמין הדרום גבול חולון בת־ים. אוטובוס יצא בשעה 11.00 לפני הצהריים מרחוב ז'בוטינסקי 101 (מול גימנסיה הרצליה) תל־אביב.

המשפחה המתאבלת

במלאת שלושים לפטירת יקירנו

ישראל קרגמן

נעלה לקברו לגילוי המצבה בבית העלמין בחולון ביום חמישי 17.12.87 בשעה 3 אחה"צ. נפגשים ליד השער הישן.

המשפחה

תודתנו לכל מנחמינו בכתב ובע"פ

מחר יום רביעי, כ"ה כסלו תשמ"ח 16.12.87 ימלאו 40 שנה לנפילתו של

האלוף **יהושע גלוברמן** ז"ל

המשפחה ובית יגור

לחברתנו ברכה בר־אילן

משתתפים בצערך על מות

אמך ז"ל

בית "דבר"

במלאת שנה לפטירת חברתנו

עליזה לובין ז"ל

נעלה לקברה ביום חמישי כ"ו כסלו תשמ"ח 17.12.87 בשעה 15.00.

המשפחה וקבוצת דגניה ב'

לחברנו שבתאי קרמס

משתתפים בצערך הכבד במות

אחותך ז"ל

בית כנר

למוטקה בן פורת ומשפחתו

משתתפים באבלכם על מות

טלילה ז"ל

החברים בנען

קבלת מודעות 24 שעות

מודעות משפחתיות והזמנות וכל יתר סוגי המודעות ל' הלוח הכללי דבר

מתקבלות 24 שעות ביממה

רח' דיזנגוף 118 (מול כסית)

טל. 246363 239952